

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JANUARY 22

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXII Nr. 4 (5512)

2011. gada 22. janvāris – 28. janvāris

Lielākais ziedojums Okupācijas muzeja vēsturē

Ziemsvētku dienā Okupācijas muzejam pienāca ziņa, ka saņemts līdz šim lielākais ziedojums muzeja darbam: 250 000 Austrālijas dolaru, kas atbilst apmēram tikpat daudz ASV dolariem.

Šis ir Austrālijas latvieša Juŗa Graudiņa testamentārs veltījums.

Ziņas par Juri Graudiņu pašu ir ļoti skopas. Viņš ir dzimis 1926. gada 19. maijā Tukuma apriņķī - vecāki Jēkabs un Marija Graudiņi. Cik zināms, Juris Graudiņš kopš izceļošanas uz Austrāliju ir strādājis par elektrīķi un nav daudz redzēts latviešu sabiedrībā.

Juris Graudiņš Dieva mierā aizgājis Sidnejā 2010. gada 7. aprīlī. Dzīves pēdējos sešus gadus kopš Juŗa kundzes Rosas nāves par viņu gādājusi Sidnejas Latviešu biedrības aprūpes organizācija "Laima". Viņa tiešā aprūpētāja Viktorija Stīvens (*Victoria Stevens*) kundze nezina par Juri stāstīt neko vairāk kā tikai to, ka viņš bijis kluss un noslēgts cilvēks, kas par sevi nav daudz stāstījis. Juris Graudiņš dzīvojis

ļoti vientuļi. Stīvens kundze divreiz nedēļā apkopusi viņa dzīvokli, šad tad viņu aizvedusi uz kapiem pie sievas atdusas vietas un dažreiz Ziemsvētku dienā uz pusdienām savā ģimenē. Juris slimojis ar sirdi, un tas arī aizvedis viņu aizsaulē. Bērēs piedalījušies tikai mācītājs, Stīvens kundze un Juris un Baiba Liepiņi – Juris Liepiņš bijis Juŗa Graudiņa advokāts. Īpaši nozīmīgs ir fakts, ka Juris Graudiņš, lai gan raksturā noslēgts vientuļnieks, sevi saglabājis saikni ar dzimteni, kuŗas labā veltījis visus sava mū-

ža darba augļus.

Okupācijas muzejam šis ziedojums ir ļoti svētīgs un nozīmīgs. Mūzeja darbs, kas veltīts Latvijas un tās tautas nesenās vēstures apzināšanai, ir īpaši svarīgs valsts tēla un pilsoniskas apziņas veidošanai. Mūzeja svarīgākais uzdevums ir rādīt, kā totalitāro valstu okupācija un represijas sašķēla un iznīcināja Latvijas sabiedrību un valsti, noslepkavojot, deportējot vai aizdzēnot svešumā tās dažādo tautību pilsoņus. Šis vēstures apzināšana, kas īpaši tiek veltīta skolēnu izglītošanai,

ir domāta kā pamats spēcīgas, viengabalainas tautas veidošanai, kas ir brīvas, neatkarīgas tautas un valsts priekšnoteikums.

Latvijas valsts ir dāsnī atbaltstījusi Okupācijas muzeju, nododot tam lietošanā vērtīgu īpašumu - kādreizējo Latviešu sarkano strēlnieku mūzeja ēku, bet mūzeja uzturēšana, izstāžu veidošana, pētniecības darbi un informācijas sniegšana tiek veikti galvenokārt ar privāti ziedotiem līdzekļiem. Īpaši pašreizējos finansiālās krīzes laikos valsts pabalsts ēkas uzturēšanai un

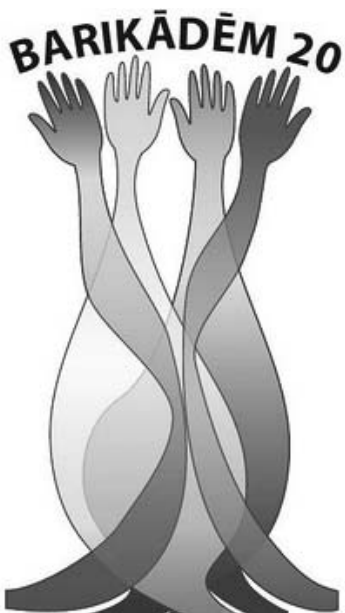
mūzeja darbam, kas "treknajos" gados pārsniedza 20% no mūzeja budžeta, ir sarucis vairāk nekā uz pusi. Lai nodrošinātu mūzeja pastāvēšanu ilgtermiņā, mūzeja vadība jau kopš kāda laika ir ieviesusi īpašu taupības režīmu un izveidojusi pamatfondu, no kuŗa augļiem būtu vēlams turpināt mūzeja darbu ilgtermiņā neatkarīgi no ārējiem finansiāliem apstākļiem un politikas konjunktūras.

Juŗa Graudiņa dāsnais veltījums – ieguldīts viņa vārdā nosauktā fondā - tiek pievienots šiem neaizsakaļamajiem līdzekļiem, kuŗu peļņa palīdzēs nodrošināt mūzeja nākotni.

Pēteris Bolšaitis,

Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis

Barikāžu atceres uguns gaismā

pienesumu, savas zināšanas, tādējādi veidojot spēku."

Būtiski ir stāstīt jaunajai paaudzei par 1991. gada janvāra notikumiem, jo tieši jauniešiem ir izšķirīga loma Latvijas neatkarības saglabāšanā un nostiprināšanā, savās uzrunās atzina barikāžu dalībnieki un amatpersonas.

1991. gada barikāžu muzeja direktors Renārs Zaļais norādīja - daudzi saka, ka nav piepildījušies tie sapņi, par ko cilvēki domāja barikāžu laikā, un tagad uz barikādēm viņi vairs neietu. Tomēr, ja Latvijas neatkarībai draudētu briesmas, Renārs Zaļais joprojām būtu gatavs doties aizstāvēt savu valsti. Arī tie, kuŗi apgalvo, ka uz barikādēm neietu, tomēr to darītu.

Barikāžu laiku var atcerēties arī kā drūmu un traģisku laiku, jo bojā gāja cilvēki. Ķīpsalas sarīkojuma dalībnieki ar klusuma brīdi pieminēja janvāra notikumos bojāgājušos.

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis savā uzrunā atzina, ka barikāžu laiks apliecinājis par mūsu tautas stingro apņēmību un pārliecību nosargāt savu neatkarību. Svarīgi ir, lai tagad neizzustu vienotības un patriotisma gars, kas valdīja tajā laikā. Tikpat svarīgi ir jaunajai paaudzei stāstīt par tā laika notikumiem.

Latvijas Tautas frontes barikāžu laika priekšsēdis Romualds Ražuks pauda vēlmi īpaši uzrunāt jauniešus. Viņš pieminēja korupciju, ekonomisko krīzi, to, ka daudzi devušies peļņā ārpus

Latvijas. Tomēr valstij nekas nedraudēs, ja to sargās jaunieši.

Uzrunājot 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres 20. gadadienas sarīkojuma dalībniekus, Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa sacīja: "Tā bija skaidra izšķiršanās par nākotni, par brīvību, par neatkarību un nepakļaušanos. Mēs zinājām, kas ir mūsu valoda, kas ir mūsu kultūra, zinājām, kur mēs piederam un kurp mums jāiet. Mēs zinājām, ka mūsu vieta ir pašapzinīgu, brīvu un demokrātisku valstu saimē. Mēs zinājām, ka piederam Eiropai."

S. Āboltiņa veltīja pateicības vārdus visiem Latvijas patriotiem, kas 1991. gadā bezbailīgi stāvēja uz barikādēm: "Es pateicos jums par drosmi. Es pateicos

jums par pašizliedzību, par to, ka nosargājāt mūsu valsti."

Augstākās valsts amatpersonas iedēdza barikāžu atceres uguns-skuru, sarīkojuma dalībnieki tika cienāti ar zupu, karstvinu, tēju. Uzstājas mākslinieki - 200 vīru kopkoris, Nacionālo bruņoto spēku stāba orķestris, zemessargu ansamblis, grupas *Auļi, Ilģi, Pērkons, Skyforger* u.c.

Baltijas Asamblejas aicinājums

Baltijas Asamblejas (BA) Prezidijs Viļņā pieņēmtā paziņojumā aicina Baltijas valstis visaugstākajā līmenī atcerēties 1991. gada janvāra un augusta notikumu div-

desmito gadskārtu, tādējādi ne tikai apliecinot cieņu brīvības aizstāvjiem, bet arī jaunu ieceru īstenošanu Baltijas valstu vienotības stiprināšanai.

"Baltijas valstīm ir svarīgi saglabāt vēsturisko atmiņu, tā ir ļoti nozīmīga triju tautu solidaritātes, valstiskuma tradīciju un pilsoniskās apziņas stiprināšanai," teikts paziņojumā. "Baltijas valstu institūcijām vēl ciešāk jāsadarbojas šajā jomā un jākoordinē valstu politika gan reģionā, gan arī plašākā starptautiskā līmenī."

BA prezidijs paziņojumā uzsvē, ka vēsture, kas atspoguļo Baltijas valstu atbrīvošanos no padomju okupācijas, ir arī Eiropā kopumā notikušo pārmaiņu vēsture, brīvības un demokrātisko vērtību uzvaras paraugs, kas spēj iedvesmot ikvienu mūsdienu un nākamā paaudžu cilvēku.

"1991. gada janvāra notikumu laikā Lietuvā, Latvijā un Igaunijā paši pilsoņi miermīlīgā ceļā, kaut gan pret viņiem tika lietots militārs spēks, pašizliedzīgi aizstāvēja ne vien savu valsti un triju Baltijas valstu tiesības, bet arī tautas brīvības ideju, „norādīts paziņojumā."

Tāpēc BA Prezidijs ierosina Baltijas valstu parlamentiem un valdībām plānot 1991. gada janvāra un augusta vēsturisko notikumu piemiņas sarīkojumus un veidot ilgtermiņa programmas vēsturisko notikumu iemūžināšanai, kā arī kultūras politikas kopīgo vadlīniju un informācijas izplatīšanas rīcības plānu izstrādei un koordinēšanai.

Pie barikāžu uguns-kura Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa

Valsts prezidentam, Saeimas priekšsēdei, Ministru prezidentam un barikāžu dalībniekiem iedēdžot simbolisko barikāžu atceres uguns-kuru, 14. janvārī tika atklāts 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres 20. gadadienas sarīkojums Rīgā, Starptautiskajā izstāžu centrā Ķīpsalā.

Valsts prezidents Valdis Zatlers aicināja visus Latvijas iedzīvotājus piedalīties barikāžu atceres norisēs. Toreiz bijis jautājums – būt vai nebūt brīvībai.

Zatlers uzrunā pateicās barikāžu aizstāvjiem par pašizliedzīgo cīņu par Latvijas brīvību. "Barikāžu laiks, dziesmotā revolūcija – tā mēs tēlaini saucam to laiku, kad atgūvām brīvību. To mēs aizstāvējām, jo katrs bija gatavs piedalīties, sniegt savu

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā

Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usKantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.comAbonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 130.00;
6 mēn. US \$ 75.00; 3 mēn. US \$ 42.00.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita KovtunaTālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010**Redaktore ASV:** Astra MooraTālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)

6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štaubers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1
Rūdolfs Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5**Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us**ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,
e-pasts - LaiksDSR@aol.comRīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - reklama@laiks.us**VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU
KRĀSĀS?****Dariet zināmu par sevi un savu
nodarbošanos!**Ar LAIKA starpniecību varat apsveikt savus draugus
un kolēģus!Laikraksts *Laiks* (pielikums JAUNO LAIKS) piedāvā
jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu**2011. gada 5. februāra numurā.**Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē,
un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu

Līdz 28. janvārim nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Madarai – redakcija@laiks.us

Vispār. info: DIĀNA SIMMONS RUDŽĪTE:

596 Middlesex Ave., Metuchen,

NJ 08840, USA.,

Tālr.: 732-549-0445,

e-pasts: LaiksDSR@aol.com.**LASĪTĀJU
BALSI****Mūsu draudzes
nedrīkst izputēt**

Amerikāņiem ir paruna „zilonis dzīvojamā istabā” (*elephant in the living room*). Tā teic, ja kāds negrib atzīt, ka ir kāda problēma, un izliekas, ka viss ir kārtībā. Man ļoti žēl, ka izput mūsu latviešu draudzes. Vēlētos zināt, vai LELBAS dalībnieki savās sēdēs par to runā vai ziloni tikai ignorē? Nepietiek, ka draudzes priekšnieki un mācītājs vai mācītāja spriež – vēl jau kādu gadiņu varam izvilkot, klusiņām cerot, gan jau kāds turīgs draudzes loceklis nomirstot draudzei atstās lielāku summu. Kas tiek darīts, lai draudzes locekļu skaits palielinātos? Kāda mūsu luterāņu mācītāja reiz teica, ka mācītāju pienākums nav gādāt, lai draudzes locekļu skaits palielinātos. Dzirdot tādas vārdus, jutos kā ar ūdeni aplieta! Kam tad ir šāds pienākums? Manuprāt, draudzēs vairāk vajadzētu iesaistīt ģimenes, kuŗas viens no laulātajiem nerunā latviski. Tas būtu jādara tā, lai nerunātāji latviešu valodā justu, ka viņi ir vēlami un gaidīti mūsu draudzēs. Zināms, nepietiek, ka pāris reižu gadā (Lieldienās un Ziemsvētkos) dievkalpojums notiek angļu valodā (vecākās paaudzes pārstāvji uz tādiem dievkalpojumiem nenāks). Ir cītīgi katru svētdienu jāpiestrādā, lai piesaistītu šīs jauktās ģimenes. Varbūt sprediķi varētu pārtulkot angļu valodā un to iedot latviski nerunātājiem pie baznīcas durvīm pirms dievkalpojuma; varētu arī norādīt, kādus Bībeles pantus lasīs, lai tiem var sekot Bībelē angļu valodā. Tiesa, mācītājiem būtu vairāk darba, bet vai tad viņiem nav skumji stāvēt kancelē, noskatoties, ka baznīcas kļūst arvien tukšākas?

Domāju, ka LELBAS galvenais pienākums ir gādāt, lai saglabātu mūsu draudzes, jo kas gan cits, ja ne tas ir organizācijas darbs?

Astrida Rīdere

*

Jauks humors

Paldies Ievai Nikoletai Dāboliņai par jauko stāstu, kā radās kalendāra vāks. Visas pārējās fotogrāfijas mani ļoti aizkustināja, bet vāka varenī uzjautrināja. Skali smējos, un tā vairs negadās bieži vecenītei, kas dienas pavada gultā. Humors vienmēr palīdz – pat grūta dzīve šķiet vieglāka un ir mazāk īgnuma. Ceru, ka atsauksies sunīša īpašniece. Gribētu redzēt vēl vienu neparastā dziedātāja fotogrāfiju.

Dzidra Zeberīna
Honolulu**ABONĒJIET LAIKRAKSTU****LAIKS**

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem	US \$42,-
6 mēnešiem	US \$75,-
1 gadam	US \$130,-
Gaisa pasts 1 gadam ASV	US \$215,-
Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu	
Kanadā 1 gadam	US \$225,-
pusgadam	US \$120,-
Latvijā 1 gadam	US \$220,-
pusgadam	US \$115,-
Citur pasaulē 1 gadam	US \$280,-
pusgadam	US \$150,-

Abonenti bez maksas saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.**"Jauno Laiks"** 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.

Maksa US \$20,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu
(rakstot čeku uz "Laiks – Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kuŗa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts *Laiks* 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

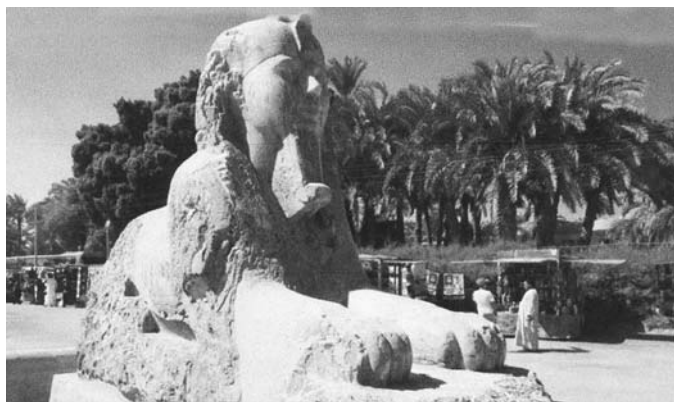
Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas,
pagarināšanas un adrešu maiņas veic **3-4 nedēļu laikā.****Riga Ven Travel Inc.**Brauksim līdz Inesei
ar MSC Cruises**VĒL IR LAIKS PIETEIKTIES!**Departing March 24, 2011 from Venice Italy, 8 nights
MSC Magnifica MEDITERRANEAN WONDERS:
Bari, Italy/ Rhodes, Greece/ Alexandria, Egypt/ Katakolon
(Olympia), Greece/ Dubrovnik, Croatia/ Venice, Italy**Visas kajītes ar balkoniem!**

Zvaniet – INESEI ZAĶIS

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

Tālr.: 631-665-4455; 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

E-pasts: RigaVen@aol.com**BIRUTA'S TOURS**

Latvietes uzņēmums

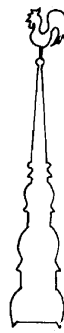
IZDEVĪGI LIDOJUMI UZ LATVIJU !**IEPRIEKŠSAMAKSĀTAS BIĻETES
RADIEM UN DRAUGIEM LATVIJĀ**

Informācija rakstiet un zvaniet:

BIRUTA PLUĢIS SEREDA

1872 Lexington Ave San Mateo, CA 94402; tel.: 650-349-1622

fakss: 650-574-3665

e-pasts: BirutaP3@aol.com

Rietumkrasta latviešu Mākslas dienas

Mainīgā Mākslas siena jeb 37 x 58 pēdas mākslas

Oregonas latviešu centrā 19. un 20. martā notiks Rietumkrasta latviešu Mākslas dienas. Divas dienas piepildīs māksla un mūzika, mākslinieciska bohēma, sadraudzība, mākslinieki tiksies ar skatītājiem. Īsti sparīgs pavasara sākums!

Mazliet vēstures: pirmās Mākslas dienas notika 2005. gada maijā Sietlas latviešu namā; otrās 2007. gada septembrī – Sietlā, Denverā un Bostonā.

Nesen radās iecere apzināt un labāk iepazīt Oregonas apkāmes māksliniekus un rīkot izstādes, tāpēc vienā no latviešu nama zālēm no sienas noņēma līdzšinējās gleznas, lai būtu vieta jaunām mākslinieku darbu izstādēm. Tādējādi latviešu centrā Portlandē tapa „Mainīgā mākslas siena”.

Siena. Mūris. Barjēra. Robeža. Šķirtne... Šī jēdziena skaidrojums ikvienam ir saprotams. Taču šoreiz nolēmām radīt mākslas sienu, kas izraisīs mākslinieku un skatītāju dialogu, tuvinās viedokļus, priecēs skatītājus ikdienā, ienesot jaunas vēsmas vietējās sabiedrības dzīvē, gan mainot un

papildinot ierasto noskaņu, gan arī aktivizējot pašus māksliniekus nopietni gatavoties mākslas sarīkojumam.

Mākslas dienas ir vispieņemotākais laiks, lai paskatītos uz sevi un citiem no cita redzesleņķa. Kāds esmu es pats? Kā es sadzīvoju ar līdzīgajiem un atšķirīgajiem? Vai manā mājā ir vietas jaunām gleznām?

Godātie mākslinieki, aicinām jūs piedalīties komercizstādē, kas notiks Oregonas latviešu namā 19. un 20. martā, ar gleznu, grafiku, zīmējumu, skulptūru, instalāciju, fotogrāfiju, gobelēnu, videoinstalāciju vai citu darbu, kas ierosinātu sarunu.

Mākslas dienas rīko Sietlas latviešu biedrības mākslas kopa „Vienoti mākslai”.

Izstādes iekārtotājas: Iveta V. Felzenberga un Ināra Beitlere.

Lūdzam paziņot par piedalīšanos izstādē līdz 2011. gada 12. februārim, rakstot vai zvanot:

tāl.: 253-517-3864, e-pasts: ivetavf@yahoo.com vai: 503-277-8600, inara.beitlers@gmail.com

Izstādes pieteikšanās lapas un dalības noteikumus var saņemt, rakstot Ivetai Felzenbergai vai Inārai Beitlerei.

Pieteikuma lapas, sarīkojuma programmu un cita informācija atrodama Sietlas latviešu centra mājaslapā

www.SeattleLatvianCenter.com

Sietlas latviešu biedrības mākslas kopas vadītāja

Iveta V. Felzenberga

Jaunais gads nes spāru svētkus Katskiļos

Dzejoli „Jaunā gadā” Skalbe rakstījis:

*Jaunā gadā atkal prasa,
Vai būs laime, kāda, kur?
Zilnieks zīmes zvaigznēs lasa,
Prātnieks prāto, burvis bur.*

Pirms gada viens otrs līdzīgi domāja par iecerēto jauno ēdamzāli Ņujorkas draudzes Katskiļu nometnē – vai būs ēdamzāle, kāda, kur? Tie, kuriem bija laime Jaungadu sagaidīt Katskiļos, var liecināt, ka vairs nav jautājuma par to, vai ēdamzāle būs vai kāda tā būs. Tieši nedēļā starp Ziem-

kaut ko saprot no šādām lietām, novērtēs, ka tas ne vienmēr izdodas.

Katskiļu nometne ir nozīmīgs latviešu centrs, kas kalpo plašai latviešu sabiedrībai, ne tikai Ņujorkas draudzes locekļiem. Vasaras nometnē un Īkšķišos lielais vairums dalībnieku nāk ārpus draudzes. Nometnē ilgus gadus notiek 3x3. Tajā pulcējusies LELBA, Latviešu fonds, ALA izglītības biroja skolotāju semināri un vēl citi.

Par ēdamzāles nākotni domājot, varam minēt Skalbes dzejoļa

Amerikas latviešu teātra Ņujorkas studijas (ALTNS) izkārtojumā, laipni lūdzam Jūs apmeklēt teātra izrādi par intriģējošo Latvijas brīvvalsts preses karalieni Emīliju Benjamiņu.

Emīlija, viena no spožākajām Latvijas neatkarības laika personībām, izveidoja tā laika populāros preses izdevumus: laikrakstu **Jaunākās Ziņas** (1911-1940) un žurnālu **Atpūta** (1924-1941).

Latvijā nekad nav kronēts oficiāls karaļpāris, bet nekronētais noteikti ir Emīlija un Antons Benjamiņi!

Benjamiņa

Kā dzīvot modernam cilvēkam

Titullomā - Dailes un Nacionālā teātra aktrise

Indra Burkovska

Scenārija autore un režisore: **Baņuta Rubesa**
 Producente un izrādes vadītāja: **Laila Baumane**
 Skatuves meistars: **Uldis Stepe**
 Vijolniece: **Una Tone**

*Intīma tikšanās ar Benjamiņu viņas salonā...
 vēsturiskas ainas... Rīgas sabiedrības aizkulises...
 arī komiskā skatījumā... smeldzīgs vijoles tango...*

*Baņuta Rubesa: „Notikumi izrādē ir izfantazēti,
 taču sakņojas faktos.”*

25. februārī, piektdien, Salā - plkst. 7:30 vakarā
 Salas baznīcas zālē, 4 Rīga Lane, Melville, NY

26. februārī, sestdien,
 Priedainē - plkst. 2:00 pēcpusdienā
 Priedainē, 1017 Hwy. 33 East, Freehold, NJ

2. martā, trešdien, Bostonā - plkst. 7:30 vakarā
 Bostonas Trīmdas draudzes zālē,
 58 Irving St., Brookline, MA

5. martā, sestdien, Filadelfijā - plkst. 2:00 pēcpusdienā
 Filadelfijas Brīvo latvju biedrībā,
 531 North 7th St., Philadelphia, PA

6. martā, svētdien, Vašingtonā - plkst. 2:00 pēcpusdienā
 Vašingtonas latv.ev.lut.baznīcas zālē,
 400 Hurley Ave Rockville, MD

11. martā, piektdien, Jonkeros - plkst. 7:30 vakarā
 Jonkeru baznīcas zālē, 254 Valentine Lane, Yonkers, NY

13. martā, svētdien, Floridā - plkst. 2:00 pēcpusdienā
 Latvian American Center, 1705 9th Ave N., St Petersburg, FL

leejas maksa \$25.-

Sīkāka informācija zvanot Aijai Pelšei: 516-319-9491

svētkiem un Jaungadu varēja svinēt ēdamzāles spāru svētkus. Rudenī ielēja pamatus, uz tiem sāka saslēt fabrikā saliktus sienu paneļus kam sekoja jumta konstrukcijas (*trusses*). Nu jau ēdamzāles galvenā daļa ir zem jumta. Pastaigājot pa Nometnes ceļiem un skatoties uz jauno ēdamzāli no dažādiem leņķiem, patīkami nopriecāties, ka tā izskatās tieši kā architekta gatavotās ilustrācijas, kuŗas skatījām, kad bija jāapstiprina projekts. Pat visu vecgada pēdējo dienu amatnieki citīgi strādā (50 gradu temperatūra un saulains laiks, saprotams, jāizmanto). Netālu „konteineri” gatavībā glabājas logi. Projekta darbu vadītājs (*foreman*) labprāt pastāsta par projekta gaitu un par tuvākā laikā veicamo. No viņa izstāro prieks par iespēju vadīt ēkas būvi un lepnums par rūpību un precizitāti, ar kādu salīgtie meistari strādā. Par piemēru viņš min precīzi ielietos pamatus, uz kuriem bija jāliek fabrikā gatavotie sienu paneļi. Viss saskaņējis precīzi! Tie, kas

otro pantu:

*Laime nāk ar zvaigzni rokā.
 Tiem, kam laba, silta sirds,
 Viņas maigā staru lokā
 Dzīves ceļi gaiši mirdz.*

Lai ēdamzāles nākotne būtu laimīga, ir nepieciešamas labas, siltas sirdis un devīgas rokas. Nenoliedzami projekts ir liels un top ar neizsmejamu optimismu un ticību. Bet, ja kāds vilcinājies projektu atbalstīt ar ziedojumu līdz šim, nu ir redzams pierādījums, ka ēdamzāle jau ir. Ikkatrs aicināts devīgi atbalstīt ēdamzāles būvi, ir iespēja ziedot dažādos veidos. Ziedojumus var nosūtīt tieši uz nydraudze.org (labajā pusē “Fiksais ziedojums”) vai ar anketu: http://nydraudze.org/docs/403/ziedojumi_2009/Donation-form_eng.pdf. Iespējami arī ikmēneša ziedojumi, ko var nokārtot draudzes mājaslapā nydraudze.org, uzklīkšķinot *Katskiļu nometnes nākotnes no drošināšanas fonds*, mājaslapas kreisajā pusē.

K. Putene

ASV papildina viesstrādnieku valstu sarakstu, tajā iekļauj arī Latviju

ASV Pilsonības un imigrācijas dienests (USCIS) ir paziņojis, ka valstīm, kuŗu pavalstniekiem ir tiesības piedalīties programmās, kuŗās ASV darba devēji drīkst uzaicināt ārvalstniekus, lai aizpildītu brīvās darbavietas gan lauksaimniecības, gan ne-lauksaimniecības sektoros, pievienojušās Igaunija, Latvija, Maķedonija un Slovēnija.

Tomēr vairums no sarakstam jaunpievienotajām valstīm atrodas Okeanijā. To vidū ir Fidži, Kiribati, Nauru, Papua-Jaungvineja, Samoa, Tonga, Tuvalu, Vanuatu un Zālamana salas. Sarakstā iekļauta arī Barbadosa, kas atrodas Karību reģionā.

Kopumā pagaidu viesstrādnieku vīzas H-2A un H-2B šogad varēs saņemt 53 valstu pilsoņi.

Saraksts oficiāli tiks publicēts 18.janvārī un būs spēkā vienu gadu.

Kad Latvija bija nonākusi krustcelēs

Ko rakstīja „Laiks” par 1991. gada janvāra dienām

LAIKS

Ārņemju latviešu avīzes *Laiks* devīze kopš tās dibināšanas ir stāstīt patiesību. Šis princips tiek ievērots vairāk nekā sešdesmit gadus. Tagad, svinot 1991. gada janvāra Barikāžu dienu 20. gadskārtu, atšķirsim laikrakstu un paskatīsimies, ko latviešu iecienītais preses izdevums lasītājiem ziņoja par notikumiem, kuri lielā mērā ietekmēja mūsu tautas vēsturiskās likteņgaitas. Daži izvilcumi.

1991. gada 2. janvāra numurā ir tradicionālais Jaungada apsveikums un redakcijas ievadraksts ar zīmīgu virsrakstu „Latviešu tauta krustcelēs”. Tiek jautāts, vai 1990. gada 4. maijs Latvijai būs tikpat svarīgs kā 1918. gada 18. novembris, vai latviešu tauta kļūs politiski un ekonomiski neatkarīga, citu valstu atzīta demokrātiska valsts, ar dzīves standartu, kurš pielīdzināms Rietumu pasaules industriālajām valstīm? Vai pasaulē izkaisītie latvieši un viņu bērni un bērnu bērni atgriezīsies Latvijā, lai apsaimniekotu atmatās un krūmājos aizlaistos tēvu un vectēvu laukus un palīdzētu sakopt pilsetas? Kas ar mums, latviešu tautu, būs noticis pēc gada, pieciem, desmit gadiem, šeit ārzemēs un tur tēvzemē? Šie ir jautājumi, uz kuriem nevar atbildēt.

Jā, bija šie un vēl daudzi citi jautājumi, uz kuriem toreiz nevarēja atbildēt...

Aicinājums PSRS prezidentam

Latvijas Republikas Augstākā padome publicējusi Ziemsvētku aicinājumu PSRS prezidentam un PSRS Tautas deputātiem. Izteikts aicinājums līdz pareizticīgo Ziemsvētkiem pārtraukt jebkuru konfrontāciju starp PSRS un Latvijas Republiku, to parlamentiem un valdībām, uzsākt savstarpējas starpvalstu sarunas. Latvijas Radio un TV ziņoja, ka Latvijas Tautas frontes aicinājumu vērsties pret Latvijas pievienošanu Maskavas gatavotajam Savienības līgumam un izteikt atbalstu demokrātiski izveidotajiem Latvijas Republikas parlamentam, valdībai līdz 18. decembrim parakstīja vairāk nekā 1 miljons 200 tūkstoši cilvēku.

ASV nav „pārdevušas” Baltijas valstis

Lietuvas prezidents V. Landsberģis, kas nesen tikās ar prezidentu Bušu, noraida runas, ka ASV it kā būtu devusi Maskavai brīvas rokas Baltijā, izmaiņā pret PSRS atbalstu ASV Kuveitas krīzes jautājumā.

V. Landsberģis teica: „Īpaši pēc tikšanās ar prezidentu Bušu man nav nekāda iemesla tā domāt.” (2. janv.)

Preses nama Rīgā brutāla okupācija

Latvijas Jaunatnes redaktors 2. janvārī plkst. 3 pēc Rīgas laika ziņo, ka „melnās beretes” šorīt ieņēmušas Preses namu. Darbiniekus tur ielaiž iekšā, bet redakcijas un tipogrāfijas darbs ir pilnīgi pārtraukts. LR Augstākā padome šo jautājumu pašreiz izskata un drīz tā, sagaidāms, pieņems lēmumu. Plkst. 4 pēc Rīgas laika notiks Preses nama

darbinieku sapulce. Latvijas Komunistu partija mēģina uzspiest savu varu, bet darba kolektīvs ir pilnīgi un kategoriski noskaņots pret to. Kompartija atbalsta tikai 3 laikrakstus: *Sovetskaju Latviju*, *Ciņu* un *Rīgas Ziņas*.

Neiznāk neviena avīze, jo tipogrāfijas darbinieki ir atteikušies strādāt jaunieceltā direktora Vrubļevska vadībā. Iepriekšējais direktors Kazimirs Dundurs ir atcelts no amata.

„Melnās beretes” piekaut korespondentus, tos, kas filmē, un noņēma videoaparāturu. Fotokorespondentam Uldim Briedim izrāva filmiņu no fotoaparāta.

LR AP priekšsēža vietnieks Dainis Ivēns ir divas reizes runājis ar PSRS iekšlietu ministru Borisu Pugo, bet Pugo atbild, ka viņš no visas šīs lietas neko nesaprotot.

Kad Andrejs Cīrulis un Viktors Avotiņš kā PSRS tautas deputāti uzrādījuši „melnajām beretēm” savas apliecības, tad tie teikuši, ka tās neesot viņiem svarīgas. Šis „melnās beretes” noalgojusi Latvijas Komunistu partija. „Melnās beretes” vīri ir ļoti nekaunīgi un terorizē preses darbiniekus. (5. janv.)

Generālis Kuzmins brīdina

Baltijas kara apgabala komandieris ģen. Fjodors Kuzmins 7. janvārī paziņoja premjerministram Ivaram Godmanim, ka Latvijā tiks iesūtītas izpletņlēcēju vienības, lai nodrošinātu kara dienestā iesaucamo pakļaušanos iesaukšanas pavēlei. F. Kuzmins paskaidrojis, ka pavēli dvis PSRS kara ministrs Dmitrijs Jazovs. Pēc tam Kuzmins piezvanījis LR iekšlietu ministram Aloizam Vaznim un teicis, lai milicija netraucē izpletņlēcēju vienību darbību. (12. janv.)

Pārbaudes laiks kopējai cīņai pret Kremli pienācis – triju Baltijas valstu prezidenti. No kr. Arnolds Ritels, Anatolijs Gorbunovs un Vitauts Landsberģis

Gorbačovs varmācīgi pārņem Lietuvas pārvaldīšanu

Lietuvas premjerministre K. Prunskiene pirms atteikšanās no amata, otrdien, 8. janvārī, bija pie PSRS prezidenta Gorbačova Maskavā, kurš teicis: „Brauciet atpakaļ uz Viļņu un tur ievadiet kārtību, lai tas nebūtu jādara man!” Pēc atgriešanās Viļņā Prunskiene atteicās no amata, kad Lietuvas AP noraidīja viņas saimniecisko plānu.

13. janvāra agrā rīta stundā padomju T-72 tanku kolonna izlauzās cauru barikādēm un tūkstošu lietuviešu pūlim, kas sargāja Lietuvas televīzijas cen-

tru Viļņā. Padomju kaņavīri nogalināja 12 lietuviešus un ievainoja vairāk nekā 164 cilvēkus. (16. janv.)

Barikādes kā cietokšņi

13. janvārī pēc lielās demonstrācijas pret padomju okupāciju, Rīga sāka pārvērsties par frontes pilsētu, jo draudēja padomju armijas uzbrukums svarīgiem valdības un komunikācijas centriem. Kā svarīgākās aizsargājamās tika izraudzītas piecas vietas, ko nocietināja pret tanku un armijas uzbrukumiem. Augstākās Padomes nams un radio centrs Vecrīgā tika nodrošināts, aizbarikādējot ielas ar smagajiem traktoriem, ielās ierakta cementa stabi. Barikādēs iebūvētas benzīna tvertnes. Šinī „Vecrīgas cietoksni” uzturas no 500 līdz 10 000 sargu.

Pie Ministru padomes nama Brīvības bulvārī (pie Elizabetes ielas) kā barikāde ir novietotas smagās automašīnas četrās rindās. Pie Galvenā pasta un telegrafa nama ir līdzīgas smago automašīnu barikādes. Televīzijas centrs Zaķusalā arī ir nobarikādēts, bet to ir grūtāk izdarīt, jo tā atrodas Daugavas malā. 15. janvārī to sargāja miliči ar mašīnsautenēm.

14. janvārī bija ziņa, ka A. Gorbunovs runājis ar Baltijas kara apgabala komandieri Kuzminu, kurš teicis – ja neatceļ LR likumus, tad Latvijā ievēdīs militāru pārvaldi.

15. janvārī notika „Interfrontes” mītiņš. A. Rubiks izteicies, ka LTF neesot to atļāvis rīkot Daugavmalā (Doma laukums nosprostots) un tagad tam jānotiek stadionā. Tur piedalījušies 4-20 tūkstoši cilvēku. Mītiņā paziņots, ka varu Latvijā pārņēmusi sabiedriskā glābšanas komiteja. Uzstādīta prasība, ka

1991. gada barikādes Vecrīgā

Savienību un ka tā bijusi uz demokrātiska ceļa. Pašreizējie notikumi esot pretrunā ar iepriekš piedzīvoto. Tādi notikumi, kas redzami Baltijā, draudot atgriezt atpakaļ reformu procesu.

Latvijas krīzes komiteja Nujorkā

Latvijas Tautas frontes atbalsta grupas valdes priekšsēdis Uldis Klaušs 13. janvārī bija sasaucis ārkārtas sanākumi Jonkeru baznīcā, lai spriestu, kā palīdzēt Latvijai un visai Baltijai pašreizējos padomju varmācības apstākļos. Sanāksmē piedalījās ap 100 tautiešu. Vispirms D. Vallena, I. Spilners, I. Rupners, U. Bluķis, J. Šķiņķis, A. Puķīte, B. Pinne un M. Pinnis informēja par pēdējām padomju varmācībām un konfrontācijām Baltijā. (19. janv.)

Pirmais kritušais Latvijā

Agence France Presse ziņo, ka, apšaudot kravas automašīnas uz Vecmilgrāvja tilta, „melnās beretes” nāvēģi ievainojušas vienu no šoferiem. Iveta Buļķe ziņo no Rīgas, ka bandītiskā uzbrukuma upuris ir 38 gadus vecais Roberts Mūrnieks. Ar lodes ievainojumu galvā viņu aizveda uz slimnīcu Rīgā, kur viņš nomira plkst. 5.45 vakarā divas stundas pēc uzbrukuma.

Baltijas valstu sūtniecību aicinājums pasaules valstīm

Lietuvas, Igaunijas un Latvijas sūtniecības publicējušas aicinājumu pasaules tautām un valdībām, aicinot tās pielietot politiskus līdzekļus krīzes stāvokļa izbeigšanai Baltijā.

Pašreizējās metodes, ko lieto Padomju Savienība, ir atkārtotas okupācijas un represijas. Notiek ne tikai uzbrukums baltiešiem un viņu ievēlētām valdībām, bet demokrātijai vispār. Tas apdraud stāvokli visā Eiropā un rāda, ka Padomju Savienība nav tāds internacionālais partneris, uz kuru var paļauties. (23. janv.)

Vainīgais atrasts!

Rietumos un Austrumos jautā, kas deva pavēli padomju armijai uzbrukt civilpersonām Viļņā, nogalinot tos „satiksmes nelaimes gadījumos”, kas deva pavēli „melnajām beretēm” uzbrukt Latvijas Republikas drošības iestādēm un civilpersonām Rīgā? – Nogalināti un ievainoti republikas miliči, žurnālisti un cilvēki, kuriem gadijies būt nepareizā laikā un nepareizā vietā. Gorbačovs klusē.

Nekāda vainas atzišana, nekādas kriminālizmeklēšanas iestādes, jo tie paši „pirkstu nospiedumi” ir atrodami nozieguma vietās Viļņā, Rīgā un Kremli. Tie pieder Nobeļa Miera prēmijas laureātam Michailam Gorbačovam. Kādreizējie tuvie reformu līdzstrādnieki

ir viņu, protestējot atstājuši. Tie aizstāti ar reakcionāriem. (26. janv.)

Īslande ar mieru nodibināt diplomātiskās attiecības ar Baltiju

Īslande ir pirmā valsts, kas ir paziņojusi gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības ar Baltijas valstīm, ziņo ANO.

Īslandes ārlietu ministrs Jons Baldvins Hanibalsons šādu gatavību pateicis ziņojumā Lietuvas ārlietu ministram.

Nogalināto izvadīšana Rīgā

50 000 cilvēku pulcējās 25. janvārī pie Brīvības pieminekļa, lai atvadītos no 20. janvārī „berešu” uzbrukumā Latvijas Iekšlietu ministrijai nošautajiem: 41 g. v. Kinorežisora Andra Slapiņa, 18 g. v. Rīgas 65. vidusskolas skolnieka Egila Riekstiņa un krievu tautības 27 g. v. milicijas leitnanta Sergeja Konoņenko, 31. g. v. milīča Vladimira Gomonoņiča.

Bēru gājienā aizgājēju zārkus nesa no Latvijas Universitātes uz Brīvības pieminekli, kur sekoja AP deputāta Alfrēda Čepāņa vadītā ceremonija.

Slapiņa kolēģa kinorežisors Juris Podnieks sacīja: „Daži atstāj savu vārdu vēsturē kā slepkavas, citus atceras, ka viņi miruši par brīvību. Šodien mums jājautā, kurā pusē mēs stāvam.” (30. janv.)

Mēs uzvarēsim!

Vašingtonā bija ieradušies Baltijas valstu pārstāvji. Viņi tika uzņemti ar lielu interesi un saņēma atbalstu. Tiekoties ar senatoriem, Latvijas Augstākās Padomes priekšsēža vietnieks Dainis Ivēns sacīja, ka Kremļa varas iecerētās plašās tautības nesaskaņas nav notikušas. Uz barikādēm Rīgā stāv dažādu tautību pārstāvji. Latvijas milicija, kurā strādā daudzi nelatvieši, arī ir stingri atbalstījusi Latvijas valdību, un par to mēs visi varam būt priecīgi un pateicīgi. Naidis Latvijā nav starp tautībām, visiem ir tikai viens ienaidnieks – komūnisms un diktatūra.

Kā pašreiz smagāko jautājumu D. Ivēns uzskatīja debātes par tautas nobalsošanu attiecībā uz neatkarību. Taču tās ir liekas, jo Latvijas iedzīvotāji jau trijās vēlēšanās par to izteikušies pozitīvi. Turklāt būtu neprātīgi pildīt Gorbačova noteikumus, jo baltiešu vēlēšanu rezultātus vienmēr anulēs Padomju Savienības Augstākā Padome, kas ir paklausīga Gorbačovam.

ALA biroja sadarbībā ar Latviju vadītājs Ints Rupners skubināja latviešus būt vienotiem darbā par Latvijas brīvību. (2. febr.)

Publikāciju sagatavojis
P. Karlsons

LAIKA LASĀMVIELA

Emīls Skujenieks

SPĪDOLA

(1. turpinājums)

„Nekur tu neiesi, es tev saku!” Dace nostāvēja tik ilgi, kamēr uz perona vairs nebija neviena cilvēka. Neviens atbraucējs nepaslīdzēja viņas vērigajam skatam garām neapskatīts, bet mātes starp tiem nebija.

Kā spārnos Dace spolēja atpakaļ uz nometni – tieši pie Ārijas. „Māte aizbrauca uz Beverinu un būs atpakaļ tikai pirmdien,” viņa ziņoja draudzenei.

Ārija nometa zeki, nepaguvusi aizvilkt caurumu papēdī.

„Tad jau lepni!” viņa pielēca kājās. „Steidzies vien uz māju un sāc posties. Es jau esmu tik pat kā gatava. Atrāk par astoņiem nav ko iet, lai salasās tauta. Jāpaēd vēl vakariņas.”

„Labi, es skriešu, tad jau zālē tiksīmsies,” Dace satraukta atbildēja un izšāvas pa durvīm.

Jo tuvāk mājai, jo viņas soļi kļuva gausāki. Pirmītējais prieka uzplūdums bija mazliet pārskrējis. Sāka atkal uzskatīt bažas. Ja nu māte tomēr uzzina, ka viņa bijusi ballītē, tad pēriens kā lietus. Vajadzēja nodrošināt aizmuguri. Kas gan varētu mātei pasūdzēt? Vecie Ādmiņi dzīvoja ierāvušies savā kaktiņā un nelikās par citiem ne zinīs. Ratnieki? Pats gan caurus vakarus sīta pa barakām zolīti, bet Ratniece pati nelaida garām nevienu ballīti. Tā Daci droši vien redzēs un var izplāpāties neko ļaunu nedomādama. Derētu iepriekš parunāties, tā būs vislabāk.

Arī šoreiz liktenis bija Dacei labvēlīgs. Ratniece bija viena pati istabā. Viņa sēdēja pie sava galdiņa, uz kuŗa atradās paliels spogulis līdz ar veselu batereju dažādu smēru podiņu un kārbīņu, un frizējās.

„Nu, jaunkundz, kas ir – vai iesim uz balli?” viņa uzrunāja Daci labsirdīgā zobgalībā.

„Māte nelaiž,” Dace atbildēja, mazliet tā kā nokaunējusies par savu pakļautību.

„Ko nu šodien māte – tās taču nav mājās,” Ratniece kārdināja.

„Es jau gribētu gan, bet kad tikai kāds nepasaka mātei,” Dace kautrīgi atzinās.

„Kam tad nu rūp plāpāt – manis pēc, ej vien, es neteikšu ne pušplēsta vārdu, un cits neviens no mūsu istabas nezinās, kurp tu aizgājusi,” kaimiņiene mudināja.

„Tiesām neteiksiet?” Dace atviegloti uzelpoja. „Tad jau gandrīz varētu uz kādu brīdi aizskriet.”

„Nu, protams – liela jaunkundze, drīz sāks nākt precinīki, bet mājās vien sēs. Es tavos gados jau biju apskrējusi pus pasaules,” Ratniece, frizūru nobeigusi, cēlās kājās. „Kleita taču tev ir?”

Dace priedīgi pamāja ar galvu.

„Tad jau labi, ģērbies vien ciet. Un ja gribi uzlikt kādu krēmu vai lūpu krāsu – tepat, uz mana galda viss ir. Pameklē vien pati, ko vajaga. Tikai nesajauc kārtību – te jau ir arī mana vīra mantas. Posts vien, ka tādā šaurumā jādzīvo. Rīgā – jā, tur man bija pašai sava istaba, savs tualetes galdiņš, nebija jābaidās, ka ātrumā nepaķer kādu vīra krāsu vai limes podiņu.”

Viņa vēlreiz pameta pētošu skatu spogulī un sniedzās pāri gultai pēc mēteļa.

„Es nu iešu. Rīkojies vien. Un tā kā tu man uzpostos labi glīta, lai patiktu puišiem!”

Labsirdīgi papliķējusi Dacei vaigu, viņa uzģērba mēteļi un izgāja.

Tagad Dacei bija novēlies no sirds pēdējais slogs. Viss gāja glu- dāk, nekā viņa bija cerējusi.

Vajadzēja tikai pasteigties, lai pagūtu saposties, iekams pārnāk kāds no Ādmiņiem.

Nometusi kažociņu un vecās drēbes, Dace pēc pāris mirkliem jau grozījās spoguļa priekšā jaunajā kleitā. Nekas, izskatījās itin brangi. Zeķes – tās gan bija tādas dievadotas, bet kad uzģērbs jaunās kurpes, tad tīri varēja iztikt. Bet ko lai iesāk ar matiem? Būtu atnākusi Ārija, tā jau prata diezgan veikli ar tiem rīkoties. Bet tagad bija jātiek galā vienai pašai.

Visādi izmēģinājusies, Dace beidzot tomēr atzina, ka vislabāk matus nosukāt pavisam gludi pār ausīm. Uz tik mākslīgām frizūrām, kādas prata uztaisīt Ratniece, viņai nebija ķēriena.

Beidzot arī tas bija kārtībā. Tagad varēja ķerties pie skaistuma kopšanas līdzekļiem. Pirmo reizi mūžā viņa ieziedās ar īstu kremu! Kur tad nu vēl visi lūpu un uzaču zīmuļi! Dace jūtās kā apmaldījusies svešā pilsētā. Kā lai pielieto šo podiņu, kārbīņu, standziņu, caurulišu, pudelišu saturu – to viņa varēja tikai nojaust.

Atmiņā uzpeldēja kāds gadījums pirms gadiem trim. Toreiz Dace, blēņodamās ar citām meitenēm, bija ar saslavinātu sarkanu zīdīpāri uzkrāsojusi sev sarkanus vaigus un lūpas. To svelošo kāvienu, ko viņa toreiz saņēma no mātes! Patika uz kosmētiskajiem līdzekļiem viņai bija izdzīta uz ilgāku laiku. Bet tagad – kārdinājums bija pārāk liels. Tikai mazdrusiņu krema, lai asā vējā appūstā seja kļūst mazliet baltāka un vienādāka. Krāsot lūpas – nē, to labāk nē! Pēriens tomēr bija vēl pārāk svaigā atmiņā, par spīti visiem trim gadiem.

Dace paņēma vienu podiņu,

pacilāja otru – no uzrakstiem divainajās svešvalodās nekā lāga nevarēja saprast. Vajadzēja ņemt uz labu laimi. Viena ziede bija caurspīdīgi dzeltena – tā nederēja. Otra bija sarkani iebrūna. Kas to var zināt, kādam nolūkam tā domāta? Beidzot gan vienā podiņā atradās balta, vilkana, pabieža masa ar tikko manāmu iedzeltenu piekrāsu. Tai vajadzēja būt istajai.

Dace iebāza podiņā pirkstu un pataustīja. Jā, tas, kā likās, bija tā slavenais lilijpiena krēms, kuŗu tā bija dzirdējusi daudzīnām. Tāds mazliet lipīgs – vēl jo labāk, ciešāk turēsies pie ādas. Tikai jāzīzē paplāni, lai seja neiznāk pārāk balta.

Aiz durvīm atskanēja soļi un balsis. Dace uztrūkās. Kad nu tikai kāds neuznāk! Bet šie trokšņi aizskanēja garām. Tomēr ilgi vilcināties nevarēja.

Viņa paņēma uz pirksta gala mazliet ziedes, iztriepa to pa visu seju un tad viegli ieberzēja ādā. Tā viņa bija redzējusi darām Ratnieci. Dīvaini – sajūta nebija nekāda patīkamā. Baltajai ziedei nebija nekādas smaržas, toties tā mazliet tā kā spilēja ādu, tā kā vilka to čokurā. Laikam tā tam arī vajadzēja būt. Spogulis liecināja, ka Daces seja bija kļuvusi visnotaļ gludāka un baltāka. Tas jau bija pavisam cits paskats!

Atkal gaiteni atskanēja kāda balss. Šoreiz tā neapšaubāmi bija Ādmiņiete. Dace steigšus aizvāza podiņu, nodzēsa gaismu pie spoguļa, ierāvās savā kaktā un sāka slaucīt pirkstus.

Bet ienākusi kaimiņiene nepiegrīza viņa vēribu. Tomēr labāk bija bez vajadzības acu priekšā nerēgoties.

Uz mirkli Dace atcerējās, ka Ārija bija kaut ko minējusi par vakariņu ēšanu. Bet šobrīd ēdiens nebija ne prātā. Sirds atkal pēkšņi sāka dauzīties kā iesprostots putns. Nu vairs nebija ko kavēties.

Mētelis – ak, tos pāris soļus aizskries tāpat kleitā, jo tur jau, droši vien, nebūs kur nolikt virsdrēbes.

Parakņājusies pa skapi, Dace izvilkā no veļas apakšas jau iepriekš pa rokai nolikto divmarku gabalu, samiedza to sauļā un izmetās pa durvīm. Cik labi – ne gaiteni, nedz arī ceļā līdz pat lielās virtuves zālei viņa nesastāpa neviena cilvēka.

Toties pie ieejas drūzmējās vesels bars pusaudžu, kas katru pienācēju sagaidīja ar piezīmēm. Dacei laimīgi izdevās pašmākt viņiem garām neskartai. Viņa izmeta uz kases galdiņa savas divas markas, paķēra pasniegto biļeti – gabaliņu papīra ar zīmogu „Marmelade” – un iejaucās barā.

Patlaban bija deju starpbrīdis. Nedaudzie soli gar zāles malām bija piesēduši pilni, un arī brīvajos kaktos stāvēja pa pulciņam jauniešu. Pa zāles vidu ģenģerēja kāds izstīdžējis zeņķis apdīlūšā frakā, ielocītu cilindru galvā, raibi notriepu seju, uz abiem vaigiem uzlīpinājās pa papīra sirdij. Viņš iznēsāja Amora pastu un pa reizei izkļiedza vairāk vai mazāk asprātīgas un pieklājīgas piezīmes. Balle bija pilnā spēkā, kaut arī tā bija tikko sākusies.

Plašā telpa pildījās acīmredzami. Dace sāka apskatīties pēc draudzenes. Brīdi dairījusies visapkārt, viņa to saskatīja netālu no mūzikantu estrādes. Acīgā Ārija stāvēja paprāvāku pusaudžu barā un, kā likās, jūtās kā zivs ūdenī.

„Ahā, Spīdola arī klāt” viņa sauca jau pa gabalu. „Nāc vien tuvāk, mēs ar puikām te patlaban pārspriežam tavas bēdas.”

Tādu saņemšanu Dace nebija gaidījusi. Pārsteigta par draudze nes izturēšanos, viņa jau gribēja cirsties apkārt un doties uz citu stūri. Bet zēni sagrāba viņu aiz rokām un ievilkā barā.

(Turpinājums sekos)

„Nakts serenādes” burvība

Aizvadītajā gadu mijā mūzikas draugi saņēma skaistu dāvanu – tenora Guntara Ruņģa solotvartu „Nakts serenādes”, to klajā laidusi mūzikas izdevniecība *Upe tuviem un tāliem* ar mecenāta Jura Savicka atbalstu.

Latvijas Nacionālās operas solists Guntars Ruņģis plaši pazīstams arī kā slaveno *Trīs tenoru* grupas dalībnieks. Viņš ir aktīvs, enerģisks, vienmēr jaunu radošo ideju spārnots, un šī tvarta izveidošana arī ir šādas pārdošanas ieceres skaists papildījums. Diskā ietvertas 14 kompozīcijas – romances, operu ārijas, italiešu serenādes, arī Emīla Dārziņa un Arvīda Žilinska melodijas Latvijas labāko ģitaristu pavadījumā. Ģitara jau kopš agras jaunības bijusi dziedoņa iemīļots instruments, viņš to savulaik spēlēja dažādās vieglās mūzikas grupās, vēlāk uz Operas skatuves, atveidojot grāfa Almavivas lomu Dž. Rosīni operā „Seviljas bārdzinis”, slaveno kanconetu pats pavadījis ar ģitāru. Pamazām nobriedusi doma izveidot tvartu, kuŗā cilvēka balss un iecienītā instrumenta skaņas

iespējams izpaust milas jūtu visdažādākās nianšes. Tagad mūsu priekšā ir „Nakts serenādes”, kuŗās Guntara Ruņģa balss skan viegli, gaiši, nepiespiesti, savukārt ģitāru un mandolīnas pavadījums raisa romantisku noskaņu, paužot dienviņu nakts un milas pilnas sirds burvības valdzinājumu.

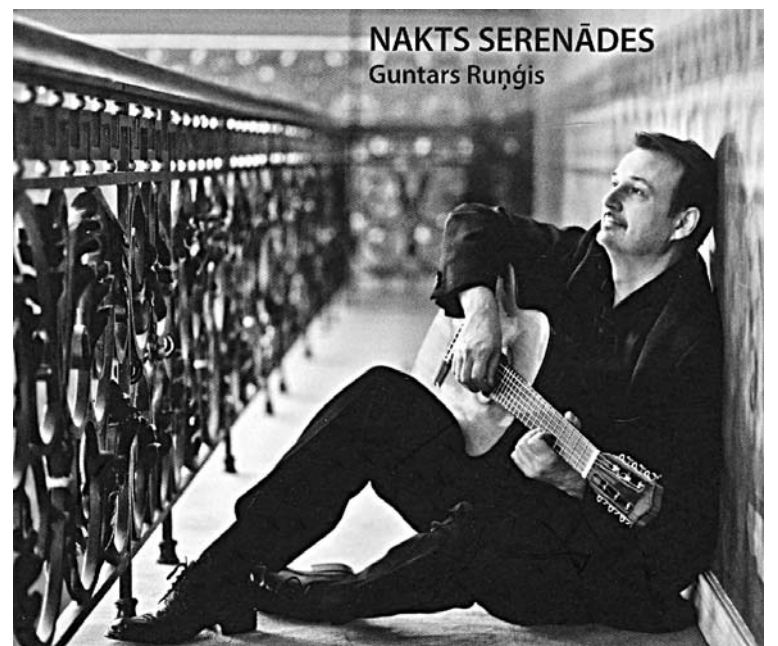
Ieskaņojumā piedalījušies mūziķis Valentino, Kaspars

Zemītis un Arnolds Kārklis, pats Guntars Ruņģis un viņa dēls Jānis, kuŗš pierādījis, ka ir cienīgs stāties līdzās augstas klases ģitaristiem. Divās serenādēs kopā ar solistu mūzicē arī vīru koris *Frachori* diriģentu Arvīda Mūrnieka un Aivara Opincāna vadībā.

Guntars Ruņģis Latvijas Nacionālajā operā strādā jau divdesmit gadus, atveidojis virkni

„Nakts serenādes” ieraksta dalībnieki Latvijas labākie ģitaristi, no kreisās: Valentino Romiross, Jānis Ruņģis, Guntars Ruņģis, Arnolds Kārklis, Kaspars Zemītis.

NAKTS SERENĀDES
Guntars Ruņģis

tenora lomu – grāfu Almavivu, Hercogu (Dž. Verdi „Rigoletto”), Faustu (Š. Guno „Fausts”), Kangaru (J. Mediņa „Uguns un nakts”), Krustiņš (R. Kalsona „Pazudušais dēls”), Otavio (V. A. Mocarta „Dons Žuans”), Ismails (Dž. Verdi „Nabuko”), Bazilio (V.A.Mocarta „Figaro kāzas”) u.c. Dziedonis piedalījies arī nozīmīgos vokāli instrumentālās

mūzikas atskaņojumos. Viņš ir arī Jāņa Zābera piemiņas fonda dibinātājs un mākslinieciskais vadītājs.

Jaunais solotvarts „Nakts serenādes” atklāj dziedoni vēl nebijušā kvalitātē un sniedz mūzikas veldzi gan *Trīs tenoru* cienītājiem, gan tiem, kas Guntaru Ruņģi sāk iepazīt tikai tagad.

Gundega Saulīte

Kultūras dienās Melburnā sazaļoja pat sētas mieti

Droši vien visiem zināms, ka tālajā Austrālijā dzīvo daudz latviešu un ka tajā zemeslodes daļā patlaban ir vasara. Televīzijas ziņās stāsta par lielajiem plūdiem Kvīnslāndē, kur pirms daudziem gadiem cukurniedru plantācijās strādāja no Vācijas pārvietoto personu nometnēm ieceļojušie tautieši. Melburnā pirms gadu mijas notika Austrālijas latviešu 53. Kultūras dienas. Pirmās Kultūras dienas Austrālijā rīkotas 1951. gadā, un šejienes latvieši smiedamies stāstīja, ka svētku rīkošanu nevar aizkavēt ne plūdi, ne ugunsgrēki, ne čūsku, trušu vai šīseņu uzbrukums. Lietus Melburnā ilgi bija gaidīt gaidīts, un gada nogalē par prieku tūristiem un vietējiem iedzīvotājiem tas lika visam zelt un sazaļot.

Pirmo Kultūras dienu rīkotāji noteikti cerēja, ka šādi svētki kļūs par tradīciju, bet nez vai viņi varēja iedomāties, ka tos rīkos vēl nākamā gadsimtā un atbildību uzņemsies Austrālijā dzimušie un izaugušie pēcteči.

Kultūras dienu rīcības komitejas locekļi vismaz gadu iepriekš rūpīgi plānoja sarīkojumus un pārrunāja programmu. Tāpat kā citviet, šajā darbā iesaistījās veselās ģimenes. Rīcības komisijas priekšsēdes Andas Andersones tēvs Ziedonis Apsītis 1971. gadā vadīja 21. Kultūras dienas, un meita, godinot tēva piemiņu, uzņēmās svētku vadību 2010. gada nogalē. Latvijā no sirds iemīlējies viņas dzīvesbiedrs, Viktorijas pavalsts apgabaltiesnesis Greims Andersons (*Graham Anderson*) un vairākkārt krustu šķērsu pārstaigājis mūsu Dievzemīti.

Austrālijas latviešu 53. Kultūras dienu vicepriekšsēde un emblēmas autore bija Anda Banikosa (dzimusi Saulīte). Viņa angļu valodā nule tulkojusi un izdevusi latviešu tautas pasaku „Kurbads”. Andas tēvs Aivars Saulītis Kultūras dienas vadījis 1987. un 1994. gadā, māte – Melburnas 1. latviešu ev. lut. draudzes Māra

Saulīte mācītāja – šo un dažu agrāko Kultūras dienu dievkalpojuma atbildīgā rīkotāja.

Galvenie kasieri bija nezūdīgas slavas apvītā šoļotāja Jāņa Daliņa mazdēls Pēteris Daliņš un Linda Klūkāsa (*Clucas*). Lindas mazās meitiņas Lilija un Natālija dejoja vairākos sarīkojumos Melburnas latviešu skolas tautasdeju kopā.

Pēdējā nedēļā pirms svētkiem daudzās Melburnas latviešu ģimenēs notika sanāksmes, kā visiem paspēt uz mēģinājumiem un koncertiem, kā izklaidēt sabraukušos viesus un apdarīt neizbēgamos mājas darbus. Neiburgu un Riteru ģimenes kopīgā dārzā pārrunas notika zem ozola kuplajiem zariem. Ģimenes atvašes Ivars Neiburgs un Beatrise Švolmane darbojās rīcības komitejā. Ivaram bija uzticēts sekretāra amats, turklāt viņš prot gan dejojot, gan dziedāt, gan teātri spēlēt. Beatrise (latvieši viņi dēvē par Biti vai Bitīti) uzņēmās izplatīt informāciju, un viņai sabiedrisko darbos, tāpat kā deju kopas pāri allaž blakus bija dzīvesbiedrs Andris Švolmanis. Riteru-Neiburgu trešā paaudze bija aizņemta no rīta līdz vakaram. Kalvis un Kaspars piedalījās zīmējumu izstādē, dejoja un dziedāja. Vecmāmiņa Natālija Neiburga gādāja, lai viesi justos ērti, bet otrai vecmāmiņai, Veltai Šolmanei dienas pagāja latviešu nama virtuvē. Jauneklīgā Zane Ritere arī ir viena no pirmās paaudzes latviešiem un ļoti gādīga vecmāmiņa. Viņas trīs mazbērni dzied un deklamē, spēlē mūzikas instrumentus. Zane Ritere ir korīdiriģente un pianiste, un viņai laika šajos svētkos nebija nemaz. Īrijas lidostā ieputināja mūziķu grupu *Tango Sin Quinto*, kā arī viesdiriģentus Agitu Ikaunieci un Intu Teterovski, viņi nepaspēja uz atklāšanas koncertu, un Zanei bija jāuzņemas papilddarbi. Viņas dzīvesbiedrs Leo Rīters deju kopas „Sauls jostas” cepuri un tautastērpu nolīcis relikviju plauktā un nu var dalīties atmiņā stāstos. Savulaik viņš ģimenei

Mākslinieces Andas Banikosas darinātā Austrālijas latviešu 53. Kultūras dienu emblēma

Melburnas latviešu nama bibliotēkā glabājas arī rūpīgi iesieti laikraksta „Laiks” gadagrāmi

sagādāja iespēju ieceļot Austrālijā, jo, Vācijas nometnē uz skolas tāfeles izlasījis paziņojumu par iespēju doties uz saulaino zemi, vecākiem nezinot, pieteicies intervijai. Leo labi atceras, cik atpalikusi bija Austrālija, kad tajā ieceļoja dīpiši, un cik ļoti viņu darbaspēks sekmēja valsts attīstību. „Karsdami saulē, sviedriem listot, mēs darījam visdažādākos darbus,” teica Leo. Velta Šolmane viņa stāstījumu papildināja, izteiksmīgi stāstot, kā cauru nakti apbraukāti latvieši, kuŗu adreses sameklētas tālrunu grāmatā, lai vaktu ziedojumus latviešu nama celtniecībai. Šo sarunu papildināja vēl vienas vecmāmiņas balss –

Irinās Pūpēdes dzīvesbiedrs Alģis projektēja latviešu namu, Irina Pūpēde to izgreznoja ar pašdarinātām vitražām. Kultūras dienās viņu dēls Ēro un vedekla Gita pārsteidza ar savām aktieru dotībām, mazmeitiņa Lija – ar dzidri un droši dziedot latviešu solodziesmu.

Daudzi kultūras dienu sarīkojumi notika Melburnas latviešu namā, kas celts ar latviešiem raksturīgo pamatīgumu. Otrā stāvā atrodas prava bibliotēka, kas gan svētku dienās bija slēgta, bet Olga Siliņa laipni atvēra durvis un atļāva tajā pakavēties.

Sešās Kultūras dienās satikšanās priekā bija tik daudz, ka ikvienu sarīkojumu norises vieta zūmēja kā bišu strops pēc ziemas miega

nejūtās pazudušas, jo tūlīt parādījās vairāki latvieši, kuŗi devās tajā pašā virzienā. Turklāt ātri vien atklājās, ka puisis, kuŗš jau labu laiku piesaistīja uzmanību ar pakausī matos meistarīgi izskūto jumiša zīmi kas, protams, tika fotografēta slepus (jo, ko var zināt, varbūt austrālietis sadusmotos), ir latvietis – Juris Viksne, tautasdeju kopas „Piektais ritenis” dalībnieks!

Svētku atklāšanas ballītē varbūt kāds vēl jutās nedroši, bet pēc lielkoncerta „Svētki dziesmai” sadziedāšanās un liksmība sīta tik augstu vilni, ka pilsētas valdes namam draudēja nolidot jumts! Šarmantais Ints Teterovskis prata uzmundrināt koristes, pievilcīgā Agita Ikauniece – vīrus; šķita, abiem piemīt burvju spēks, lai panāktu, ka kopkoŗa dziedājums bija saliedēts, iedvesmojot gan pašus dziedātājus, gan klausītājus.

Pēc koncertiem lielākie ballinieki bija jaunie, tostarp padsmītnieki, kuŗiem latviskā kopā būšana nav tikai skolas telpās vai vasaras nometnēs!

„Manā jaunībā un pusaudža gados tik daudz aktivitāšu kā tagad māsas dēļiem Kalvim un Kasparam nekad nebija,” ne bez gandarijuma teica Ivars Neiburgs.

Negribam sarīkojumus kritizēt, lai gan to varbūt gaida dažs modrais, bet allaž neapmierinātais tautietis. Tiesa, pēc lugas „Trimda un tēvzeme” izrādes viena otra skatītāja spriedums bija nesau-

Māksliniece Anda Banikosa *Brightspace* galerijā Seintkildā (*St. Kilda*), netālu no Melburnas latviešu nama, pie sava portreta (ogle, lins), ko zīmējis Kolins Benisons (*Colin Benison*); par šo darbu K. Benisons Kultūras dienu mākslas darbu izstādē ieguva Tautas balvu

Bija padomāts par visiem: gan tiem, kuŗiem svarīgāka par visu ir kopā nākšanas prieks (darbojās trīs kafejnīcas, naktsklubi un to neformālie turpinājumi), gan tiem, kuŗi alkst pēc latviskām rotām, maizes un stiprās limonādes – tirdziņā varēja nopirkt pelēkos zirņus no Nīderlandes, Latvijas balzama produkciju un biežpienu „Kārumiņš”), gan sajūst istu gandarijumu, ka latvieši ne tikai prot, bet arī grib dziedāt un dejojot kopā.

Melburnas centrā publiskā transporta pieturvietās laipni palīdz orientēties tūristu apkalpošanas biroja darbinieki, par iebraucējiem izrādot dzīvu interesi. Kāds no laipnajiem vīriem, uzzinājis, ka ceļotāja no Losandželosas un divas no Latvijas dodas uz Kultūras dienu sarīkojumu, aicināja nodziedāt kādu latviešu dziesmu un iedeva savu mikrofonu. Tas patiešām bija jauks svētku ievads – tramvaja gaidītāji ar neviltoju interesi noklausījās „Pūt, vējiņi!” un „Bēdu manu, lielu bēdu”. Un tad jau losandželosiete, siguldiete un talsniece tālajā, svešajā malā vairs

dzīgs – luga esot salkana, tajā ignorēta vēsturiskā patiesība, autors Jānis Balodis izdabājis austrāliešu gaumei (autors latviski nerunā, luga tulkota no angļu valodas), liekot tēlotājiem lietot rupjus vārdus un rādīt piedauzīgas ainas. Taču varēja just, ka jaunajiem aktieriem patīk darboties un tēlot, tāpat arī viņu tēvu tēvu mestā laipa pie-tīks mūžiņam.

Ļoti patika, ka kultūras dienu dalībnieki paši asprātīgi par sevi pasmejās Ēro Pūpēza un Pēteris Saulīša talantīgi iecerētajā nobeiguma uzvedumā „Raibais”.

Biezā „Programmas grāmatīņa” liecināja par Austrālijas latviešu augsto kultūras līmeni, tajā atrodama vērtīga inormācija par tautiešiem, kuŗi ar apskauzamu izdomu un nežēlojot visdārgāko pasaulē – laiku – sarīkoja svētkus, kuŗi paliks atmiņā tūkstošiem latviešu un viņu ģimenes locekļiem. Paldies no tiem, kuŗiem bija iespēja visu to izbaudīt!

Anita Mellepe
Astra Moora

Māksliniece Irina Pūpēde Melburnas latviešu namā pie dzīvesbiedram veltītās piemiņas plāksnes; latviešu namu projektēja Alģimants Pūpēdis, to ar vitražām izrotāja Irina Pūpēde

Foto: Anita Mellepe

Foto: Anita Mellepe

Foto: Astra Moora

Disintegration within 25 Years, Zlobin Says

Pols Goubls
(Paul Goble)

Vienna, January 3 – The Russian Federation runs the risk of falling apart sometime within the next quarter century if Moscow fails to do away with its non-Russian republics or alternatively tries to do away with those territorial units in an incautiously rapid way, according to a leading Moscow analyst.

In an article on the Snob.ru portal last week, Nikolay Zlobin argues that “without doing away with [its existing] internal national-administrative arrangements, Russia risks falling into pieces in the next few decades” for many of the same reasons that led to the disintegration of the Soviet Union in 1991.

Zlobin says that he recalls the way in which the national formations within the USSR worked not only because of their impact on the USSR but also because “at a recent session of the State Council of Russia unexpectedly arose the question

about the Soviet experience of nationality relations.”

Both Vladimir Putin and Dmitry Medvedev weighed in on this issue. Putin said “in the Soviet Union there were no such problems with international relations” because among other reasons there was an ideological construct, “the Soviet people,” a construct “we do not have today” and that Russia should follow the Soviet model and promote “all-Russian patriotism.”

Medvedev for his part argued among other things that “Russia is different” than the Soviet Union and that the experience of the latter thus does not provide a perfect model for the former. Moreover, he said, it is because of these differences that Russia today has both “our additional possibilities and our problems.”

Zlobin offers ten comments on these two very different observations. First, he says, “the USSR can in no way be considered a successful model of the solution of the nationality question.” Nationality issues were less often manifested in the streets because of totalitarian control, but that was not a measure of success or, as 1991 showed, a guarantee of survival.

Second, “pre-revolutionary Russia also was not a successful model of nationality realitions” and that “was one of the causes of its collapse.” Third, the history of the USSR does offer some “positive” ideas on national strategy, and that its “language, cultural-educational and scientific-technical policies” help explain why it came apart “comparatively peacefully.”

Fourth, “Russian retains up to now the national-administrative arrangements of the RSFSR, something that not only does not correspond to the contemporary stage of its development but is,” Zlobin says, “the basis of its possible future collapse as this occurred in tsarist Russia and the USSR.”

Fifth, he continues, “for the resolution of the nationality question is needed a complete rejection of the international national division of Russia,” but he adds that “today this is impossible,” arguing that this goal must be pursued “gradually but consistently” despite the political risks to those who propose it.

Sixth, “any proposals for tightening domestic migration legislation not only bear an anti-market and anti-modernization character but as

the experience of the USSR and also a number of other countries show, in the final analysis are ineffective and even harmful for they potentially lead to the exacerbation of ethnic contradictions.”

Seventh, Zlobin adds, “without doing away with [its] internal national-administrative division, Russia has every chance to fall apart in the next quarter of a century when the new generation of [non-ethnic] Russians will become the basis of its demography” and that this collapse “again will take place along the borders of the national formations.”

Eighth, Zlobin warns, “an illiterate and poorly thought through strategy of the perestroika of the internal arrangement of Russia with the goal of doing away with the national-administrative structure will also lead to the collapse of the single state or even to a broad scale civil war.”

Ninth, Zlobin insists, “the preservation of the territorial unity of Russia is the most important task which corresponds to the strategic national interests of all the people who live in it and also to the interests of the world community.” And tenth, Zlobin

notes, he would be very glad if his prognostication turns out to be wrong because it would be “a catastrophe.”

Zlobin’s arguments in turn generate at least three serious reactions. First, the situation he describes, one in which Russia is in trouble if it does not change its internal ethnic borders and is also in trouble if it does so incautiously fast means that the nationality issues in that country are going to be at the center rather than the periphery of politics for a long time to come.

Second, many non-Russians have long understood this situation and thus recognize that any move against them presages further moves, an understanding that makes the future far more difficult in the future than it was in the past and reduces the center’s ability to play divide and rule politics.

And third, it is far from clear that all of the non-Russians or even all of the members of the international community believe that “the preservation of the territorial unity of Russia” corresponds to their “strategic national interests.” Mikhail Gorbachev made the same argument 25 years ago, but the USSR fell apart anyway.

Window on Eurasia: ‘Disintegration of USSR Still Not Over,’ Moscow Commentator Says

Vienna, January 6 – Most politicians, experts and ordinary people treat the disintegration of the USSR as a single event, but in fact, it is a lengthy process. And today, nearly 20 years after the formation of the Commonwealth of Independent States sounded the “death sentence” of the Soviet Union, a Moscow writer says, “the disintegration of the USSR is still not over.”

In an article in Moscow’s “Yezhednevny zhurnal,” Arkady Dubnov says that the events of the last year, from the revolution in Kyrgyzstan, to the failure of the OSCE in the south Caucasus, to the behavior of the Belarusian leadership following the elections there all testify to the fact that the end of the USSR is far from completed.

The so-called “frozen” conflicts continue to drag on, and even

“the hopes that the August 2008 war will be the last stage in the marking out of new state borders in this region are fading.” Moreover, “the mutual distrust among neighbors in the former Soviet communal apartment in the last year, unfortunately, has only multiplied.”

Some people want to lay the blame for all this on individual leaders, Dubnov continues, but there is strong evidence that the problem has far deeper and more extensive roots. When the revolution in Kyrgyzstan took place, he notes, Kazakhstan had to close its border with its neighboring state for several months.

Moreover, the response to the Russian recognition of Abkhazia and South Ossetia highlights just how far things have gone. “Not one of the Russian partners in

the CIS has recognized the independence [of these two states] over the past year ... not even Belarus” even after promising to do so.

The December events in Minsk, Dubnov adds, “can be considered the apotheosis and logical result of the evolution of the Commonwealth on the past to its 20th anniversary,” an event that found a kind of parallel in proposals in Kazakhstan to make Nursultan Nazarbayev president for life.

And what is striking about that, the Moscow writer says, is that “the main pusher for this completely Soviet-type idea was the former overthrower of Soviet canons and dogmas, the well-known Kazakh poet of the 1960s and author of the legendary book about Slavic writing ‘Az i Ya,’ Olzhas Suleymenov.”

“The Belarusian and Kazakhstan variants of ‘the development of democracy’ (as accurately noted Dmitry Medvedev after ‘Lukashenka’s elections when [the Russian president] expressed the hope for the further development of democratic processes in his country) represents” one of the few CIS-wide common trends.

That is because many of its leaders are asking themselves “do we need such ‘a democracy’ which threatens consequences like ‘the Kyrgyz?’” But that commonality rather than serving as the basis for renewed unity across the CIS in fact may point in exactly the opposite direction.

That is because, as both Lukashenka and Nazarbayev have shown, precisely the kind of authoritarianism they manifest requires that they set themselves

against others, including those with whom they or their predecessors had effectively cooperated when the Soviet Union was still in existence.

And, although Dubnov does not mention it, the very lack of genuine popular participation that characterizes both their regimes and those of many others across the former Soviet space eventually if not immediately leads those who are excluded to seek to mobilize along ethnic, religious or class lines.

Twenty years ago, such mobilizations helped bring down the Soviet Union; now and in the future, they will guarantee that the disintegration of that common space will continue, and quite possibly, that in turn will be accompanied by the disintegration of some of the states located there

Atjaunosim Rīgas vecākās ērģeles!

Šogad Baznīcēku Atjaunošanas Fonds ir uzņēmies jauna un vēl nebijuša projekta īstenošanu – sāka Rīgas Reformātu baznīcas ērģeļu restaurāciju. Projekta pirmās kārtas darbi noris ar Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) atbalstu. Tam tika piešķirti līdzekļi Ls 1500 apmērā, kas ir visai ievērojama summa un tomēr nepietiekama lielajam darbu apjomam, ņemot vērā to kritisko stāvokli, kādā ērģeles atrodas pašlaik.

Atskatoties vēsturē, uzzinām, ka Reformātu baznīcas ērģeles ir vecākās ērģeles Rīgā, tapušas pirms 162 gadiem, un tās ir arī vienīgais saglabātais J.F.Šulces instruments Baltijā. Ievērojamais vācu ērģelbūvētājs Johans

Fridrihs Šulce (*Johann Friedrich Schulze*, 1793-1858) Latvijas teritorijā 1848.gadā uzbūvēja divas ērģeles: Reformātu baznīcā Rīgā un Sv.Trīsvienības baznīcā Jelgavā. Līdz mūsu dienām, kaut arī izjauktā stāvoklī, ir saglabāties tikai Reformātu baznīcas instrumenti. No visām viņa vairāk kā 100 būvētajām ērģelēm pasaulē saglabājušās apmēram 20, bet Rīgas instruments reģistru skaita ziņā ir trešais lielākais. Tieši J.F.Šulce bija viens no pirmajiem, kuŗa radītie instrumenti radikāli iezīmēja jauna ērģelbūves virziena – tā sauktā romantiskā stila ērģeļu izveidošanos. Šis stils dominēja līdz pat 20. gs. 30. gadiem, un šī stila instrumentiem mūziku rakstīja tādi roman-

tiskās mūzikas dižgari kā F. Mendelszons, J.Brāmss, F.Lists u.c.

Patlaban Rīgas Reformātu baznīcas ērģeles atrodas izjauktā stāvoklī un neskan, jo vairāk

kārt mainījušas savu atrašanās vietas, kā rezultātā piedzīvojušas gan bojājumus, gan detaļu zudumus. Taču ērģeļu restaurācijas speciālisti secinājuši, ka ir saglabājies pietiekams daudzums oriģinālo detaļu, lai varētu notikt instrumenta atjaunošana.

Ērģeļu restaurācija plānota vairākos posmos. Ir sākusis ērģeļu izpēti darbs, tiek veikta esošo

detaļu sašķirošana un uzskaitē, kā arī plauktu izbūve drošai detaļu uzglabāšanai. Darbus veic IK „Melbārža mūzikas instrumentu darbnīca” ērģeļu eksperta Mikus Dzenīša vadībā. Pirmā posma darbus plānots pabeigt jau šī gada janvārī.

Lūdzam atsaukties ziedotāju, kas vēlas dot savu ieguldījumu šo ērģeļu atjaunošanā! Otrās kārtas darbus – plēšu līmēšanu – varēsim sākt, ja izdotos savākt vēl Ls 5150. Šobrīd Fonda rīcībā ir jau pirmie 50 lati, kam, cerams, sekos nākamie ieguldījumi.

Ziedotāju vārdus publicēsim mūsu Fonda mājas lapā un noteikti kopīgi noklausīsimies atjaunoto ērģeļu koncertskanējumu projekta noslēgumā. Vairāk

informācijas par notikumiem un aktuālītātēm Latvijas baznīcēju jomā varat atrast Baznīcēku Atjaunošanas Fonda mājas lapā www.baznicekas.lv.

Baznīcēku Atjaunošanas Fonda rekvizīti:

Baznīcēku Atjaunošanas Fonds
Upes iela 47, Ozolnieki,
Ozolnieku novads, LV-3018
Reģ. Nr. 40008142003
Nor.konts
LV41UNLA0050014209061
SWIFT kods: UNLALV2X
SEB bankā
Ar norādi - Rīgas Reformātu Baznīcas ērģeļu atjaunošanai!

Jūs esat arī laipni aicināti zvanīt +371 27183333 fonda valdes priekšsēdētājam Edgaram Bukavam

Ziemeļamerikas 3x3 padomes sēde

Ziemeļamerikas 3x3 padomes sēde notika 2010. gada 30. oktobrī Klīvlāndē. Tajā piedalījās padomes priekšsēde Laila Medne, Gažezera 3x3 vadītāja Maija Zaeska, Ingrida Jansone, Ieva Johnson, Lilita Spure, Arnolds Ruperts, Līga Ruperte, 2011. gada Katskiļu 3x3 vadītāja Helēna Viksniņa, Gažezera un Katskiļu 3x3 dalībnieku pārstāve Maira Bundža un neilgu laiku Gažezera 3x3 dalībnieku pārstāves Ausma Prātiņa un Biruta Briede. Padome pārstāv 3x3 nometnes Ziemeļamerikā, saskaņo to darbību un lemj par dažādiem jautājumiem, kā arī piedalās globālās 3x3 kustības kopīgajos projektos. Sēdi vadīja Laila Medne, tās norisi pierakstīja Maira Bundža.

Padomes priekšsēde Laila Medne īsumā pastāstīja par savu darbību. Liela pateicība pienākās LF par līdzekļu piešķirumu 2010. gada 3x3 nometnēm ASV. Padome arī pārrunāja, kas tika darīts, lai informētu sabiedrību par 3x3 - avīzēs bija ievietoti raksti, ALJA kongresā Imanta Nīgala un Anna Jansone uzstājās ar *multi-media* prezerntāciju par 3x3, un pirms nometnēm tika izsūtītas nometņu brošūras bijušajiem un potenciālajiem jauniešiem 3x3 dalībniekiem. Abām ASV nometnēm ir Facebook lapas, un informācija par tām ir iekļauta arī www.3x3.lv

Par Gažezera nometni, kas notika no 8. līdz 15. augustam, stāstīja Maija Zaeska. Nometnē bija 178 dalībnieki – ļoti iepriecinošs pieaugums, it sevišķi tāpēc, ka 38 no tiem bija bērni zem 12 gadu vecuma, 27 - 13 mēnešu līdz 5 gadu vecumā, turklāt 19 dalībnieki bija no

Latvijas (lielākajai daļai no tiem pašreizējā dzīves vieta ir ASV). Nometnes vadītāji bija krietni jāpiestrādā, lai sameklētu septiņas audzinātājas – nepieciešamo skaitu lielajai mazlācīšu grupai. 1/2x1/2 ievirzē bija 11 bērnu ar diviem vadītājiem. Šogad bērnu ievirzēs nebija valodas problēmu, ja arī kādam bija vājāka latviešu valodas prasme, tie tomēr centās runāt latviski. Kā parasti, neliels bija padsmiņnieku skaits, taču viņu piedalīšanās ievirzēs un vakara nīkšanas dančos, kā arī darbs 1/2x1/2 un mazlācīšu ievirzēs bija ļoti vērtīgs pienesums nometnei.

Tā kā folkloras ievirzes vadītāja Zenta Mennika bija no Salacgrīvas, nometnei bija jūras tema, un visi dalībnieki bija sadalīti pa zivju „bariem” – nēģi, mencas, laši, zuši utt. Nometnes avīzes redaktore bija Maira Bundža, viņas palīgs – Sams Knoch III. Ivars Iļjabs (LV) ar Jāni Peniķi palīdzēja politikas ievirzes dalībniekiem labāk izprast, kādas sekas varētu būt dažādu kandidātu ievēlēšanai Saeimā, Valters Nollendorfs (LV) interesanti stāstīja par okupācijas ietekmi uz vēstures izpratni un mācīšanu Latvijā, un Astrīda Jansone (LV) un Ričs Spuris vadīja teātra ievirzi. Krietns skaits dalībnieku bija arī praktiskajās ievirzēs – rokdarbos, podniecībā, latviskā virtuvē, mākslā, kokgriešanā, stikla apdarē un rotkalšanā. Jaunu un ļoti interesantu vakara programmu bija sagatavojušas un vadīja Ingrida Erdmane, Zinta Pone un Amanda Jātniece – ”zvīrgzdu spēli” jeb latviešu *trivial pursuit*. Parējos vakaros bija gan politika, gan folkloras, gan literatūra un

vēsture, gan ugunskurs. Nometni nobeidza ar ieviržu izstādi un atvaduvakaralielajām vakariņām. Spraiga nīkšana ar dziedāšanu un dančiem vairāku mūzikantu pavadībā kuplīnāja vakara programmas.

Katskiļu nometnes vadītājas Tainas Laiviņas izsūtīto ziņojumu papildināja Ingrida Jansone un Laila Medne. Nometnē bija par 78 dalībniekiem mazāk, nekā varēja vēlēties, jo vienlaicīgi notika lielā skautu un gaidu nometne. Nometnes temu „melns un balts” izmantoja cilšu nosaukumos lietojot melnbaltu dzīvnieku vārdus, šķēršļu gājiena fabulā, dekorācijās, pēdējā vakara masku ballē, un pārrunās dažās ievirzēs. Ik dienu nometnes gaitas sākās ar mācītājas Ievas Pušmucānes-Kineyko vadīto rīta meditāciju, kam sekoja populārā vingrosana ar Brigitu Viksniņu. Ints Dzelgalvis un Ivars Iļjabs (LV) politikas ievirzes dalībniekiem skaidroja par Saeimas vēlēšanām, Maija Hinkle ar pieaicinātajiem lektoriem ievirzē iztirzāja temu „Trīdas vēsture dzīvesstāstos: Jaunatnes aktivitātes, audzināšana”, folkloru vadīja Zenta Mennika, uzsvērot visu, kas saistās ar jūru, veselīgās dzīvošanas ievirzi vadīja Dace Gulbe un kalnos kāpšanu Pauls Pilmanis. Pārējās ievirzes bija keramika, rotkalšana, stikla apdare un gleznošana. Vakara programmas vadīja Imanta Nīgale, un tās bija veltītas folklorai un politikai, kā arī rotaļām un dziedāšanai. Labi izdevās šķēršļu gājieni un atvērtais mikrofons (dalībnieku sagatavoti priekšnesumi). Pēdējā vakara ballē bija lieliskas vakariņas, maskas un melnbalti dalībnieku tērpi.

Nometnes avīzes redaktore bija Maira Bundža.

Par šīs vasaras Latvijas nometnēm stāstīja Līga Ruperte, stāstīto papildināja Arnolds Ruperts un Ieva Johnson. Nometnes Mālpilī un Mazsalacā izdevās ļoti labi. Ļoti iepriecināja jaunās paaudzes līdzdalība nometņu darbos – Mālpilī nometni vadīja Inese un Jānis Atis Krūmiņi, bet lielu daļu darbu veica viņu bērni (Krūmiņu dēls Ingus ar sievu Egiju vadīs vienu no nākošās vasaras nometnēm), Mazsalacā nometni vadīja Inese Bērziņa kopā ar savu dēlu Induli. Vakarā ASV 3x3 padomes sēdes dalībnieki skatījās Latvijas nometņu ikriņa ziņas video formātā.

Padomes sēdē pārrunāja arī dažādas problēmas, piemēram, ko darīt, ja pēdējā brīdī kāds ievirzes vadītājs paziņo, ka nevarēs nometnē piedalīties, kā labāk koordinēt Latvijas lektoru transportu no Gažezera uz Katskiļiem u.c. Svarīgas bija arī pārrunas par nākamā gada programām un iespējamiem lektoriem, efektīvāko informācijas izplatīšanu, darbinieku un dalībnieku piesaistīšanu un iespējamiem finansiālā atbalsta avotiem. Trīsreiztrīs padome ir ļoti pateicīga visām organizācijām un indivīdiem, kuri ar saviem ziedojumiem ir atbalstījuši 3x3 nometnes. Protams, pateicība pienākās arī visiem darbiniekiem, kas ziedo savu laiku, enerģiju, talantus un zināšanas, lai nometnes labi izdotos, un dalībniekiem, bez kuriem 3x3 kustības nebūtu.

Sēdes dalībnieki pateicās Mairai Bundžai par labām nometņu avīzēm un pārrunāja lielo darbu, ko katras avīzes sagatavošana

prasa. Nepieciešams vairāk nekā viens avīzes darbinieks. Laila Medne norādīja, ka nometņu avīzes ir ne tikai ļoti svarīgas katras nometnes dalībnieku informācijai, bet arī neatsverami dokumentācijas avoti nākotnei.

Kopš Kanadā vairākus gadus nometnes nav notikušas, padome nolēma turpmāk nelietot nosaukumu „Ziemeļamerikas 3x3 padome”, bet atgriezties pie oriģinālā nosaukuma „ASV 3x3 padome”.

2011. gada 3x3 nometnes: **Melburnā** – no 2. līdz 8. janvārim, vad. Irēne un Andris Ziediņi

Cesvainē – no 3. līdz 10. jūlijam, vad. Egija un Ingus Krūmiņi

Liepnā – no 17. līdz 24. jūlijam, vad. Aloida un Viktors Jurčenko **Straumēnos, Anglijā**, no 24. līdz 31. jūlijam, vad. Monika Hall, Ingrida Dzeriņa, Ilze Kadeģe, Ināra Harrison, Jo Grinberga un Rita Harrison **Gažezērā**, no 7. līdz 14. augustam, vad. Maija Zaeska **Katskiļos**, augusta otrajā pusē, vad. Helēna Viksniņa

No 1981. gada līdz 2010. gada rudenim ir notikušas 187 nometnes ar 27893 dalībniekiem.

Katru vasaru 3x3 nometnēs pasaulē piedalās pāri par 1000 dalībniekiem, vislielākais skaits no tiem Latvijas nometnēs.

Nākamā ASV 3x3 padomes sēde notiks 2011. gada 29. oktobrī, Klīvlāndē.

Informācija par 3x3 atrodama www.3x3.lv

Līga Ruperte,
ASV 3x3 padomes locekle

Latviete Vija Ūdenāne pieņemta atbildīgā darbā Nacionālā preses klubā

Pērn septembrī Nacionālais preses klubs (*National Press Club* – NPC), galvenā žurnālistu organizācija pasaulē, pieņēma darbā televīzijas sabiedrības ABC veterāni Viju Ūdenāni. Viņas amats nosaukums – *Director of Broadcast Operations*. Vija ir atbildīga par NPC studiju raidījumiem.

Nacionālais preses klubs dibināts 1908. gadā, tagad tajā ir 3400 biedru, katru gadu notiek vairāk nekā 2000 sarīkojumu, kušos piedalās 250 000 apmeklētāju.

Vairāk nekā 20 gadu Vija Ūdenāne strādāja ABC ziņu redakcijā Ņujorkā un Vašingtonā, viņai bijuši daudzi un dažādi amati. Vašingtonas ABC ziņu birojā Vija bija atbildīga par financēm un plāniem, viņas pakļautībā strādāja 200 darbinieku. Vija bijusi ABC atbildīgā producete, kad bija uzdevums veidot kopīgus raidījumus vairākam televīzijas pārraidēm (ABC, CBC, CNN, FOX, NBC).

No 1994. līdz 2007. gadam Vija bija ABC News producete un reportiere raidījumiem *World News Tonight* un *Good Morning America*, kušiem sagatavoja Baltā nama un ASV Kongresa, kā arī citu valsts iestāžu ziņas. Darba pienākumu dēļ bieži bija jābrauc

Vija Ūdenāne (pa kreisi) lielgaidas gados piedalījās Abavas 30. gaidu vienības uzvedumā Detroitā

līdz ASV prezidentam Bilam Klintonam un prezidentam Džordžam Bušam jaunākajam ceļojumos pa ASV un uz ārzemēm. Viņa pavadīja prezidentu Bilu Klintonu vizītē uz Indiju, Pakistānu, Omanu, kā arī Šveici, un aiz pārguruma gadījies pat nokļūt slimnīcā. Vija jau agrāk bija ceļojusi kopā ar ASV valsts prezidentiem – Džimmiju Kārteru, Ronaldu Rēganu, Džor-

džu Bušu vecāko. Vairākkārt Vija Ziemvētkos un Jaungadā bijusi prezidenta Džordža Buša mājās Kravfordā (*Crawford*), Teksasā. Gadu gaitā bieži bijis jābūt prom no mājām, un nonīkuši visi stādi, izņemot desmit kaktusus.

Prezidenta Dž. Buša vizītes laikā 2005. gadā Vija bija Latvijā kopā ar ABC pasaules ziņu

filmēšanas grupu un sagatavoja televīzijas reportāžu par Latvijas Valsts prezidenti Vairu Viķi-Freibergu. Toreiz notika nopietnas pārrunas, vai prezidentei braukt uz Maskavu, kur 9. maijā, 60 gadu pēc Otrā pasaules kara beigām, tika rīkotas Uzvaras dienas svinības.

Vijas vecāki Mirdza un Alfrēds Ūdenāni Amerikā ieceļoja 50. gadu sākumā. Vija uzauga Detroitā, kur jau agrīnā vecumā iesaistījās latviešu sabiedriskajā dzīvē. Vija bērniībā dejoja, nodarbojās ar burāšanu, vairākas vasaras pavadījusi bērnu nometnē Saulainē, Kanadā, bijusi arī meiteņu audzinātāja. Vija bija Abavas 30. gaidu vienības (Detroitā) lielgaida. Edgars Zariņš jaunākais atceras, ka 1968. gadā Gažezera nometnē viņa palīdzējusi vadīt nodarbības mazskautiem.

Vija mācījās Minsteres latviešu ģimnazijā. Māte Mirdza Ūdenāne bija veterinārārste, un Vija sākumā nolēma, ka tā būs arī viņas profesija. Taču vēlāk domas mainījās, viņa iestājās Mičigenas valsts universitātes Televīzijas un radio fakultātē, ieguva bakalaura gradu. Izglītība papildināta *International Broadcasting* skolā Londonā, Anglijā. Ņujorkas valsts universitātē iegūts maģistra

grads uzņēmuma administrācijā. Vija 1974. gadā sāka strādāt NBC studijā Ņujorkā, vispirms par sekretāri, vēlāk par producenta asistenti, pēdīgi finanču departamentā. Pēc tam viņa dabūja darbu ABC radio, bet pēc neilga laika viņu pārcēla darbā televīzijas galvenajā ziņu raidījumā *ABC World News Today*, un 1980. gadā piedāvāja biroja galvenās administrātores darbu. Pēc ievērojamā amerikāņu žurnālista, ABC *World News* ilggadējā vadītājs Pitera Dženinga nāves Vija ar kolēģām rīkoja pret-smēķēšanas akciju *Quit, to live*, kušā iesaistījās arī prezidents. Džordžs Bušs.

Tagad Vija dzīvo Vašingtonā, DC, un ir aktīva latviešu sabiedrībā. Viņa ir korporācijas Starburadz locekle.

Vija ir vairāku profesionālu organizāciju biedre – *White House Correspondents Association*, *Radio/Television Correspondents Association* un *American Women in Radio and Television*.

Vijas Ūdenānes darbs ir augstu novērtēts. Par pārraidēm pēc terorista uzbrukuma 2001. gada 11. septembrī viņu apbalvoja ar *Peabody Award* un *Dupont-Columbia Award*.

Ināra Apine

JAUNUMI LATVIJAS POLĪTIKĀ

Azerbaidžānas prezidents Latvijā

Latvijā vizītē bija ieradies Azerbaidžānas prezidents Ilhams Alijevs un līdz ar prezidentu Azerbaidžānas ārlietas, transportu, ekonomisko attīstību, nodokļus un ārkārtas situācijas pārvaldītāji ministri.

Pēc tikšanās un delegāciju sarunām prezidenti parakstīja kopīgu paziņojumu. Tajā pausta apņemšanās attīstīt politisko dialogu, nepieciešamību ātrāk risināt Kalnu Karabachas konfliktu, kā arī veicināt savstarpējo investīciju plūsmu. Latvija no savas puses apņemas atbalstīt Azerbaidžānas centienus iestāties Pasaules tirdzniecības organizācijā un ir gatava dalīties savā pieredzē. Uzsvēra arī vienošanās stiprināt sadarbību izglītības jomā, sekmēt mācībspēku un studentu apmaiņas programmas. Abi prezidenti par būtisku atzina arī Eiropas Savienības un Azerbaidžānas tuvināšanos. Vizītes laikā I. Alijevs nolika ziedus pie Brīvības pieminekļa un tikās ar Saeimas spikeri Solvitu Āboltiņu un Ministru prezidentu Valdi Dombrovski. Vakārā V. Zatlers kopā ar dzīvesbiedri par godu Ilhamam un Mehribanai Alijeviem rīkoja oficiālas vakariņas.

Starp Latviju un Azerbaidžānu iespējama ciešāka ekonomiskā sadarbība un labāka sadarbība kultūras un izglītības jomā, tika secināts Azerbaidžānas prezidenta Ilhama Alijeva oficiālās vizītes laikā Latvijā.

Noslēgti līgumi par sadarbību ārkārtas situāciju novēršanā un

par savstarpējo palīdzību un informācijas apmaiņu nodokļu jomā.

Gan Latvija, gan Azerbaidžāna ir ieinteresēta valstu ciešākas sadarbības veidošanā un pirmām kārtām ekonomikā, pēc prezidentu un pušu delegāciju sarunām apliecināja Valdis Zatlers un Ilhams Alijevs. "Ekonomikā ir daudz darāmā. Azerbaidžānai ekonomiskās attiecības ar Latviju ir svarīgas, ievērojot arī Latvijas dalību Eiropas Savienībā," sacīja I. Alijevs. Pērn abu valstu ekonomiskā sadarbība pieaugusi par desmit procentiem, uzsvēra Zatlers. Prezidentam I. Alijevam līdzī Latvijā ieradās 56 Azerbaidžānas uzņēmēji, kuri pārstāv medicīnu, pārtikas ražošanu, celtniecību, tūrisma, finanču, transporta un enerģētikas jomu, informācijas tehnoloģiju u. c.

Risina KNAB problēmas

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*) atcēlis Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) vadītāja Normunda Vilniša rīkojumu par biroja reorganizāciju un pieļauj turpmāku KNAB priekšnieka rīcības vērtēšanu. Prokurātūra uzsākusi un turpina pārbaudi, tāpēc lemt par komisijas izveidi KNAB priekšnieka amatatbilstības vērtēšanai būtu priekšlaicīgi.

Normundam Vilnītim Ministru prezidenta lēmums atcelt rīkojumu par biroja reformām nav pārsteigums, un viņš amatu labprātīgi nepametiņot. Dombrovska lēmumu Vilnītis neizprot, jo pērnā gada jūnijā

pieņemts Ģenerālprokurātūras atzinums par biroja reglamenta izvērtējumu un atzīts, ka tas ir spēkā.

Apturējis KNAB priekšnieka Normunda Vilniša apšaubāmās biroja reformu ieceres, Valdis Dombrovskis pieļauj, ka vēl vērtēs šīs cīņai ar korupciju tik nozīmīgās iestādes vadītāja rīcību. Virsprokurora Arvīda Kalniņa vadītā starpinstitūciju komisija, izskatot KNAB struktūras efektivitāti, neatbalstīja Vilniša plānus, kas paredz funkciju dublēšanos.

Zatlers aicina

Saeimu izvērtēt KNAB likumu

Valsts prezidents Valdis Zatlers aicina parlamentu izvērtēt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) likumu, lai turpmāk varētu ātri un efektīvi risināt konfliktus birojā.

"Varbūt ir jāizvērtē pats KNAB likums? Mēs sastopamies ar situācijām, kad jāizvēlas KNAB vadītāja amata kandidāti, - šis process vienmēr ir bijis ļoti sarežģīts un grūts, pat neveikls. Tāpat arī, ja mums jānovērš konkrētā konfliktsituācija KNAB, likums neparedz ātru un efektīvu mehānismu, kā to izdarīt," pēc tikšanās ar Ministru prezidentu žurnālistiem sacīja prezidents. Pēc prezidenta domām, tieši šis, iespējams, ir "īstais brīdis, kad likumdevējam jāizvērtē, kur ir vājās vietas, lai šādas situācijas vairs neatkārtotos".

Prezidents gan atturīgi vērtēja Ministru prezidenta Valža Dombrovska rīcību, vēlreiz atceļot KNAB priekšnieka Normunda Vilniša rīkojumu par KNAB reorganizāciju.

Uz jautājumu, vai Vilnītim būtu jāpaliek KNAB priekšnieka amatā, prezidents atbildēja, ka to var izlemt tikai parlaments vai Vilnītis pats.

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vadītājs Ainārs Latkovskis (*Vienotība*) aģentūrai BNS norādīja vienu no virsprokurora Arvīda Kalniņa vadītās komisijas secinājumiem - pašreizējā likumā Ministru prezidenta pilnvaras pārraudzīt KNAB un sodīt biroja priekšnieku "beidzas ar atlaišanu no darba". Likumā Dombrovskim nav paredzētas iespējas piemērot KNAB priekšniekam disciplinārosu.

Apstiprināts likumprojekts par 4. maija nosaukumu

Valsts prezidents Valdis Zatlers pērn janvārī iesniedza Saeimā likumdošanas iniciatīvu, ierosinot grozīt likuma "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām" 1. pantu, aizstājot vārdus "Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena" ar vārdiem "Neatkarības atjaunošanas diena", nosakot, ka svētku diena 4. maijs ir Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena. Toreiz šis priekšlikums neguva atbalstu.

Tagad deputātus pie šī jautājuma atgriezies mūdināja kultūras ministre Sarmīte Ēlerte. Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas deputāti apstiprināja likumprojektu, kas

paredz mainīt 4. maija nosaukumu. Viņu ieskatā loģiskāks būtu nosaukums **Neatkarības atjaunošanas diena**.

Pret 4. maija nosaukuma maiņu iebilda vienīgi Dzintars Rasnačs (*VL/TB/LNNK*). Viņa ieskatā šādi grozījumi dotu argumentus cilvēkiem, kuri vēlas legalizēt okupācijas sekas. Dz. Rasnačs sacīja: „Ja 4. maiju nosaucam par neatkarības atjaunošanas dienu, tad mēs atzīstam, ka 4. maija situācija *de iure* un *de facto* ar okupācijas karaspēka klātieni un okupācijas laikā iecelto personu klātieni ir bijusi legāla un neatkarības situācijai atbilstoša.”

Arī vēsturniekiem nav īstas vienprātības par to, kurš datums būtu uzskatāms par faktiskās neatkarības atjaunošanu - 1990. gada 4. maija deklarācija vai konstitucionālā likuma „Par Latvijas Republikas valstisko statusu” pieņemšana 1991. gada 21. augustā.

Slučā uzsaukums: no 1. marta runāsim tikai latviski!

Mecenāta un ārsta Aivara Slučā vārds plašāk izskanēja pagājušā gada nogalē, kad tika publicēta viņa sarakste ar vairākiem *Pilsoniskās savienības* biedriem, tostarp ar pašreizējo

ārlietu ministru Ģirtu Valdi Kristovski. A. Slučis puda atziņu, ka nespētu ārstēt krievu tautības cilvēkus vienlīdzīgi ar latviešiem.

Tagad Slučis plašsaziņas līdzekļos izplatījis uzsaukumu no šā gada 1. marta visiem latviešiem runāt tikai latviski. Tas vajadzīgs tādēļ, lai palīdzētu krieviem integrēties.

Aptaujātie nacionālā spārna politiķi šai idejai piekrituši, bet uzsaukumu kopumā vērtē piesardzīgi. Kārlis Šadurskis (*Vienotība*) atzīst, ka latviešu valodas telpa kļūst aizvien vairāk apdraudēta. Slučā aicinājums tomēr vērtējams kā amatieņa politika labdabīgs naivums.

Arī Ina Druvieta piekrit, ka latviešu valodas situācijā parādās negatīvas tendences. No vienas puses, pieaug latviešu valodas pratēju skaits un zināšanu kvalitāte, bet, no otras puses, - informatīvajā telpā latviešu valoda nebūt nav domnējoša, kā tam jābūt nacionālā valstī. Slučis būtībā nav pateicis neko jaunu, tikai sametis vienā katlā vairākas labas lietas. Ārsta Slučā agrākie izteikumi un personība šo citādi labo ideju tikai apgrūtinās.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

NEDĒĻAS NOTIKUMU CHRONIKA

Valsts prezidents Valdis Zatlers

13. janvārī piedalījās 1991. gada barikāžu 20. gadadienas atceres sarakojumos Viļņā un vizītes laikā tikās ar Lietuvas prezidentu Daļu Gribauskaiti.

Valsts prezidents nosūtījis apsveikumu Raimondam Paulam, sveicot viņu 75 gadu jubilejā. Apsveikumā Valdis Zatlers novēl Raimondam Paulam stipru veselību, dzīvesprieku, radošu veiksmi un gandarījumu turpmākajā darbībā, kā arī visu labo ieceru īstenošanos. „Jūsu vārds zelta burtiem ierakstīts Latvijas kultūrā! Jūsu komponētā un atskaņotā mūzika dažādos koncertos, kinofilmās un teātra izrādēs un spilgtā klavier spēle iedvesmo un piecē daudzus klausītājus Latvijā un ārpus valsts robežām,” teikts prezidenta apsveikumā.

ASV Pilsonības un imigrācijas dienests (USCIS) paziņojis - to valstu sarakstam, kurū pavalstnieki uz laiku var ierasties ASV, lai strādātu, saņemot īpašas viesstrādnieku vīzas, pievienotas Austrumeiropas valstis Igaunija, Maķedonija, Slovēnija un arī Latvija. ASV darba devēji drīkst uzaicināt ārvalstniekus, lai aizpildītu brīvās darba vietas gan lauksaimniecības, gan nelauksaimniecības sektorā.

Iekšlietu ministre Linda Mūrniece nolēmusi bijušo Maskavas pilsētas galvu Juriju Lužkovu iekļaut Latvijai nevēlamo personu sarakstā jeb tā dēvētajā melnajā sarakstā. Šādu lēmumu Mūrniece pieņēmusi, pamatojoties uz drošības iestāžu sniegto informāciju. Tas nozīmē, ka Lužkovam nebūs iespējas saņemt Latvijā uzturēšanās atļauju, jo saskaņā ar Imigrācijas likuma attiecīgu pantu ārzemniekam uzturēšanās atļauja tiek atteikta, ja viņš ir iekļauts to personu sarakstā, kurām iecelšana Latvijā ir liegta. Lužkovs vairākas reizes ir bijis Rīgā un izcēlies ar Latvijai neļaujamiem uzskatiem - pērn viņš sacīja, ka krievu valodai vajadzētu būt otrai valsts valodai Latvijā. Neilgi pirms Jaunā gada Lužkovs Latvijas vēstniecībai Krievijā iesniedzis lūgumu piešķirt uzturēšanās atļauju. Lužkovs kļuvis par bankieri un ieguldījis naudu *Rietumu bankas* kapitālā.

Paula Stradiņa universitātes klīniskajā slimnīcā profesora Jāņa Gardovska vadībā veikta Latvijā pirmā aknu transplantācija. Lai gan pasaulē ik gadu veic ap 21 000 aknu transplantācijas operāciju, Latvija līdz šim bija vienīgā Eiropas Savienības valsts, kur tās nebija notikušas, jo aknu pārstādīšana ir viena no vissarežģītākām un visdārgākām operācijām. Tā izmaksā caurmērā ap 200 000 eiro jeb 140 000 latu. Kopš 2007. gada valsts šādas operācijas ārzemēs samaksā tikai bērniem.

Latvijā, Alūksnes novadā, 2009. gadā apgredzenotais zivju ērglis pārziemot bija devies uz Afriku, Kotdivuāru. Tur to nofotografējis franču dabas fotogrāfs Patriks Boruā. Šis ir patlaban tālākais Latvijā apgredzenota zivju ērgļa atradums. No ligzdošanas vietas līdz ziemošanas vietai taisnā līnijā ir vairāk nekā 6200 km.

Aizvadītā gada decembris kļuvis par otro ar sniegiem visbagātāko decembri Latvijā pēdējo 73 gadu laikā. Sniega segas caurmēra biežums decembrī bijis 22 cm, 1937. gadā - 23 cm.

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc rītu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubiliāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Tintē daudz indes

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

No brieduma gadiem *Rīgas Balsī* līdz vecumdienām *Latvijas Avīzē*: avīznieku aprindas, preses ļaunū attiecības man nav svešas, un patlaban es brīnos, cik liels ir naidis un nenovīdība, kas virmo Latvijas žurnālistu polemikā, cik tintē daudz indes.

Notiek īpašnieku maiņa, tiek vērtas intrīgas, kontroli pār plašsaziņas līdzekļiem jeb medijiem lūko iegūt ne tikai britu Roulendu dzimta vai zviedru *Bonnier* korporācija, bet arī Krievijas biznesa. Rīgas krievvalodīgās avīzes *Telegraf* bijušais redaktors Aleksandrs Karnitskis intervijā žurnālam *Ir* pautis viedokli, ka visā Baltijā mērķtiecīgi tiek veikta mediju konsolidācija kādās ar Krievijas biznesu saistītās rokās, lai izveidotu vienotu "smadzeņu skalošanas mašīnu".

Pieņemams drudzis, un, tēlaini izsakoties, spalva tiek mērcēta indē: 30. decembrī *Dienā* lasāms Eināra Graudiņa blogs ar smagsvara virsrakstu: *Provokācijas anatomija*. Kas noticis? Izrādās, britu žurnāls *The Economist* pautis

bažas par preses brīvību Baltijas valstīs, un no *Dienas* aizgājušo redaktoru un žurnālistu izveidoto nedēļas žurnālu *Ir* minētais britu žurnāls dēvē par "vienu no nedaudzajiem neatkarīgajiem medijiem Latvijā". Taču Einārs Graudiņš tā uzmanīgāk paskatās un atklāj, ka šāds vērtējums ir nevis šī cienijamā britu žurnāla slejinieka viedoklis, bet - tik vien! - blogs, kuŗa autors parakstījies ar inīcāļiem K.S.

Tātad, secina sašutušais Einārs Graudiņš, "mistiska persona ar inīcāļiem K.S. "uzcep" blogu un ievieto *The Economist* emuāru sadaļā, tālāk - Latvijas vietējie sorosītu tīklu žurnālisti, balstoties uz šā skribeļējuma pamata, sacēļ ažiotažu. Brīvā prese briesmās, par to ziņo pat *The Economist!* Gebelsa tehnoloģiju cienīga provokācija (..) Kas ir šī būtne vai subjekts ar inīcāļiem K.S., kuŗu (..) ļoti satrauc sorosītu ietekmes zaudējumi?"

Kā jums patīk šis stils? Tīmekļa komentāros tūdaļ bija lasāms: K.S., protams, ir Kārlis Streips. Skaidrs? Graudiņš atkārtoti to, ko diendienā pauz *Neatkarīgā Rīta Avīzē* (NRA), un mans kolēģa Kārlis Streips jau ir mūžīgais greķāzis, kam jācieš gan savas ame-

rikāniskās izcelsmes, gan savas zināmās netradicionālās orientācijas dēļ. Graudiņam Streips ir "subjekts" vai "būtne". Jauki!

Nenogurdināms šajā kampaņā pret "sorosītiem" ir manis vēl necik sen pieminētais NRA publicists Māris Krautmanis: 6. janvārī viņš nāca klajā ar rakstu *Jaunie mediji jauno smadzeņu skalošanai*. Kādas šausmas: "Miljardiera Džordža Sorosa financētajam Latvijas tīklojumam ir sācis veikties. Ietekme ir paplašināta līdz parlamentam, kuŗā no *Vienotības* saraksta iekļuvusi virkne sorosiskās Meierovica biedrības kadru." Un "atjaunota Sorosa fonda Mediju programma (..) Sorosa naudas straume tiek tērēta jauno žurnālistu vasaras nometnei (..) Sorosēniem un sorjaunatnei jau kopš mazotnes tiek mācīta tolerance, Eiropas vērtības un citas gudrības."

Bet kas te sliktis? Vai Māris Krautmanis dod priekšroku neiecietībai un, teiksim, Afrikas vērtībām?

Tālāk Māris Krautmanis apgalvo, ka "Latvijas žurnālistiem jau karjēras sākumā vai vēl pirms tās jau augstskolā tiek iemācīts liekulot un melot, līdzīgi kā padomju laikā domāt vienu un darīt citu, šķirot personas un parādības pēc partijiskiem kritērijiem un atbaidošiem dubultstandartiem."

Tīktāl Māris Krautmanis. Viņaprāt pie visa vainīgs Soross. Bet

tīmekļa komentāros bieži vien izskan doma, ka daudzi mūsdienu Latvijas žurnālisti izglītojušies atiecīgajā LU fakultātē, kur lekcijas lasījis Ābrams Kļeckins. Ari te jūtams kāds zemteksts...

Gods un cieņa jubilāram - maestro Raimondam Paulam, kuŗam apritējuši 75 gadi. Viņš vairojis Latvijas slavu pasaulē, viņa talants un darba spējas ir apbrīnojamas. Bet intervijā tai pašai NRA jubilārs kļūst nīkns un nesavaldīgs: "Ja mēs izceltu visu ļaunumu, ko Ēlerte sējusi ar savu kādreiz vadīto laikrakstu *Diena*, mēs redzētu cilvēkus, kuŗus viņa ir iznīcinājusi. Tas bija toreizējais laikraksta stils, un es to esmu uz savas ādas izjutis. Ir lietas, ko nevar piedot, var tikai dziļāk sevī paslēpt, sevi savaldīt un mēģināt neizrādīt. Bet riebiģi tas viss bija."

Žēl, ka jubilārs nav pateicis visu līdz galam, aprobežojoties ar drūmiem mājieniem.

Bet var taču, var daudz ko izteikt bez žults, ar smalku ironiju, nevienu *ad hominem* neaizskarot! Nepārspējams šai ziņā ir *Latvijas Avīzes* feļetonists Egils Līcītis. 28. decembrī bija lasāms un baudāms viņa feļetons *Zaļo acu gudriba*.

Apakšvirsraksts: *Āboltiņas kaķe sarunā ar Urbanoviča runci*. "Dabūja" gan Solvita Āboltiņa, gan Jānis Urbanoviča, bet teikts eleganti, kaķeniski, un Līcītis spīdoši liek

lietā savu dāsno latviskā leksikas klāstu. Lūk, tā ir žurnālistika! Man, vecam preses vilkam, skaudība metas.

Jāsaka, ari latvietības nelabvēļu vidū, kas darbojas Rīgas krievvalodīgajos laikrakstos, reizumis pavīd talanta dzirksts. 21. decembrī avīzē *Vesti Segodņa* parādījās Abika Elķina raksts par prezidenta Zatlera vizīti Maskavā, kuŗš ieturēts prastajā prokremliskajā garā: "Nevajag politizēt pagātni!" - tā uz *Vesti Segodņa* jautājumu atbildēja Krievijas prezidents. Tā pati pelēcība vien ir. Bet reportāžu ilustrē uzņēmums ar šādu tekstu: "Mēs visi no vienas imperijas... Divi prezidenti uz Aleksandra II portreta fona." Nezinu, kas to bildi ar šādu parakstu līcis avīzē, varbūt redaktors, bet tas ir spīdošs atradums: izsaka vairāk nekā gaŗš antilatvisks raksts.

Te nu būtu jāpiemin, ko 7. janvārī rakstījis Alehins savā *Dienas* blogā: "Vai ir alternatīva krievu mediju nebrīvībai Latvijā (..) Latvijas krieviski runājošās auditorijas kretinīzēšana - zombēšana - putinīzēšana nav tikai šīs sabiedrības daļas problēma. Noturot savā ietekmes sfērā turpat pusi iedzīvotāju (..) Krievija kontrolēs visu Latviju."

Kur esat palicis, Valerij Belokon? Solijāt taču atdzīvīnāt liberālu krievu preses izdevumu Latvijā!

Franks Gordons

Pretestība pretkorupcijas centieniem Latvijā turpinās

Nav nekā jauna šajā mūsu pasaulē. Saule kā aust, tā aust austrumos un kā riet, tā riet rietumos. Jūra ir slapja, sauszeme - sausa. Zāle ir zaļa, debesis zilas. Un Latvijas politiskā iekārta ir tāda, kuŗā runāt par patiesiem centieniem apkārot korupciju ir tieši nejēdzīgi.

Šajās dienās no jauna saasinājusās pretrunas starp Latvijas Korupcijas novēršanas un apkārošanas biroja vadītāju Normundu Vilnīti un Latvijas Ministru prezidentu Valdi Dombrovski. Tiem, kuŗi vēro notikumus mūsu politiskajā vidē, stāsts jau ir zināms. Jau kopš iecelšanas KNAB direktora amatā 2009. gadā N. Vilnītis ir centies biroju pārkārtot atbilstīgi savai izpratnei. Viņš vēlējis atteikties no politisko partiju pārraudzības, lai gan šī pārraudzība bija viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc KNAB vispār tika veidots, un Dievs zina, ka mūsu politiskajām partijām pārraudzība ir vajadzīga tāpat, kā cilvēkam ir vajadzīgs ēst. Vilnītis ir centies organizēt biroja reģionālo darbu tādā veidā, kas liecina, ka viņa patiesais mērķis ir lielāku kontroli biroja vadībā nodrošināt sev, nevis saviem vietniekiem. Un viņš ir sakašķējies ar daudziem biroja darbiniekiem, kuŗi, starp citu, ir lūguši valsts Ģenerālprokuratūru izmeklēt vismaz 70 apgalvojumus, ka cilvēks ir rīkojies nelikumīgi. Krietns skaits KNAB izmeklētāju no darba jau ir aizgājuši.

Jaunākais pavērsiens šajā epopejā - V. Dombrovskis vienpersoniski atcēla N. Vilnīša biroja reor-

ganizēšanas plānus. Un tad tikai sākās. Veselu nedēļu KNAB direktors pavadīja, *dreifēdamis* no viena plašsaziņas līdzekļa uz nākamo, stāstīdam, cik ļoti viņš tiek spaidīts un cik ļoti viņam tiek darīts pāri. 12. janvārī, piemēram, es Vilnīti intervēju Latvijas Radio raidījumā „Aktuālais temats”, un viņš man stāstīja, ka neko neesot nogrēkojis un nekādi nespējot saprast, kāpēc aizvien kāds viņam „brauc virsū”, Ministru prezidents nodarbojas ar *presingu*, valdības galva viņam ieteic *tīt maksķeres* un atteikties no darba, redzēti mēģinājumi ietekmēt Ģenerālprokuratūru u.tml. Ja kādu interesē, minēto raidījumu var atrast Latvijas Radio mājaslapas arhīvē. Citās intervijās Vilnītis ir sūdzējies, ka valdības vadītāja pārstāvētā apvienība *Vienotība* mēģinot no viņa atbrīvoties, lai šajā amatā ieceltu kādu, kas „sniegs informāciju”.

Taču krietni lielākus trakumus N. Vilnītis stāstīja televīzijas raidījumā, - Ministru prezidenta lēmuma pamatā esot centieni nepieļaut tādu kontrabandas shēmu atklāšanu, kuŗas iesaistītas „augstākās valsts amatpersonas”.

Tas nu ir par traku. Mūsu valsts „augstākās amatpersonas” ir Valsts prezidents Valdis Zatlers, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa. Vai tiešām Normunda Vilnīša ieskatā kāda no šīm amatpersonām brīvos brīžos nodarbojas ar kontrabandu, tātad ar visai konkrētu noziegumu?! Vai šāds apgalvojums ir adekvāts personai, kuŗa vada iestādi, kas nosacīti un tomēr ir valsts drošības iestāde ar represīvām tiesībām? Un, ja kāda no minētajām personām ir iesa-

istā kontrabandā, kāpēc tai nav uzlikti rokudzelži un tā nav nonākusi pirmstiesas izolatorā?

Manuprāt, lai arī kādi būtu vai nebūtu Normunda Vilnīša grēki, viņam būtībā ir taisnība tai ziņā, ka valdības vadītājs ir izdarījis spiedienu uz Ģenerālprokuratūru, vēl jo vairāk tāpēc, ka pats ir arī atzinis - patlaban juridiska pamata N. Vilnīša atstādīšanai no amata neesot, taču gan jau Ģenerālprokuratūra tādu atradišot. Piedevām divas valdības vadītāja veidotas komisijas, kuŗas darbojušies nevis kādi vējagrābšļi, bet gan, piemēram, Satversmes aizsardzības biroja vadītājs un Drošības policijas vadītājs, ir deklarējušas, ka biroja vadītāja reorganizācijas plāni, iespējams, nav gluži perfekti, bet nelikumīgi tie tomēr neesot. Šādos apstākļos politikim vienpersoniski nolemt, ka tie tomēr nav pieņemami, - nu diezin vai tas ir pareizi.

Protams, valdības vadītājam šajā ziņā priekšzīmi ir rādījuši viņa priekšteči lielajā politikā, pirmām kārtām jau kādreizējie ministru prezidenti Aigars Kalvītis un Ivars Godmanis. Kalvītis izmisīgi centās biroju kontrolēt, tostarp liekot tajā no jauna pieņemt darbā izmeklētāju, ko toreizējais biroja vadītājs Aleksejs Loskutovs bija atstādījis tāpēc, ka cilvēks darbā ieradies šķietami narkotisku vielu ietekmē. Pirmais mēģinājums panākt Saeimas lēmumu par Loskutova atstādīšanu beidzās ar Kalvīša valdības krišanu, bet otrs mēģinājums, jau Godmaņa laikā, bija veiksmīgs. Divi KNAB dalībnieki no biroja seifa bija *nospēruši* naudu, un tas bija pietiekams iemesls, lai atbrīvotos no Loskutova. Padoto grēki nozīmēja viena cilvēka

atbrīvošanu, bet padoto grēki itin daudzās citās iestādēs (piemēram, Pilsonības un migrācijas lietu departamentā, kur darbaļaudis ilgstoši tirgoja Latvijas pasēs cilvēkiem, kuŗiem tās nepienācās) neko tādu nenozīmēja. Taču Saeima tik un tā nobalsoja par Loskutova atstādīšanu.

Latvijas politiskā vide tomēr nav tāda, kuŗā kādam īpaši rūpētu cīņa pret korupciju. Šķumji, bet fakts, ka patlaban Saeimā nav nepieciešamā vairākuma, kas nobalsotu par Normunda Vilnīša atstādīšanu, kur nu vēl par nopietna biroja direktora iecelšanu. It īpaši tas sakāms par mūsu *zaļajiem zemniekiem*, kuŗu ideoloģiskajam krusttēvam, Ventspils pilsētas galvam Aivaram Lembergam KNAB ir radījis itin lielas galvassāpes, kaut vai toreiz, kad KNAB šo cilvēku uz pāris mēnešiem ielika aiz restēm. Skaidrs, ka šī ir partiju apvienība, kaut arī darbojas valdošajā koalīcijā, kuŗa KNAB labprātāk redzētu aizejam nekā atnākam.

Nemāku spriest, kā Korupcijas novēršanas un apkārošanas darbā birojam nodrošināt patiesu neatkarību, lai gan ir pilnīgi skaidrs, ka sistēma, kuŗā valdības vadītājs var iekaukties vienpersoniski un ne vienmēr ar adekvātu motivāciju, pati ir neadekvāta, un tas ir ļoti maigi teikts. Taču šīs problēmas pamatā ir skaidri saskatāma cita problēma, proti, - Latvijā ir korumpēta sabiedrība (kukuļi ceļu policistiem, kukuļi ārstiem, kukuļi mājokļa pirkšanā), un tāpēc nav pārsteigums, ka korumpēta ir arī politiskā vide. Piemēri nav ar uguni meklējami. Joprojām turpinās tiesvedība par KNAB lēmumu sodīt divas partijas, kuŗas pirms

2006. gada Saeimas vēlēšanām rupji pārtērējās (lasi - krāpās). Nekur nav pazudis celtniecības uzņēmumu pārstāvju teiktā, ka 10 procenti katra valsts pasūtījuma naudas ir domāti kukuļiem. Nekur nav pazudis KNAB direktora vietnieces Jutas Strīķes reiz sacītais, ka Rīgas domē korupcija ir sistēmiska.

Lai risinātu šo problēmu, nepietiks ar politisko darbību, ir vajadzīga pilnīga paradigmas maiņa sabiedrībā. Daudzi no tiem, kuŗi pērn oktobrī balsoja par *Vienotību*, to darīja aiz pārliecības, ka nu beidzot ir apvienība, kas politikā nodrošinās godīgumu. Lika drusku pagaidīt! Stāsts ir par *Vienotības* deputāti Silvu Bendrāti. Viņa ilgi slēpa savu darbību radiostacijā Kurzemē, kur viņai - tās vadītājai bijis īpašs ligums ar Aivaru Lembergu par to, ka radio neko sliktu uz pāris mēnešiem ielika aiz restēm. Skaidrs, ka šī ir partiju apvienība, kaut arī darbojas valdošajā koalīcijā, kuŗa KNAB labprātāk redzētu aizejam nekā atnākam.

Nemāku spriest, kā Korupcijas novēršanas un apkārošanas darbā birojam nodrošināt patiesu neatkarību, lai gan ir pilnīgi skaidrs, ka sistēma, kuŗā valdības vadītājs var iekaukties vienpersoniski un ne vienmēr ar adekvātu motivāciju, pati ir neadekvāta, un tas ir ļoti maigi teikts. Taču šīs problēmas pamatā ir skaidri saskatāma cita problēma, proti, - Latvijā ir korumpēta sabiedrība (kukuļi ceļu policistiem, kukuļi ārstiem, kukuļi mājokļa pirkšanā), un tāpēc nav pārsteigums, ka korumpēta ir arī politiskā vide. Piemēri nav ar uguni meklējami. Joprojām turpinās tiesvedība par KNAB lēmumu sodīt divas partijas, kuŗas pirms

Kārlis Streips

ATRAST LĪDZSVARU STARP POLĪTIKU UN EKONOMIKU

Uz interviju aicinājām no *Pilsoniskās savienības* saraksta Eiroparlamentā ievēlēto (EP) deputāti **Inesi Vaideri**. Politīke bija ievēlēta EP arī tūlīt pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, un pašlaik viņai rit jau otrais parlamenta sasaukums. Jāpiebilst, ka paralēli saviem deputātes pienākumiem Inese Vaidere ir iecerējusi izdot Franka Gordona rakstu izlasi, jo viņas ieskatā to ir pelnījis gan latviešu atbalstītājs un labvēlis Gordons, gan latviešu lasītāji. Šobrīd tiek domāts par finansējuma piesaistišanu un tiek meklēti projekta sponsori, bet mūsu saruna šoreiz vairāk par Eiropas un Latvijas ārpolitiku.

Kuŗi Eiropas Savienības jautājumi ir tie, kas visvairāk skar Latvijas iedzīvotājus?

Eiroparlamentā jau sešarpus gadus strādāju Ārlietu komitejā un gribu teikt, ka ārlietas ir kļuvušas par kopīgu Eiropas Savienības jautājumu un ietekmē mūs ļoti lielā mērā. Valstis, ar kurām mums ir intensīva ekonomiskā un arī politiskā sadarbība vairākos jautājumos, ir mūsu kaimiņvalstis – Krievija, Baltkrievija, tāpat Ukraina, arī Centrālāzijas, Kaukaza valstis. Ar šīm valstīm piecdesmit gadus atradāmi piespiedu savienībā, tās ir ES ārpolitikas lokā, un attiecības ar šīm valstīm lielā mērā noteiks arī Latvijas nākotni. Šodien ar lielu neizpratni klausījos kāda komentētāja sacīto, kuŗš radio pārraidē vaicāja, kādēļ Azerbaidžānas prezidents Alijevs atbraucis uz Latviju, ko viņš te meklē, kāpēc mums ar viņu vispār jārunā. Domāju, tā ir liela politiska neizpratne, jo Azerbaidžāna, piemēram, ir ar naftu bagāta valsts, tā ir valsts, kas var mums ļoti daudz palīdzēt energoresursu avotu dažādošanā jeb diversifikācijā, ja mums ar to būs labas attiecības. Šajā valstī ir arī citas izejvielas, bet Latvija, kā zināms, nav ar izejvielām bagāta. Tāpēc apšaubīt šādu ārpolitikas sakaru lietderību ir nenopietni. Tāpat mums ir svarīgi, lai tie kaimiņi, kuŗi ir mums apkārt, būtu mierīgi, paēduši un demokrātiski. Tāpēc ir ļoti svarīgi uzturēt ar šīm valstīm kontaktus, atrast pareizo līdzsvaru, kā ar tām runāt, jo attiecības ir svarīgas mums visiem.

Piemēram, attiecības ar Krieviju, manuprāt, mēs pašlaik uztveram hipertrofēti – visu laiku runājam, cik tas mums ir svarīgi, ka vajag, lai prezidents un arī citi uz turieni brauktu. Protams, labas kaimiņattiecības ar lielu valsti ir vajadzīgas un tās ir jāuztur. Bet mums arī jāsaprot, ka mēs esam viena no 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm, tāpēc mums ļoti svarīga ir kopējā Eiropas politika, ko mēs varam veidot daudz sekmīgāk nekā kādus īpašus sakarus ar vienu valsti – Krieviju. Ja tādas attie-

Inese Vaidere: "Piemēram, attiecības ar Krieviju, manuprāt, mēs pašlaik uztveram hipertrofēti – visu laiku runājam, cik tas mums ir svarīgi, ka vajag, lai prezidents un arī citi uz turieni brauktu. Protams, labas kaimiņattiecības ar lielu valsti ir vajadzīgas un tās ir jāuztur. Bet mums arī jāsaprot, ka mēs esam viena no 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm, tāpēc mums ļoti svarīga ir kopējā Eiropas politika, ko mēs varam veidot daudz sekmīgāk nekā kādus īpašus sakarus ar vienu valsti – Krieviju."

cības veido Vācija, Francija vai Itālija, tad tur vismaz Krievijai pretī ir nopietni ekonomiski spēki, bet mums gan nevajadzētu dibināt īpašas attiecības. Ja mēs, maza valsts, to darīsim, tad kļūsim viegli manipulējami. Tāpēc Latvijai ir vajadzīga Eiropas ārpolitika, un, ja tās ietvaros mums ir labas attiecības ar kaimiņiem un trešajām valstīm, tad tas nozīmē stabilus ekonomiskos sakarus.

Bieži dzirdams satraukums, ka mēs gribam draudzēties ar valstīm, kuŗās par demokrātiju nav iespējams runāt, jo demokrātijas tur nav pat iedīgli. Vai, sadarbojoties ar tādām valstīm, mēs nedodam zīmi, ka demokrātijai patiesībā nav nekādas nozīmes, ja vien valsts ir bagāta?

Tas ir vienpusīgs skatījums, šie jautājumi tomēr jāvērtē Eiropas Savienības kontekstā. Būtu ļoti labi, ja mēs ekonomiskos sakarus varētu veidot tikai un vienīgi ar demokrātiskām valstīm, kuŗās vienmēr tiek ievērotas cilvēktiesības. Taču tādā gadījumā mums sakari būtu jāveido tikai ar ES valstīm un arī tad ne visos gadījumos un varbūt vēl, piemēram, ar ASV. Pasaule tomēr ir plaša, un ekonomiskos sakarus mēs varam veidot arī ar tām valstīm, kuŗās demokrātija un cilvēktiesības ir diskutējams jautājums. Tas nenozīmē, ka mums nevajadzētu par šiem jautājumiem runāt.

ļoti nopietni darījuši – es varētu atgādināt kaut vai to, ko esam darījuši kopīgi ar Ģirtu Valdi Kristovski kopīgas vēstures izpratnes jautājumā, atbalstot filmas „Padomju stāsts” veidošanu, rīkojot konferences un panākot, ka jautājums par vēstures izpratnes veidošanu tiek izskatīts Eiropas Komisijā.

Kāda īsti ir Eiropas Savienības attieksme pret izrēķināšanos ar opozīciju Baltkrievijā pēc prezidenta vēlēšanām? Šķiet, ka no Eiropas varēja sagaidīt asāku reakciju.

Ārlietu komitejā, kuŗā es strādāju, notiek šī kopīgās, vienotās ārpolitikas un tās izpratnes veidošana. Protams, man reizēm šķiet, ka diskusiju iznākums Eiroparlamentā ir tāds, ka īsti laimīga nav neviena diskutētāju puse, jo tiek atrasts kompromiss. Par Baltkrieviju deputāti Ārlietu komitejā gan puda lielu vienprātību, ka mums ir jāieprasa politisko ieslodzīto nekavējoša atbrīvošana, ka mums jāsteno sankcijas ne vien pret Lukašenko, bet pret visu viņa administrāciju līdz pat aizliegumam iebraukt Eiropas Savienībā visiem tiem cilvēkiem, kas iesaistīti represijās. No otras puses – mēs nedrīkstam par to sodīt Baltkrievijas tautu, tāpēc deputātu atbalstu neguva ieteikums pārtraukt Austrumu partnerību ar Baltkrieviju. Mūsu ieskatā vislielākais sods režīmam būtu tā ignorēšana, tomēr dodot cilvēkiem iespēju iesaistīties dažādos projektos – piemēram, studentiem mācīties Eiropas Savienībā. Var sadarboties ar uzņēmējiem, ar inteliģenci, un arī Latvija to var darīt. Vēlreiz gribu uzsvērt, ka mums ir liela pieredze, ko varam izmantot Eiropas Savienības Ārlietu komitejā, – man, piemēram, ir pieredze darbā ar Krieviju, ar cilvēkiem no Gruzijas, Azerbaidžānas. Jāsaprot, ja mēs nerunāsim ar trešajām valstīm, to darīs kādi citi.

Jūs strādājat arī Starptautiskās tirdzniecības komitejā. Kādi Latvijai svarīgi jautājumi tajā tiek izskatīti?

Šajā komitejā visi minētie jautājumi turpinās, tikai ne vairs politiskā, bet ekonomiskā jomā. Strādājam arī brīvās tirdzniecības jomā gan ar Krieviju, gan ar Gruziju, Ukrainu un arī ar citām valstīm. Latvijai svarīga noteikti ir arī reģionālā politika, kas Eiropas Savienībā kopumā ir darbojusies diezgan labi. Paraugoties, kādi ceļi ir Spānijā, Grieķijā, Portugālē, aiz baltas skaidības vai asaras birst, – mēs jau 20 gadus esam neatkarīgi, mums ir bijis un ir Eiropas atbalsts, jau sešus gadus esam Eiropas Savienībā, bet mūsu ceļi un infrastruktūra ir pavisam bēdīgi. Taču tā nav Eiropas vaina, kopumā tās re-

ģionālā politika ir pozitīvi vērtējama. Sakarā ar jauno finanču perspektīvu ir gaidāmas būtiskas pārmaiņas, tāpēc Latvija nedrīkst savu balsi pieklusināt un nedrīkst nokavēt. Būtisks ir arī lauksaimniecības jautājums. Pirmais trim četriem gadiem biju pirmā, kas Eiroparlamentā sāka runāt par to, ka pašreizējā lauksaimniecības politika kropļo godīgu konkurenci. Par taisnīgumu un solidaritāti tika runāts bieži, bet es aicināju uz tiešajiem maksājumiem paaudzīties no godīgas konkurences viedokļa. Tagad Latvija ar šo jautājumu darbojas ļoti intensīvi un ir cerības uz kādām pārmaiņām, jo mums maksājumi ir mazāki pat nekā Lietuvā un Igaunijā. Katrā ziņā ir nepārtraukti jāatgādina godīgas konkurences un taisnīguma principi.

Svarīgs ir arī jautājums par vienotā tirgus izveidi, jo mūsu uzņēmējiem un darbaspēkam vēl ne vienmēr ir tie paši noteikumi, kas vecajām dalībvalstīm. Būtiski ir arī tas, ka Eiroparlamentā esam sākuši strādāt ar tā saukto pavalstnieku iniciatīvu – ja trešdaļa dalībvalstu pavalstnieku savāks miljonu parakstu gada laikā zem kāda ierosinājuma izstrādāt jaunu likumu, tad tas būs jādara. Tas pavērtu labas iespējas sociālās palīdzības un veselības aprūpes jomā, jo pavalstnieki varētu pieprasīt, lai tiek pieņemtas tādas normas, kas Sociālajam fondam ļauj financēt ne tikai padomdevējus šajās nozarēs, bet arī tiešā veidā ieguldīt attīstībā.

Kā jūs vērtējat iniciatīvu ieviest bezvīzu režīmu Krievijai Eiropas Savienībā?

Bezvīzu režīms tuvākajā nākotnē diez vai būtu iespējams un prātīgs solis, jo Krievijai vēl daudz ir darāms iekšpolitiski, lai šo valsti varētu uzskatīt par demokrātisku un drošu valsti. Diemžēl Krievijā vēl nav likuma varas. Turklāt, ja šādu atvieglojumu piešķir Krievijai, tad tas jādara arī attiecībā uz citām valstīm, piemēram, Ukrainu, Centrālāzijas valstīm, kuŗās dzīvo Krievijas pavalstnieki, lai vieni Krievijas pavalstnieki nebūtu vairāk privilēģēti par otriem. Savulaik, pirms kara Gruzijā, Krievija piedāvāja visiem Krievijas pavalstnieku pasēs, sākot, ka Krievijai jau ir vīzu atvieglojumi, tāpēc labāk ir būt Krievijas pavalstniekam, ja grib ceļot. Ja mēs gribam paplašināt Krievijas pavalstnieku skaitu citās valstīs, tad bezvīzu režīms tuvākajā laikā sekmēs Krievijas pavalstnieku skaita pieaugumu trešajās valstīs. Vai tas sekmēs šo valstu Rietumu orientāciju, ko vairākas no tām jau ir paudušas? Eiroparlamentā bezvīzu režīms ir ticis un tiks apspriests, taču es nedomāju, ka ir gaidāms ātrs lēmums par bezvīzu režīma ieviešanu.

Sallija Benfelde

Fundamentāls mūža darbs

Alberts Spoģis. *Minsteres Latviešu ģimnazija izdzīvoja. 1946-1998. MLĢ darba un pastāvēšanas norises. 528 lpp. Pēteris Purmaļa vāka zīmējums. Grāmatas izdošanu finansiāli atbalstījusi Pasaules brīvo latviešu apvienība, IUMSILS. Sagatavota izdošanai apgādā „Valters un Rapa” (2010).*

Alberts Spoģis – dzejnieks, publicists, pedagogs. Labi pazīstams gan trimdā – kā Vecajā, tā Jaunajā pasaulē, gan dzimtajā Latvijā. Sešu dzejoļu krājumu un daudzu simtu publikāciju autors. Latvijas Rakstnieku savienības biedrs. Drukāto darbu pieminējumi **Bibliografiskajā rādītājā** (1999) vien veido 60 blīvas lappuses. A. Spoģis apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni, trimdas organizāciju godalgām un balvām. Kopā ar dzīvesbiedri Mariju izaudzināti seši darbīgi radoši dēli un meita.

Pēdējos gados – gan tiekoties ar Albertu, gan telefonsarunās – uz jautājumu – ko raksti, skanēja vienkāršs un kautrīgi pieklusināts bildums: par Ministeres ģimnazijas vēsturi. Mazliet vēlāk: jo-projām knibinos ap savas skolas norisēm... Taču, kad aizvadītā gada oktobrī līdz ar tapušās grāmatas atvēršanu turēju rokās dižo, smago un apjomīgo foliantu, pārsteigumā varēju vien izdvest: vareni!

A. Spoģa „Latviešu ģimnazija izdzīvoja” – unikāls darbs. Tāpat kā pati slavenā mācību iestāde, kuŗai tas veltīts. Zināšanu devēja, gudrības kaldinātāja vairākām trimdas latviešu paaudzēm. Latvietības sargātāja un stiprinātāja, daudzu redzamu kultūras personību veidotāja. Grūti, tais-

ni neiespējami vienā nelielā recenzijā vispusīgi izvērtēt faktiem, norisēm, cilvēkdarbības izpausmēm piesātināto, daudzšķautņaino darbu. Atklāt tā īpašo būtību un vērtību. Jo **visa kā šajā sējumā ir tik daudz.** Latviešu ģimnazijas tapšana Vācijas latviešu kopienu centros, vietmaiņas ģeografija, nemitīga attīstība un pilnveide. Neskaitāmas savdabīgas, ar lielu dedzīgumu uzlādētas personības – vadītāji, pedagogi, kultūras organizētāji un īstenotāji. Vairāk nekā 250 saistīgas fotografijas, kas vizuāli papildina un dokumentē notikumus un cilvēkus. Lielu to daļu veidojis teksta autors un viņa dēls Toms.

Tiecoties izteikt šī darba pamatbūtību, pirmā tīri neviļus izlaužas atziņa: **Pieminekļis!** Monumentāls, rūpīgi un vispusīgi dokumentēts, saliedēts pieminekļis Ministeres Latviešu ģimnazijai. Nākamā: **Vēsture.** Taču tāda vēsture, kas iegājusi mūsu tagadnē. Vēsture, kas sekmējusi ceļu uz Latvijas neatkarību. Izlolojusi daudzas personības, kas šodien aktīvi strādā atjaunotās Latvijas labā.

Nebūt nepretstatot šo vērienīgo grāmatu daudzajiem iepriekšējiem **mazāku dimensiju** darbiem, nešaubīgi jāteic: „Minsteres ģimnazija izdzīvoja” ir Alberta Spoģa **mūža darbs. Sintēze.** Droši var sacīt: tādu darbu varēja radīt tieši Alberts Spoģis. Jo – kopš 1957. gada, kad no Augustdorfas uz Ministeri pārcēla vienīgo pilna kursa latviešu ģimnaziju brīvajā pasaulē, par vieniņo, stabilo un nepārtraukto Alberta Spoģa darbavietu kļuva šī ģimnazija, kuŗas plašu pazīstamību un slavu viņš cik spēdams kaldinājis. Viņš bija vairāku humānāro priekšmetu skolotājs, pedagogu semināra vadītājs, vēlāk – saimniecisko un finanču lietu kārtotājs ģimnazijā un internātā. Tāpēc par A. Spoģa mūža darbu var runāt divkārsā vienotībā. Pirmkārt, par mūža darbu Ministeres ģimnazijā, otr-

kārt, par šo Ministeres ģimnazijai veltīto savu vērienīgāko grāmatu kā mūža darbu. Būtiska, lielā mērā izšķirīga nozīme bijusi tam, ka, darbojoties ģimnazijā, A. Spoģis, būdams apdāvināts literāts, publicists, bija Ministeres ģimnazijas chronists, visu galveno norišu un notikumu aprakstītājs (kopš pirmā raksta 1948. gadā, kad Melles latviešu ģimnazijā notika tās pirmais izlaidums) – visā darbības ilgamībā.

Ieskatoties vēlreiz jau pieminētajā bibliografiskajā rādītājā, redzam, ka līdzās tematiskajiem dažādiem materiāliem apmēram piektā daļa – rakstos, informācijās, reportāžās veltīta Ministeres ģimnazijai. Laikrakstos *Latvija*, *Londonas Avīze*, *Brīvā Latvija*, *Laiks*, žurnālos *Dzimtenes Balss*, *Gaisma*, *Akadēmiskā Dzīve* u. c.

Šīs gadu gaitā uzkrātais plašais materiāls kļuva par vienu no grāmatas pamatiem, protams, izmantojot daudzus citus avotus, liecības, atmiņas, dažādus dokumentus.

Minsteres ģimnazijas būtība un devums – tās cilvēki. Tāpēc liela vieta ierādīta personībām. Pirmām kārtām vadītājiem, direktoriem – A. Dravniekam, A. Lesniekam, A. Dreimanim, Z. Vitenam, E. Silkalnam, A. Liepkalnam, I. Gravai, V. Nollendorfam, F. Zeiboldam, A. Straubergam u. c. A. Spoģis tiecās atklāt katra personības savdabību, darbības raksturu un metodes, nopelnus mācību programmu veidošanā uz lielāku pilnību, jaunās skolas ēkas celšanu utt. Īpaši detalizēti izsekots ilggadējo direktoru Dr. Zigfrīda Vītena, Eduarda Silkalna, Valtera Nollendorfa aktivitātēm un ieguldījumam. Taču nav aizmirsts neviens no visu citu labajiem darbiem un piensuma.

Var teikt – Ministeres ģimnazija bija ne tikai mācību iestāde, bet arī nozīmīgs kultūras centrs. Tāpēc liela vieta ierādīta personībām, kas Ministeres ģimnaziju par tādu vērtā. Vienā no vis-

redzamākām vietām – Dr. Austrā Rudzīte. Viņa ne tikai izveidoja un vadīja lielisko bibliotēku, bet veidoja arī Ministeres ģimnazijas un - plašāk – trimdas archīvu, krāja dokumentus, fotografijas, publikācijas. Ar viņas iniciatīvu un aktīvu līdzdalību tika izveidoti Jaunsudrabiņa mūzeji – ģimnazijā un Kērbekā, kur sākotnēji atdusējās rakstnieks. Viņa ar citu skolotāju līdzdalību iekārtoja Pēteris Ērmaņa, Zentas Mauriņas un Konstantīna Raudives mūzeju MLĢ telpās. Kopā ar citiem skolotājiem viņa bija vadošā literāro vakaru rīkošanā skolēniem un visai latviešu sabiedrībai. Ministeres literārajos sarīkojumos piedalījās J. Jaunsudrabiņš, M. Zīverts, Andrejs Egļitis, J. Andrups, rakstnieks un mākslinieks Juris Soikans un daudzi citi. Savā laikā MLĢ kori vadījis vēlāk slavenais uzņēmējs Brunis Rubess, bet turpmākie sarīkojumi, izlaidumi, MLĢ tradicionālās Kultūras dienas nav iedomājamas bez mūzikas un folkloras skolotājas Edītes Zeiles-Annusas vadīta kuŗa, koklētāju ansamblā un deju kopas uzstāšanās daudzu gadu ilgamībā. Skolas mākslinieciskā dvēsele bija zīmēšanas skolotājs, mākslinieks Pēteris Purmalis. Ar dažādiem ģimnazijas noformējumiem, personiskajām izstādēm, aktivitātēm, vadot MLĢ bijušo skolēnu un draugu biedrību. Bet MLĢ Kultūras dienu rīkošanā piedalījās viss radošais potenciāls. Tās pulcējušas trimdas latviešu tautu no tuvienes un tālienes.

MLĢ skolotāju sarakstā, kas pievienots grāmatas beigās, ir vairāk nekā 200 uzvārdu. Daudzu veicamie pienākumi un personību raksturs sīkāk aplūkots tekstā – tā daudzajās nodaļās.

Spoģis visai izvērsti aplūko Ministeres ģimnazijas sadarbību ar vācu pašvaldības un vietējām izglītības iestādēm, kā arī ar latviešu trimdas organizācijām. Bieži sadarbības un ko-

pējās darbības izpausmēs redzama vieta ir tādām personībām kā PBLA priekšsēdim Dr. I. Spilneram, LCK priekšsēdim A. Cipulim, LCK Izglītības nozares vadītājam prāvestam M. Lizdikam un vairākiem citiem.

Pārskatot plašo MLĢ 53 izlaidumu (ar 417 abiturienti) sarakstu, sastopam daudzu plaši pazīstamu latviešu dažādu atklātības darbinieku vārdus. Nosauksim tikai dažus no daudzajiem. Agnis Balodis, Austris Grasis, Uldis Grasis, Margita Gūtmane, Ojārs Rozītis, Imants Gross, Egils Levits, Vilnis Zaļkalns, Andrejs Urdze, Liene Kļaviņa, Valdis Labinskis, Vita Tērauda, Kārlis Streips, Anna Muchka, Dainis Mjartāns, Gregors Spoģis, Gvido Spoģis u. c. Žurnālisti, pedagogi, diplomāti, mūziķi, deputāti, Latvijas vēstnieki dažādās zemēs, dažādu nozaļu kultūras darbinieki, uzņēmēji. Un daudzu citu profesiju pārstāvji – visus nav iespējams uzskaitīt. Tas arī ir galvenais Ministeres Latviešu ģimnazijas daudzo darbu gadu rezultāts.

Grāmatas nobeigumā A. Spoģis jautā un atbild.

Ko Latvijai deva MLĢ?

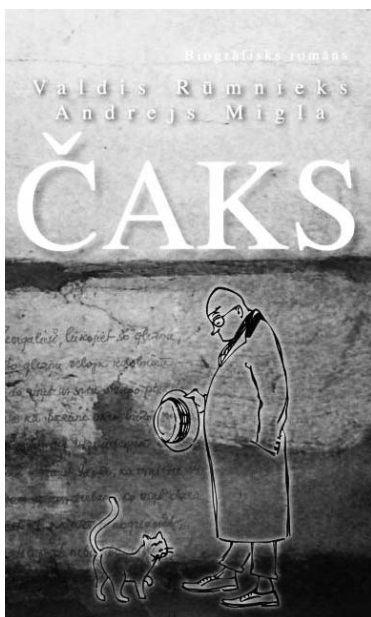
PBLA centieni aizvien bija prasīt un uzturēt demokrātijas ideju Latvijas valsts atjaunošanā. Visi trimdas pārstāvniecību, organizāciju centieni stiprināja, uzturēja demokrātiskas Latvijas valsts tiesības visus 50 apspiestības gadus. Un šajā kopējā darbībā iesaistījās arī MLĢ vadība, skolotāji, audzinātāji, skolēni, skolēnu vecāki un visi MLĢ atbalstītāji. Šodien daudzi bijušie MLĢ abiturienti, beiguši studijas, strādā dažādās atbildīgos amatos atjaunotajā Latvijas valstī.

Visu neatlaidīgo gaitu uz šo galveno mērķi vērienīgi un talantīgi grāmatā „Minsteres ģimnazija izdzīvoja” pārliecinoši atklājis pats Alberts Spoģis.

Pēteris Zeile

Garš romāns par īsu mūžu

Valdis Rūmnieks, Andrejs Migla, *Čaks*, apgāds Zvaigzne ABC, 2010. g., 730 lpp.

Mūsu tēvzemes nebrīves gados gan padomju varas ideologi Latvijā, gan nacionālie latvieši trimdā dziļdomīgāko dzejnieku Raini un ar dzejisku iztēli visdāsnāk apdāvināto Aleksandru Čaku (1901-1950) centās ieskaitīt savējos. Abi dzejnieki bija par lieli, lai tos vieglu sirdi atdotu pretējai nometnei. Komunistiem necik ērti nevarēja būt **Mūžības skartie**, tāpēc, kopumā Čaku akceptējot, Arnolds Būmanis dzejnieka **Rakstu 5.** sējumā (1976. g., 395. lpp.) spriež, ka „strēlnieku cikls, parādot Čaka dzejas spēku, reizēm atspoguļo arī viņa iekšējās pretrunas” un ka „savu zīmogam tam uzspiedis fašistiskās diktatūras laiks”. Trimdai savu-

kārt nevarēja patikt Čaka mūža nogalē sarakstītie padomju iekārtas un tās varoņu slavinājumi krājumos **Zem cēlās zvaigznes, Patrioti un Čīnai un darbam.** Tomēr pat krasākie pretkomunisti trimdā neatstūma un neignorēja Čaku totāli, kā to darīja, teiksim, ar Sudrabkalnu, Ūpti vai Griguli. Anšlavs Egļitis **Esejās I** (1991, 299. lpp.) raksta, ka padomju laikā Čaks **uzmocijās** (izcēlums mans - E.S.) trīs krājumos politdzejas, bet Jānis Rudzītis **Rakstos** (1977, 792. lpp.) aicina trimdiniekus saprast Čaku „kompromisa mēģinājumu kā cenšanos glābt kailo dzīvību”.

Cik balts vai cik sarkans tad Čaks izskatās jaunajā Valža Rūmnieka un Andreja Miglas

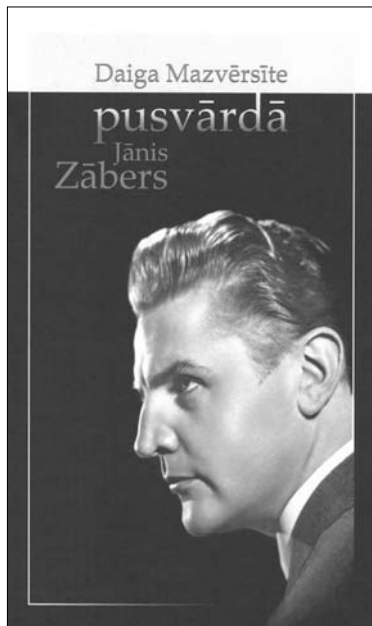
romānā? – Viscaur par Sašu dēvētais Čaks Pirmā pasaules kara laikā, būdams Rīgas Aleksandra ģimnazijas audzēknis, nonāk Veravas aprīnķī Krievijā, kad uz turieni tiek evakuēta viņa skola. Krievijā viņš aizķeras līdz pat 1922. gadam, kad raksta, jau kā komunistu partijas biedrs, bolševikiem iesniegumus komandēt viņu braucienam uz Latviju, lai tur veiktu pagrīdes darbu, vai vismaz lai ļauj viņam braukt uz turieni „vispārējā kārtībā”. Sašas komunistu partijas dokumenti 153. lappusē nonāk ādas mapē, kuŗas nosaukums biežiem burtiem uzplaisnī zīmīgās vietās turpmākajā grāmatas gaitā, jo 20. gs. pirmās puses kuleņo-

jošos notikumos un režīmu maiņās šīs mapes esamība brīžiem ir izdevīga, citbrīd atkal bīstama. Latvijas laikā Čaks ir sociāldemokrātu partijas biedrs, drukājas **Domās** un **Dienas Lapā**... Ne darbs **Jaunākajās Ziņās**, ne vēlāk **Čīnā** nesaistās ar pārdzīvojamību viņa sirds dziļumos: liekas, par esošo vai vēlamo sabiedrisko iekārtu viņam viens pīpis, kamēr uzmanība pievērsta lietu, vietu un īpatu cilvēku skatīšanai caur dzejas prizmu. Īpašos brīžos konsekvences trūkums Čaka pasaules skatījumā tomēr uzplaisnī kā viņa paša, tā citu apziņā.

Eduards Silkalns
(Turpinājums 9. lpp.)

Sirdsdarbs

Daiga Mazvērsīte, „Pusvārdā. Jānis Zābers, apgāds „Mansards”, 2010, 462 lpp.

Pērnais bija Jāņa Zābera gads. Latviešu divdesmitā gadsimta populārākā un, uzdrošinot apgalvot, - arī visvairāk mīlēta tenora 75 gadu jubilejas gads. Tajā Jāņa Zābera (1935-1973) vārds tika daudzārt locīts un daudziznāts, notika jubilejai veltīti koncerti dziedāja dzimtajā pusē Madonā un Rīgā, Lielajā gīdē, Latvijas Televīzija izrādīja jaunu video filmu par īso, bet spožo zvaigznes ceļu pie mūzikas debesīm, mūzikas izdevniecība „Upe tāliem un tuviem” laida klajā disku „Jānis Zābers. Operu ārija”. Tomēr par galveno un svarīgāko notikumu kļuva muzikoloģes Daigas Mazvērsītes grāmata „Pusvārdā. Jānis Zābers” iznākšana. Būsim precīzi – pētniece savu ārtavu devusi arī tvarta sagatavošanā un televīzijas filmas tapšanā, jo šobrīd viņa tik tiešām ir viskompetentākā dziedāja mūža faktu un mākslas gaitu pārzinātāja.

Grāmata „Pusvārdā” nav pirmais Jāņa Zābera mūžam veltītais izdevums. Savulaik, septiņus gadus pēc dziedāja aiziešanas mūžībā, iznāca Sofijas Vēriņas un Kārļa Pamšes sakārtots atmiņu krājums „Jānis Zābers”, tajā izlasāmas laikabiedru liecības, kas bijušas noderīgas arī jaunā pētījuma autorei, jo lielu daļu liecinātāju nu varam sastapt vairs tikai Aizsaulē dzīvos. Tomēr Daigas Mazvērsītes darba vērtība rodama atbildīgā, nopietnā un pat pedantiskā attieksmē pret faktu materiālu, kritiskā vērtējumā par atsevišķiem laikabiedru spriedumiem un tautā izplatītiem „mītiem”, kas savairojušies un iesakņojušies kā par dziedāja dzīvi, tā nežēlīgo slimību, kas spožo mākslas gaitu apturēja trīsdesmit septiņu gadu vecumā.

Ievada nodaļā par Jāni Zāberu lasām: „Viņš bija kā saule pie tenoru debesīm, spīdekļis, kuņš apzīlīnāja tā, ka jebkuņš cits paliek ēnā, lai cik spožs arī būtu. Un saule jau ir tikai viena, kad tā noriet, mēs gaidām to atkal parādāties.” (5.lpp.) Mazliet tālāk: „Viņa balss ir saules balss, tā atmodina milas jausmas gluži kā agrs pavasaris, kad koku stingie zari saņem saules skūpstu un briedina pumpurus. Īsts milas akts, kuņš gaitā rodas jauna dzīvība, jauna ticība. Jānis spēja to pašu – dot dzīvību, un par šo varenību cilvēki viņa priekšā krita ceļos, pat vīriēji lēja asaras, ir rūgtas, ir saldās.” (6. lpp.) Ar šo nepārprotami emocionālo sākuma akordu D. Mazvērsīte apliecina mīlestību un cieņu pret sava darba galveno varoni, turpmākajām nodaļām liekot raisīties krietni lietišķāk. Tomēr arī tajās viscaur zemtekstā jaušams dziedāja isā mūža traģiskas atgādi-

nājums. Šāda neslēpta emocionālitate sakausējumā ar analitisku un kritisku pieeju mūsu monografiskās literatūras piedāvājumā nāk ar jaunu kvalitāti, faktu materiāls spēj aizraut, un autore kritiskais prāts arī nedarbojas atšķirti no jūtām. Ne velti grāmatas nosaukumam izvēlēts ietilpīgais jēdziens „pusvārdā” – pusceļā aprāvusies dzīve, nesasniegta vispožākās mākslas virsotnes, neizdziedātas dziesmas un operu partijas. Tik daudz kas vēl varēja notikt, ne velti pērn, sastopoties ar ziņu, ka Jānim Zāberam svinami 75 gadi, dažs viņa talanta cienītājs ar nopūtu piebilda: „Tikai...”

Stāstot par apdāvinātā lauku zēna ceļu no Meirānu Vecā ceplā līdz Rīgas opernamam un vēl tālāk – līdz opermākslas Mekai Milānas *La Scala* operteātrim, autore izmanto dažādus avotus, un viņas spriedumi viscaur ir faktos balstīti. Var tikai pabrīnīties, cik daiļrunīgi grāmata „runā” paši fakti, cik profesionāla to atlase un kārtojums. Kaut vai lappusēs, kuņš stāstīts par Zābera koncertu plānu, to ģeografiju un repertuāru. Šķiet, iespējams izsekot dziedāja darbībai dienu pēc dienas. Taču šis uzskaitījums rāda ne vien brīnišķīgas balss īpašnieka populāritāti savā tautā, ne tikai dziedāja darba spējas un atsaucību uz aicinājumiem dziedāt dažādās Latvijas nostūrēs, tas liecina arī par iecienīta mākslinieka sūro maizes garozu padomju iekārtā, kad dziedājums tika atalgots pēc standarta likmēm, kas pat ievērojamiem skatuves spēkiem bija smieklīgi mazas.

Autorei izdevies faktu un atmiņu mozaikā Jāņa Zābera personības atspulgu atklāt apjomīgu un zināmā mērā arī realistiiski skaud-

ru. Citējot dziedāja paša rakstītās rindas vēstulēs vecākiem, brālim un sievai, paveras sirsniņas, gaišas un bezgala labsirdīgas dvēseles izpausmes, izsekojot attiecībām ģimenē, izjūtam arī skarbāki akcenti un pretrunas, tomēr Zābera gaišā - saules krāsas dominante ir pāri visam. Tā, ne brīdi neiesligstot sentimentālā apjūsmošanā vai šodien tik populārās dzeltenās preses cienīgu faktu pārcilāšanā, uzsvēr mākslinieka talanta iedabu dāvināt mākslas prieku citiem un pašam gūt no tā gandarījumu.

Liktenis Jānim Zāberam bija atvēlējis tikai desmit spraiga radoša darba gadus uz Operas skatuves. Šai laikā tapa brīnišķīgas operlomas – Alfrēdo „Traviatā”, Kavaradosi „Toskā”, Rūdolfis „Bohēmā”, Manriko „Trubadūrā”, Hermanis „Piķa dāmā”, de Grijē „Mannonā Lesko”, Pinkertons „Madame Butterfly”, Turidu „Zemnieka godā” un vēl citas. Taču Zābera lomu loma bija Antīns Arvīda Žilinska operā „Zelta zirgs”, kur dziedājumā un skatuves tēlā, iespējams, vispilnīgāk izpaudās dziedāja talanta raksturīgākās iezīmes – liriska sirsniņa, dvēseles labestība, latvisks gaišums un pāri visam – dziedājuma siltums un vienkāršība, kas skanēja neatkārtojamā bals tembrā. Šo īpašību dēļ viņu mīlēja gan laukos, gan pilsētā, tuvās un tālās zemēs. Jāni Zāberu pazina ikkatrs Latvijas iedzīvotājs, arī tie, kas ne reizi nebija bijuši operā, jo viņa balss skanēja radio un televīzijas pārraidēs, koncertos, kas notika ne tikai klubos un kultūras namos, bet arī skolās, brīvdabas esrādēs, visās malās. Viņu ne tikai mīlēja, viņu pielūdza, dievināja.

Pēc viesošanās Kanādā Montreālas izstādes programmā 1967. gadā Zāberu iemīlēja arī trimdas latvieši, Zābera balss skanējusi arī Maskavā, toreizējā Ļeņingradā, Vācijā un vēl citur, bet īstenu starptautisku atzīnību viņš nepaguva iemantot. Tāpēc, ka slimība apturēja viņa gaitu pusvārdā, un arī tāpēc, ka pagājušā gadsimtā valdošā padomju kultūrpolitika nebija pieņēmusi izcēlēt talantus no „mazajām” republikām un dot tiem ceļmaizi plašākiem un tālākiem lidojumiem.

Zābera „zvaigžņu stunda” bija gluži vai neticamā kārtā iegūta papildināšanās Romā un Milānas *La Scala* operteātri. Taču viņa debijai uz visu dziedātāju ilgotās skatuves Rūdolfā lomā operā „Bohēmā” ceļā nostājās tieši starptautisku politiskie konflikti, viņam izdevās nodziedāt tikai izrādes ģenerālmēģinājumu.

Apzinājusi visus iespējamus materiālus, aptaujājusi plašu personu loku, D. Mazvērsīte sniedz lasītājam skaidru un nepārprotamu priekšstatu par Jāņa Zābera tuvinieku un draugu sabiedrību un konkrētiem laikmeta apstākļiem. Taču pats galvenais – dziļi izjustā mīlestība pret dziedoni un viņa mākslu spēcīgi iekrāso ik uzrakstīto lappusi, ļaujot arī lasītājam sajust šo pamatnoskaņu.

Ko vēl piebilst? Gaumīgi iekārtotā grāmata, kuņš ir daudz ilustrāciju, ar mākslinieka Alda Aleka veidoto melnbalto vāku nu jau vairāk nekā mēnesi ir ļoti pieprasīta Latvijas grāmatu veikalos. Daigas Mazvērsītes sirdsdarbs ir guvis atbalsi.

Gundega Saulīte

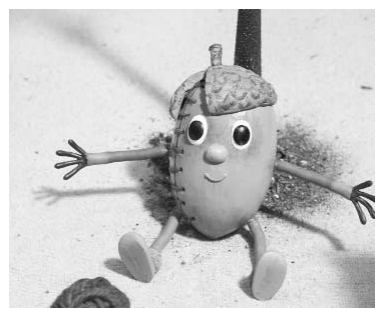
Kultūras dzīves jaunumi dažos vārdos

Jau septīto gadu janvārī tika piešķirtas Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmijas un *Swedbank* Gada balvas studentiem un pedagogiem. Šogad tās izpelnījuši divi jaunie mūziķi – dziedātāja, mecosoprāns Laura Grecka un jaunais pianists Richards Plešanovs. Balvu saņēma arī Mūzikoloģijas katedras ilggadējā profesore Ilma Grauzdiņa.

Veselu nedēļu Latvijas Nacionālā mākslas muzeja (LNMM) bija apskatāma Jūlija Federa glezna „Jūras krasts pie Orro Igaunijā”, kas pēc septiņdesmit gadiem atgūta muzeja īpašumā. Jūlija Federa 1901. gadā gleznotā ainava ir vienīgā šī mākslinieka glezna, ko muzejs pircis no paša tās autora 1908. gadā. Otrā pasaules kara laikā vācu okupācijas vara šo gleznu līdz ar daudzām citām no muzeja paņēma, lai izgreznotu vācu ģenerālkomisariāta telpas Rīgā, Raiņa bulvārī. Atpakaļ muzejs gleznu nesaņēma, dokumentos un literatūrā tā skaitījās pazudusi. Pērnā rudenī muzeja nonāca ziņā, ka glezna atrodas kāda Zviedrijas pavalstnieka īpašumā. Pārbaudot informāciju, izrādījās, ka tā patiešām ir tā pati, kas kara gados pazuda no muzeja krājuma. Gleznas īpaš-

nieks to savulaik mantojis, un viņam nav ziņu par tās ceļu no Latvijas uz Zviedriju. Tomēr sarunu gaitā īpašnieks piekrita gleznu atdot tās likumīgam īpašniekam – mūzejam.

Latvijā veidotā animācijas filma „Ziļuks” iekļauta Berlīnes 61. kinofestivāla programmā skatē *Generation Kplus*. „Ziļuks” tapis pēc bērnu rakstnieces un mākslinieces Margaritas Stārstes tāda paša

stāsta motīviem. Filmu studijā *Animācijas brigāde* filma uzņemta režisores Daces Rīdūzes režijā, tā stāsta par vīriņu, kas izveidots no ozolziņas un koka zariņiem. Šis Ziļuks mēģina dzīvot mežā un iedraudzējas ar meža iemītniekiem, līdz tiek pie sava mājokļa. Šī ir jau ceturrtā reize un piektā filma, kad studijas *Animācijas*

brigāde filmas tiek iekļautas Berlīnes kinofestivāla programmā.

Liepājas teātri aizvadītā gada decembrī pirmizrādi piedzīvoja izrāde „Vestsaidas stāsts” (*West Side Story*). Leonarda Bernstaina, Artūra Lorentsa un Stīvena Sondheima mūzikls, kas tapis pagājušā gadsimta vidū, uzskatāms par šā žanra klasisku paraugu. Latvijā mūzikls pazīstams jau kopš 1968. gada, kad Rīgas Operetes teātri to iestudēja režisors Voldeņars Pūce.

Jaunā Liepājas teātra izrāde tapusi, teātra spēkiem apvienojoties ar Liepājas simfonisko orķestri, ko diriģē Andris Veismāns. Režisors ir Valdis Lūriņš, scenogrāfs Aigars Ozoliņš. Šekspīra „Romeo un Džuljeta” sižetam tik līdzīgo skaudro stāstu par puertorikāņu meitenes Marijas un poļu izcelsmes puīša Tonija mīlestību iedzīvina teātra jaunās paaudzes aktieri kopā ar vietējiem papildspēkiem, tikai galveno lomu atveidojot ir viesmākslinieki no Rīgas – Kultūras akadēmijas un Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmijas studenti Juris Jope un Jolanta Strikaite. (Otrā sastāvā Emīls Kivlenieks un Annija Putniņa.) Iestudējumam raksturīgs jauneklīgs azarts, degsme un pār-

Foto: Itona Viliņa

Filmas „Amaya” pirmizrādē Ņujorkā. No kreisās: Goda konsuls Daris Dēliņš, LR vēstnieks ANO Normans Penke, LR vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs, aktrise Karoi Momoi, režisors Māris Martinsons, producete Linda Krūkle

dzīvojamā tiešums, plastiska izteiksmība un augsts muzikālais līmenis.

Ņujorkā kinozālē *Tribeca Cinemas* 12. janvārī izrādīta latviešu režisora Māra Martinsona filma „Amaya” (angļu nosaukums – *Hong Kong Confidential*.) Amerikas pirmizrāde notika tāpēc, ka filma pieteikta šī gada ASV Kinoakadēmijas balvai *Oskars*. Kinoteātri *Tribeca Cinemas*, kas pieder kinoaktierim Robertam de Niro, pulcējās apmēram 80 lūgto viesu, tostarp plašsaziņas līdzekļu un filmu industrijas

pārstāvji, kā arī darbinieki no Latvijas, Lietuvas un Japānas vēstniecībām. Pēc pirmizrādes uz skatītāju jautājumiem atbildēja režisors Māris Martinsons, producete Linda Krūkle un filmas galvenās lomas atveidotāja, japāņu kinozvaigzne Karoi Momoi. Ņujorkas pirmizrādi palīdzēja organizēt Latvijas Goda konsuls Ņujorkā Daris Dēliņš, finansiālu atbalstu šim vakaram sniedza arī Latvijas misija ANO Ņujorkā. Uz pirmizrādi bija ieradies arī vēstnieks ANO Normans Penke un Latvijas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs.

ZIŅAS NO VĪTOLU FONDA

KĀDS IR BIJIS 2010. GADS?

Aizgājušais gads ir bijis tik dažāds - ar priekiem un bēdām, smiekliem un asarām, ikdienas trauksmi un mīļiem laimes brīžiem.

Šķiet, tas bija pavisam nesen, kad kopā ar fonda dibinātāju Vili Vītolu sēdējām pie galda un spriedām par 2010. gadā veicamajiem darbiem. Toreiz abi vienotāmi, ka pats svarīgākais ir izvirzīt mērķi, kas gada laikā būtu sasniedzams, - saglabāt pašreizējos ziedotājus un rast jaunas iespējas, kā palīdzēt arvien lielākam skaitam talantīgu, mazturīgu jauniešu iegūt augstāko izglītību. Patlaban varam secināt - lai gan situācija valstī ir visai sarežģīta, Vītolu fondam pagājušais gads tik tiešām ir bijis veiksmīgs un panākumiem bagāts.

Dibināt savu stipendiju - tas ir liels atbildīgs lēmums, ko nepieņem vienā dienā. Stipendijas tiek dibinātas dažādos brīžos - gan aizejot aizsaulē mīlam un tuvam cilvēkam, kad tuvinieki vēlas saglabāt viņa piemiņu, gan jubilejās un svētku reizēs, kad rodas vēlme savā priekā dalīties ar tiem, kam šobrīd klājas grūtāk.

2010. gadā savas jubilejas neaizmirstamas padarīja Alma Alužāne, Astrīda Jansone, Rita Sēja, Kārlis Ātrēns, Pēteris Pētersons un Aivars Ivars Juris Sinka, aicinot viesus dāvanu vietā ziedot stipendijai un tādējādi sniegt iespēju ne vienam vien jauniešim piepildīt sapni par augstāko izglītību.

Neticami izcilus panākumus guvis projekts sadarbībā ar portālu ZIEDOT.LV, jo kopumā saziēdoti Ls 11 161, šogad par ziedotājiem kļuva vairāk nekā 50 bijušie stipendiāti, kārtējo reizi apliecinot, ka fonda pamatideja - iegūt izglītību, lai pēc tam varētu palīdzēt citiem, - ir īstenojusies.

Un tomēr pati lielākā vērtība ir Vītolu fondam uzticīgie ziedotāji, jo daudzi no viņiem - Alfrēds un Sarmīte S. Gravas, Aivars

Dulcie un Andrejs Ozoliņi

ŠIA Latvija Statoil mazumtirdzniecības departamenta vadītāja Ilze Siliņa, izpilddirektors Sandis Šteins, komunikācijas vadītājs Artūrs Eglītis kopā ar stipendiātiem

Slucis, Jānis Andersons, Gunārs un Ināra Reiņi, Arnis Apsītis - šai gadā savu stipendiju skaitu ne tikai saglabāja, bet rada iespēju to pat palielināt.

Īpaša pateicība pienākas arī tiem ziedotājiem, kuŗi ne vien

paši dāsni palīdz Latvijas jauniešiem, bet rosina to darīt arī sev tuvus cilvēkus. Mūsu ziedotāja Ileana Bolšaitis uz fondu atveda Astrīdu Briedis, kuŗa nodibināja Karakasas dāmu komitejas mūža stipendiju, bet Astrīda Jansone uz Vītolu fondu atveda Noru Mičuli, kuŗa, dibinot savu stipendiju, sarunā teica: „Jums nav mani jāpārlicina, esmu par Vītolu fondu daudz dzirdējusi un lasījusi.”

Ar Vītolu fondam uzticīgo 150 ziedotāju atsaucību, labestību un dāsnumu fondam patlaban ir iespēja administrēt jau 609 stipendijas. Tas ir izcils sasniegums salīdzinājumā ar pagājušā gada jūnija nogali, kad stipendiju skaits dažādu iemeslu pēc bija sarucis no 597 līdz 514.

2010. gada laikā ziedojumos saņēmts LVL 1019 141, bet no šīs summas Vītolu fonda neaizsķarāmā kapitālā noguldīts LVL 559 123 00.

Ir patīkami apzināties, ka ievērojami pieaudzis ne tikai stipendiju skaits un noguldījumu apjoms, bet arī kandidātiem izvirzītās prasības - kopš 2010. gada 15. janvāra tiek izskatīti to kandidātu pieteikumi stipendijām, kuŗu sekmju caurmēra atzīme bijusi 7,5 balles un augstāka. Tas liecina, ka nenoliedzami pieaug iegūtās izglītības kvalitāte.

Vītolu fonds allaž ir centies pateikties ne vien ziedotājiem,

bet arī jauniešiem, kuŗi savu šī brīža svarīgāko pienākumu - izglītības iegūšanu - veic pēc labākās sirdsapziņas, ar izcilie panākumiem. Ir noorganizēti 34 sarīkojumi un tikšanās ar ziedotājiem. Nozīmīgākie bija gan Vītolu fonda stipendiātu izcilnieku godināšana aprīlī, gan talka *Likteņdārzā* maija sākumā, gan gadskārtējais vasaras nogales sarīkojums „Pūra lāde”, gan pateicības pusdienas ziedotājiem - uzņēmumu vadītājiem novembrī.

2010. gadā Vītolu fonda darbība plaši atspoguļota arī presē - tapuši raksti par fondu 133 Latvijas un ārzemju laikrakstos, kā arī 29 fonda sagatavotas preses relīzes.

Ar savējiem varam lepoties - to pagājušajā gadā nācās apzināties vairākkārt, jo Vītolu fonda ziedotāju veikums ir pamanīts un novērtēts ne tikai Latvijā. - ROTARI INTERNATIONAL

visiem ar Vītolu fondu saistītiem cilvēkiem bija V. Vītola grāmatas „Savējiem” izdošana un dāvināšana fonda stipendiātiem, kā arī filmas „Viļa Vītola likteņa dārzs” tapšana.

Vītolu fonds daudzveidīgi cenšas atspoguļot savu darbību. Februārī stipendiāti parasti dodas uz savām bijušajām skolām, kur iepazīstina ar fondu, raksta informātīvus rakstus skolas un novada avīzēs, bet pagājušā gada jūlijā un augustā tika organizētas 11 Vītolu fonda prezentācijas jauniešiem 120 stipendiātiem. Savukārt Vitai Diķei un Innai Mogutovai martā DV Anglijas fonds dāvināja iespēju doties pie Anglijā dzīvojošiem ziedotājiem, lai pateiktos par sniegto nenovērtējamo atbalstu un informētu par fondā notiekošo.

Svarīgs novērtējums Vītolu fonda darbībai bija a/s *Swedbank* darbinieku balsojums par ziedojumu Latvijas 20 nevalsts organizācijām, sadalot starp tām 100 000 eiro naudas summu. Starp šīm organizācijām bija arī Vītolu fonds. 23. decembrī saņēmām apstiprinājumu, ka Ls 2700 pēc balsojuma tiks piešķirti stipendijām.

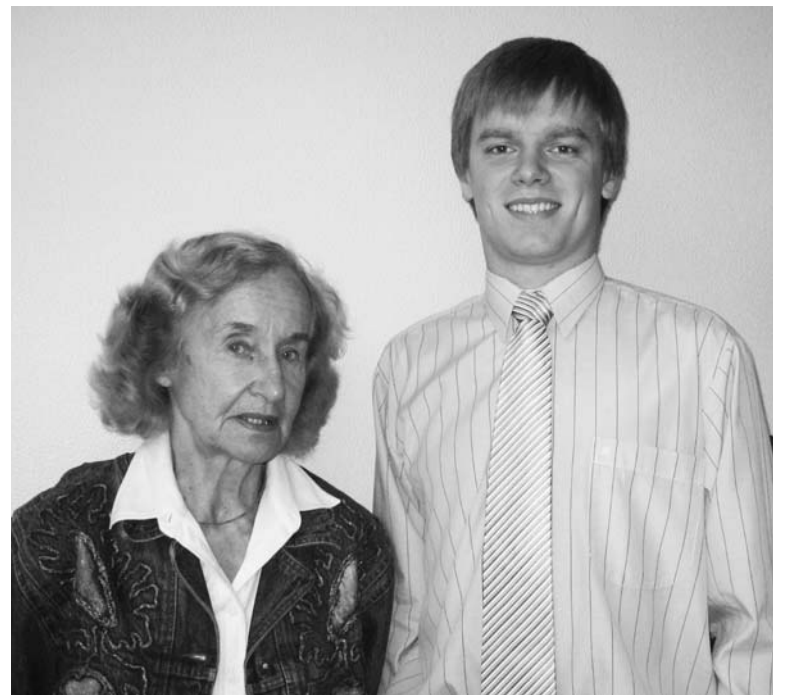
Fonda stipendiāti allaž cenšas sagādāt prieku saviem ziedotājiem - gan ar izcilie rezultātiem mācībās, gan ar pašu rokām radītiem mīļiem sveicieniem. Jauniešu darinātās Ziemsvētku apsveikuma kartītes tika izsūtītas ziedotājiem, sadarbības partneriem un draugiem, bet atlikušās sadarbībā ar portālu *ziedot.lv* pārdotas labdarības tirdziņā un iegūtie līdzekļi novirzīti projektam „Eņģeļi pār Latviju”.

Pagājušā gadā ir bijuši arī ļoti skumji brīži, kad nācies atvadīties no aizsaulē aizgājušajiem - no Bruņa Rubess (23.12.2009.), Kārļa

Foto: Kristaps Kalns DIENAS MEDIJĀ

SEB Bankas prezidents Ainārs Ozols un Vītolu fonda dibinātājs Vilis Vītols ar stipendiātiem

Edīte Lazovska un stipendiāts Valdis Skotelis

prezidents Džons Kenijs pasniedza goda zīmi Vilim Vītolam, bet *The U.S.- Baltic Foundation* 2010. gada balva „Par ieguldījumu filantropijā” ir piešķirta Vilim un Martai Vītoļiem. Novembrī Marta Vītola apbalvota arī ar titulu „Kokneses Goda pilsone”, bet 2010. gada decembrī fonda ziedotāji - Vilis un Marta Vītoli un Evarists Bērziņš pieteikti titulam *Latvijas lepnums 2010*. Taču īpaši svarīgs un aizkustinošs mirklis

Avena (18.01.2010.), Helēnas Sildegas (10.10.2010.); arī no stipendiātiem Daiņa Berga (23.06.2010.) un Ilonas Barsovas (23.08.2010.).

Svarīgākā pagājušā gadā gūta atziņa - paveicams ir viss, ja darbus vada cēls mērķis un līdzās allaž ir cilvēki ar siltu sirdi - Vītolu fondam uzticīgie ziedotāji.

Vita Diķe,
valdes priekšsēde

Foto: Janis Brencis no VF archīva

Ir grūti būt žurnalistam

Azartspēles Krievijā, raksta *Times* redaktors un uzsvē, ka žurnālistiem jābūt brīviem un bez bailēm par pašu drošību, lai varētu rakstīt reportāžu. *Glasnost* var nākt un iet, bet žurnālistus Krievijā vēl aizvien nonāvē par to, kas viņiem zināms.

Runa ir par Oļegu Kašinu, 30, žurnālistu, kas rakstīja par temām, kuŗas nepatika Kremlim. 2001. gadā viņš nobeidza studijas ar gradu navigācijā Kaļiņingradā un vēlāk Maskavā rakstīja avīzē *Komsomolskaja Pravda*, kur paudis diezgan krāsus uzskatus. Strādājis arī laikrakstā *Kommersant*. 2007. gadā Kašins kļuva žurnāla *Russian Life* redaktora palīgs, 2009. gadā atgriezās *Kommersantā* par speciālkorespondentu. Žurnālista pienākumu veikšanas laikā Kašins bieži tika aizturēts un reizēm pat piekauts. 2010. gada 6. novembrī netālu no Kašina mājām Maskavā nezināmi uzbrucēji viņu nežēlīgi piekāva, un tagad viņš atrodas slimnīcā mākslīgi radītā komā. Kaut gan ir pieejami CCTV filmas mate-

riāli, policija apgalvo, ka neesot nekā tāda, kas liecinātu, ka Kašinam uzbrukts ar dzelzs stieni.

Šis nav pirmais gadījums, kad Krievijā uzbrūk žurnālistam, tas, šķiet, notiek rēgulāri. Kopš 2000. gada Krievijā nonāvēti vai uz mūžu sakropļoti 128 žurnālisti, 19 noslepkavoto gadījumi vēl ir neatrisināti, pagājušā gadā septiņās no astoņām žurnālistu slepkavībām Krievijā vēl neviens vainīgais nav nedz atrasts, nedz apcietināts, atgādina ASV Valsts departaments. Nav dzirdēts, ka būtu kāds sodīts par žurnālistes Annas Poļitkovskas nošaušanu viņas mājas kāpņu telpā tieši Putina dzimūdienā 2006. gadā. Nav jābūt krievam, lai Krievijā tiktu likvidēts. 2004. gadā, cik atceros, uz ielas pie redakcijas biroja nošāva Paulu Čļebņikovu, žurnāla *Forbs Russia* redaktoru. Čļebņikovs bija krievu izcelsmes amerikānis, kas bezbailīgi izmeklēja pēcpadomju oligarchu miljardieru gaitas.

Vairākos laikrakstos rakstīts, ka šodienas Krievijas valdnieks un viņa pēcnācēji ir vainīgi ne-

iedomājamās varmācīgās represijās pret žurnālistiem. Iraka esot vienīgā, kas pārspēj Krieviju ar nonāvēto žurnālistu skaitu. Lielākā tiesa nonāvēto bija atklājuši un izmeklējuši tādu tematus, kas Kremlim un tā draugiem nebija patikuši. Policija Krievijā pat necenšas atrast aizdomās turētos, jo zina, ka pēdas varētu aizvest tieši līdz Kremlim. *Times* redaktors uzsvē, ka nav svarīgi, vai kāda žurnālista nāve izmeklētājus novestu līdz pašam Krievijas valdniekam, pietiek ar to, ka viņa valdīšanas laikā ir attīstījusies melīguma un cinisma kultūra, kuŗā var nonāvēt žurnālistus, zinot, ka neviens neko nedarīs un nevienu nesodīs, ja nu vienīgi piekauto žurnālistu.

Laikrakstā *World* stāstīts, ka pēdējā laikā vairāki žurnālisti cietuši nežēlīgos uzbrukumos par to, ka rakstījuši par Chhimku meža protestiem. Viens no viņiem ir Anatolijs Adamčuks. Par to rakstījis arī Oļegs Kašins. Michails Beketovs pēc nežēlīga uzbrukuma tika pamests ar gal-

vaskausa plīsumu, lautzām kājām un tāpat sadragātiem pirkstiem kā Oļegam Kašinam. Neviens vainīgais, saprotams, nav atrasts. Senos laikos Krievija sev nevēlamos cilvēkus izsūtīja uz Sibīriju, bet tagad, lai neapmierinātos aplūsinātu, tos brutāli piekauj, bet valdība piemiedz acis.

New York Times (NYT) pielikumā *Observer* lasāms pagārš raksts par situāciju citās zemēs. Piemēram, *aukstā kara* laikā Latīņamerikā prese bijusi cenzēta, bet tagad apstākļi pasliktinājušies, prese saņem brīdinājumus. Draudi nākot no divām pusēm – no kriminālsindikātiem, kā, piemēram, Meksikā un Hondurasā, un no ievēlētās valdības, kuŗa izdod likumus, kas ierobežo presi vai mazina tās rīcības iespējas. Par cenzūras piemēru minēts notikums ar Nobela prēmijas laureātu Liu Sjaobo, kam Ķīna neļāva braukt uz Oslo saņemt apbalvojumu, bet Ķīnas valsts radio to noklusēja. Amerikas Preses apvienība kritizēja prezidentu Filipu Kalderonu par varmācību

pret Meksikas žurnālistiem Meridā, Meksikā, bet prezidents Kalderons attaisnoja savas valdības rīcību ar vārdiem: „Par 90% noziegumu pret žurnālistiem atbildīgi ir vietējās varas pārstāvji.” Meksikā narkotiku kari ir prasījuši 65 žurnālistu dzīvību – 11 no tām 2010 gadā, sešas pēdējos sešos mēnešos un vēl trīs TV raidstaciju spridzināšanā pēdējās desmit dienās. Hondurasā 2009. gadā nošauti deviņi žurnālisti. Brazīlijā oktobrī nonāvēti trīs jauni žurnālisti, un līdz šim neviens nav sodīts. Viltīgākie uzbrukumi preseī tiekot izdarīti saskaņā ar likumiem, kuŗi vērsti pret plašsaziņas līdzekļiem un pēc kuŗiem rīkojas demokrātiski ievēlētā valdība, rakstīts laikrakstā *NYT*. Venecuēlā izmanto tādu paņēmienus, ar kuŗiem tiek slēgtas televīzijas un radio stacijas. Daudzās zemēs labākais veids, kā pastiprināt valsts varu, ir nodibināt savu laikrakstu.

Ir grūti būt žurnālistam vien-

Marita V.Grunts

(Turpināts no 6. lpp.)

Garš romāns par īsu mūžu

Valdis Rūmnieks, Andrejs Migla, Čaks, apgāds *Zvaigzne ABC*, 2010. g., 730 lpp.

Zīmīgi atslēgas vārdi tekstā ir: „Piepeši Sašam kā ar iesmu iedūra: un viņš pats? Cik reižu viņš, Saša, ir nomainījis laivas?” (703.) un Kārļa Baltgaila skumjais teiciens: „Bet tu, Saša, nesaproti, kas notiek tevī pašā.” (739.)

Vai romāns ir čakisks, un vai tas atklāj Čaka dvēseles dziļes? – Par čakisku mēdzam uzskatīt Čaka dzeju, un, liekas, Čaka kā dzejnieka dzīvi izstāstīt tā, ka dzejnieks Čaks stāstījumā atklājas pilnā gredzībā, varētu, vienīgi viņa dzeju nopietni un veiksmīgi atdarinot un parodējot. Gluži kā skolēns, kam skolotāja likusi kādu dzejoli atstāstīt nesaistītā valodā, nevar citādi kā vien šo dzejoli sabojāt, tā romāns par dzejnieku neļauj izgaršot, sasmaržot dzejnieka dzeju. Autoriem gan palīdz Čaka dzejas iestarpināšana tekstā pieticīgā apjomā un jo vairāk kursīvā iespiestie posmi grāmatas sākumā, izskaņā un šur tur pa vidu: šajos posmos krogū deg sveces, plūst vīns, apkārt planē lordi un vikonti, nekur tālu nevar būt – tā liekas – pats Matiss kausu bajārs, un šie irrealie mirkli met it kā zeltītu staru pār romāna pamatteksta skaudro realismu. Tomēr laikmeta liecinieki stāsta, ka labi saģērbies drēbnieka dēls, pilsoniskais Aleksandrs Čadarainis, allaž labi uzvedīgais, esot bijis stipri citāds nekā dzejnieks Aleksandrs Čaks, par kādu liek domāt viņa dzeja. Šur un tur Sašas agras bērības aprakstā parādās juteklīgi un metaforu pārņemti mirkli, kas vedina domāt, ka te jau ir dzejnieka iedīgļis. Piemērs: „Saulē tik bagātīgi iešļācās sejā, ka Saša uz brīdi apmulsa. Likās – lielā saules ripa nokāpusi tepat lejā uz šķūnišu jumtiem, tecina darvu un cep pankūkas no mal-

kas pagalēm. Siltas, gluži karstas smaržas cirtās Sašam nāsīs un sauca uz vareno malkas grēdu.” (29.) Vietumis dialogā Saša iemet pa teicienam, ko atskārstam pamanījuši kaut kur Čaka dzejā. Mazajā Vērmanītī pasūtinot saldējumu citrona krāsā, viņš domā: „Vai tāda – dzeltena – varētu būt ichtiozaura asara?” (165.)

Ieinteresē un pārliecina daudzi Čaka mūža laika sadzīves notikumi un apstākļi. 8. nodaļā skaisti attēlota Rīgas dāmu kafijas pēcpusdiena 1905. gada revolūcijas laikā. 13. nodaļā tēvs un dēls Čadaraiņi brauc pa Aleksandra ielu tramvaja pirmajā klasē, lai ceļa mērķi noskatītos jaunizgudrojuma – spēka ratu – braukšanas demonstrējumam. 15. nodaļā Saša pirmo reizi ir teātrī, lai 1909. gada 26. decembrī noskatītos Raiņa *Zelta zirga* pirmizrādi. 19. nodaļā drusku stiepti notēlota cirka izrāde, kas varētu būt 20. gs. sākumam tipiska. Tuvāk jau grāmatas beigām ne mazāk spilgti notēlotas mākslinieku „bohēmas”, gan trīsdesmito gadu Rīgā, gan padomju laikā.

Kā jau ar biografiskiem un vēsturiskiem romāniem mēdz būt, lasītājs var tikai minēt, cik autentisks vai vismaz patīcams katrs izstāstītais notikums ir un ciktāl autori devuši vaļu brīvai fantāzijai. Nu kaut vai 112. nodaļā atstāstītā Sašas saruna ar Jāni Rudzīti vācu laikā: vai to kaut kur rakstos būtu izklāstījis Rudzītis? Jeb vai Čaks to būtu kaut kad atstāstījis uzticamajam pēdējo gadu draugam Mīldai Grīnfeldei, no kuŗas vēlākos gados daudz ziņu ievācis autors Valdis Rūmnieks? – Negatīva kritika par Čaku izgāja tautās dažus mēnešus pirms Čaka izdotajā Andra Kolberga *Die-*

nasgrāmatā, kur Kolbergs 2008. gada 22. oktobra ierakstā par kādu sarīkojumu Rīgas Latviešu biedrībā saka: „Rūmnieks lasīja fragmentu no topošā romāna par Čaku. Manuprāt, būs ne tikai garlaicīgs, bet arī neprecīzs gabals – Čaks 21 gada vecumā sapņodams staigā pa Ziedoņdārzu, kuŗa vēl nemaz nav. Tajā laikā tur stāv vecas koka mājas ar maukām no sausajām atejām piesmirdušos dzīvoklišos un divstāvēgiem malkas šķūņiem ar fūrmaņu zirgu staļļiem pagalmos. Kad veco ēku vietā sāka ierīkot Ziedoņdārzu, Čakam jau bija 37.” **Rīgas kājāmgājējiem** (2001) autors Kolbergs savu pilsētu un tās vēsturi, bez šaubām, pazīst labi, tomēr prāts nesas mazliet aizstāvēt arī abus Čaka autorus. Pirmkārt, viņu veikums kopskatā nekādā ziņā nav garlaicīgs. Otrkārt, visa „vainīgā” 33. nodaļa noris, Čakam esot pa pusei nomodā, pa pusei sapņojot. Vai viņš vienubrīd vispār ir Ziedoņdārzā? Varbūt drīzāk Vecrīgā? Zīmīga ir vieta: „Asa doma pāršķēla Sašas smadzenes kā ar nazi. Kāds neredzams spēks ir vienā rāvienā nojaucis mūri, kas savažo domas un tur cilvēku visbriesmīgākajā krātā, un tā vārds ir – Laiks! Viņš, Saša, redz cilvēku un lietu nākotni. Bet vai viņš to grib? Un sevi? Savu nākotni?” Kaut 33. nodaļa var lasītāju drusku mulsināt, to iespējams tulkot ne vien kā anachronismu, kā to dara Kolbergs, bet arī kā spējas piedēvēšanu Čakam ieskatīties nākotnē.

Interesanti, ka katra grāmatas nodaļa iesākas ar to pašu vārdu, ar kādu iepriekšējā nodaļa beigusies. To tūdaļ pamanīs pat mazāk vērīgs lasītājs. Pirmā doma, kas dažam varētu iesauties prātā, – ka autori te rotaļājas,

spēlē tādu kā garīgu pingpongu, otram nereti pamatot tādu vārdu, ar kādu jaunas nodaļas sākšanai vajadzīga liela atjautība. Tā domājot, protams, lasītājs pieņem, ka autori rakstījuši pamīšus katrs pa nodaļai. Tomēr īstenībā autori ir rotaļājušies ar pazīstamo Čaka dzejoli „Miglā

asaro logs”, ar šī dzejoļa vārdiem paša Čaka radītajā secībā nodaļas sākot un beidzot. Tā kā dzejoli ir 162 vārdi, tāds pats ir nodaļu skaits grāmatā. Par Čaka tikai 48 gadus ilgo mūžu sanācis garš (bet vēlreiz jāuzsvē, ka ne garlaicīgs!) romāns.

Eduards Silkalns

Foto: Imants Urtāns

NOVADU ZIŅAS

2011. gada putns, kukainis un dzīvnieks

2011. gads Eiropā pasludināts par Brīvprātīgā darba gadu

Latvijā ir izkoptas brīvprātīgā darba tradīcijas, īpaši dabas aizsardzībā. Pavasarī un rudenī notiek apkārtējās vides sakopšanas talkas, kurās piedalās tūkstošiem cilvēku, un brīvprātīgie steidz palīgā, kad plosās dabas stichijas – plūdi vai kā šoziem pārlietu lielais sniegs –, lai novērstu to radītās sekas. Arī ar dabas aizsardzību saistītās biedrības darbojas lielākoties ar brīvprātīgo aktīvistu atbalstu. Šīs biedrības katru gadu izvēlas savu Gada putnu, Gada kukaini vai Gada dzīvnieku, lai aktivizētu visu sabiedrību to aizsardzībā.

Gada putns – meža pūce
(foto: LOB archīvs)

Latvijas Ornitoloģijas biedrība par 2011. gada putnu ir izraudzījusies parastāko pūci sugu Latvijā – meža pūci (*Strix aluco*), kas pieder pie pūcveidīgo kārtas. Latviskais nosaukums vedina domāt, ka putns mājō tikai mežā,

taču, izrādās, tas dzīvo arī parkos, alejās, kapsētās un apdzīvotās vietās, pat lielās pilsētās, kur ir veci koki ar lieliem dobumiem. Rīgā šī pūce novērota Kronvalda parkā. Sastopama visā Eiropā, izņemot Skandināvijas ziemeļus, arī nelielās teritorijās Afrikas ziemeļos, Krievijas rietumos, Afganistānā un Ķīnā. Meža pūce ir drukns vidēja lieluma putns ar palielu, apaļu galvu, ap lielajām acīm ir izteikts sejas plūvurs, ķermeņa apspalvojums pamatā gaiši vai tumši brūnos toņos. Spārni – samērā plati, vidēji garī. Pūce ir naktsputns. Kad iestājas tumsa, iespējams novērtēt tās vokālos dotumus. Jo kaismīgāk tā skandina uz pavasara pusi – no februāra līdz maijam. Smalki attīstīta dzirde un redze, kas noder medībās. Galvenokārt ķer dažādu sugu visāda lieluma peļveidīgos grauzējus, kukaiņēdājus: kurmjus, ciršļus, nelielus putnus, kā arī ķirzakas un vārdes.

2011. gadā paredzēts mežā pūcēm likt būrus, jo vecu koku ar lieliem dobumiem intensīvās mežsārdes un civilizācijas ietekmē krasi samazinās.

Gada kukainis – ošu pļavraibenis

(Foto: enviport.cz)

Latvijas Entomoloģijas biedrība kopš 1999. gada nominē Gada kukaini. Šogad tā izvēlējusies ošu pļavraibeni (*Euphydryas maturna*, Linnaeus, 1758), kas iekļauts Latvijas Ministru kabineta aizsargājamo sugu sarakstā, stāsta biedrības pārstāvis Voldemārs Spun-

ģis. Taurenim – ošu pļavraibeni nepieciešami ošu meži ar dažāda vecuma struktūru, ar izgāztu koku radītiem atvērumiem mežā, kā arī ziediem bagātas mežmalas un to pļavas, kur baroties pieaugušiem tauriņiem. Eiropā tā ir reta un aizsargājama suga, kas ierakstīta EP Sugu un biotopu direktīvas II pielikumā. Daudzās valstīs šo kukaiņu skaits ir krasi samazinājies, jo sarūk ošu mežu platības. Taurenis ir netipisks un neizlido ārpus piemērota biotopa, tāpēc tas sastopams kā izolēta populācija. Latvijā izplatīts tikai dažās vietās.

Pieaugušie tauriņi lido galvenokārt jūnijā. Kāpuri barojas ar oša vai apses lapām, veido kopēju, no smalkiem pavedieniem savītu "ligzdu". Rudenī kāpuri kopā ar lapām nokrīt zemsedzē, kur pārziemo. Pavasarī tie barojas ar lakstaugiem – birztaļu veronikām, nārbuliem, ošiem.

Gada dzīvnieks – sikspārnis

Latvijas Dabas mūzejs 13. janvārī zooloģijas ekspozīcijā par 2011. gada dzīvnieku pasludināja sikspārni – Eiropas platausi (*Barbastella barbastellus*). Tā ir viena no visvairāk apdraudētām sik-

spārņu sugām Latvijā, saka mūzeja sabiedrisko attiecību speciāliste Lāsma Vagoliņa. Sikspārnis iekļauts ES Biotopu direktīvas II pielikumā. Eiropas platausi varētu saukt par konservatīvu, jo tas par mājvietu izvēlas vecas, neremontētas ēkas, senus muižu pagrabus un lielus, vecus, nekoptus muižu parkus. Nespēj pielāgoties cilvēka

dabas sakopšanas apstākļiem.

Šogad Latvijas Dabas mūzejā notiks Gada sikspārnim veltītas aktivitātes – komiksu konkurss "Gribi - tici, gribi - ne!" (izdomāti vai patiesi stāsti par sikspārni), nodarbība skolēniem "Sikspārni - ar kājām gaisā!" un Piedzīvojumu vakars ģimenēm "Sikspārņa vēstījums".

Eiropas Brīvprātīgo gadā ar savām aktivitātēm, pārveidojot apkārtējo vidi, saudzēsim tās iemītniekus un neļausim tiem iet bojā!

Valija Berkina

ZIŅAS ĪSUMĀ

„Kokneses fonda” pārstāvji un atbalstītāji tikās ar *Likteņdārza* aizbildni Valsts prezidentu Valdi Zatleru un informēja par pērn paveikto un šogad darāmo. Paredzēts turpināt amfiteātra būvniecību, stādīt kokus, būvēt laivu piestātņi ar skatu terasi, kā arī piemiņas namu.

Jelgava ir vienīgā no tuvējām pašvaldībām, kas atsaukusies uz nozares ministrijas aicinājumu sniegt informāciju par sniega radītajiem zaudējumiem. Ministru prezidents un pašvaldību lietu ministrs gan norāda, ka kompensēt varētu tikai daļu izdevumu, jo nenotirīti ēku jumti ir pašvaldības neizdarība. Pašvaldības objektiem spēcīgā snigšana radījusi 213 tūkstošus latu lielus zaudējumus.

Smiltenes kultūras un sporta centrā notika sabiedriskās organizācijas „Emmaus Smiltene” rīkotais labdarības pasākums krīzes skarto daudz bērnu ģimeņu atvasēm.

Jelgavas dome sveica konkursa „Gaišākais pilsētvides objekts” laureātus. Konkursam bija pieteikti vairāk nekā četrdesmit objekti – privātmājas, daudzdzīvokļu namu balkoni un lodžijas, pilsētas iestāžu, uzņēmumu un veikalu ēkas.

Pēc maģistrālā ūdensvada pļišanas Vircavas pagasta Mazlauku ciemata 180 iedzīvotāji gandrīz nedēļu bija spiesti izmantot ūdeni, ko viņiem ar cisternām piegādāja pašvaldība. Ūdensvada avarija notikusi pusgadu pirms vērienīga ūdenssaimniecības attīstības projekta īstenošanas.

Smiltenes novada domes priekšsēdis Ainārs Mežulis izstājies no apvienības Latvijas Pirmā partija „Latvijas ceļš”. Partiju pametis arī Salacgrīvas pašvaldības vadītājs Dagnis Strusbergs un vēl citi apgabalu pārstāvji. Galvenais iemesls – pēdējā laikā nav īstenotas partijas izvirzītās kristīgās vērtības.

Aucē, ielūstot mājas jumtam, smagi cietis luterāņu mācītājs Valdis Bercs. Mācītājs nokritis no nama jumta, no kuŗa viņš tīrījis sniegu. Ēka bijusi veca, jumts daļēji iebrucis tajā. Mācītājs ievietots P. Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā, kur viņam veikta galvas operācija.

Līvānu kultūras centrā 1991. gada barikāžu atceres sarīkojumā piedalījās Atmodas dziesminieki – Ieva Akurātere un Juris Kulakovs. Pēc koncerta barikāžu dalībnieki pie ugunsкура dalījās atmiņās par to, kas piedzīvotos pirms 20 gadiem.

Montreālas latviešu biedrība un Augusts Pušpurs no Kanadas Balvu novada Susāju bibliotēkai dāvinājumā atsūtījis aptuveni 1000 trimdas latviešu un citu autoru grāmatas latviešu valodā. Balvu novada centrālajai bibliotēkai uzticami partneri ir Kanadas latviešu biedrība „Imanta”, Viļakas pilsētas bibliotēkai – Kanadas katoļu apvienība (priekšsēdis Bruno Logins), Žiguru bibliotēkai – Zviedrijas labdarības centrs „Gnosjo palīdz”.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība izsludina gadskārtējo konkursu „Pagasta bibliotēkars – Gaismas nesējs”, kuŗam īpaši tiek meklēti lauku bibliotekāri, kas sekmīgi darbojas ar bērniem un jauniešiem. Pieteikumus par kandidāta ieguldījumu sava pagasta, kultūras dzīvē gaidīs līdz 14. martam.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) ārējās ekonomiskās pārstāvības izveidotas 10 valstīs – Lielbritānijā, Dānijā, Francijā, Japānā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Vācijā, Zviedrijā un Krievijā, lai veicinātu Latvijas eksportu un piesaistītu ārvalstu investīcijas, kā arī palīdzētu Latvijas uzņēmējiem nostiprināties ārvalstu tirgos.

Starptautiskās nozīmes svētvieta Aglonā atbalstam valdība no valsts budžeta atvēlējusi Ls 78 432, lai nodrošinātu valsts nozīmes notikuma 15. augustā sekmīgu norisi, kad uz baziliku svētceļojumā dodas tūkstošiem kristiešu no Latvijas un ārvalstīm.

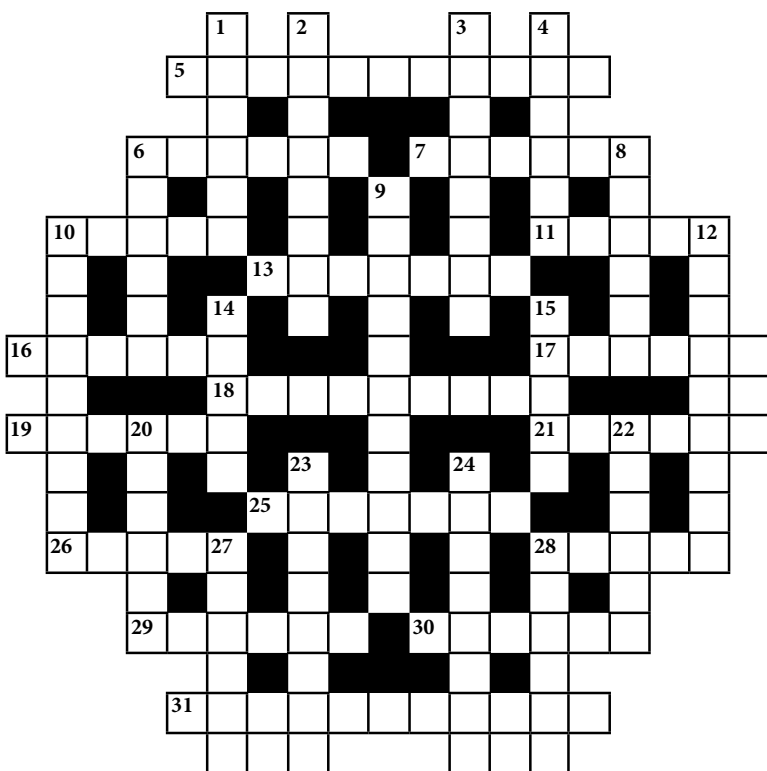
Latvijas 597 skolās (1. – 6. klasēm) no 10. janvāra līdz 25. februārim tiek īstenota ES programma „Skolas auglis” – skolēni bez maksas saņem ābolus, bumbieŗus, kāpostus, kolrābjus, burkānus un kāļus. Tō visu piegādās vietējie zemnieki. Skolās notiks izglītojoši pasākumi par veselīgu uzturu.

Daugavpils Māla mākslas centrā apskatāma Latvijas Mākslas akadēmijas un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas projekta ietvaros veidoto mozaīku izstāde „Identitātes zīmes un Daudzveidības zīmes”, kuŗā piedalās mākslinieki – mākslas augstskolu studenti un mācībspēki no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Armēnijas, Azerbaidžānas, Gruzijas un Francijas.

Isziņas sagatavojušas M. Linde un V. Berkina

Krustvārdu mīkla

Sastādījuši Daiga un Ilmārs Kalni (ASV)

Limēniski. 5. ASV prezidents. 6. Sala personificējums folklorā. 7. Persona Raiņa lugā „Zelta zirgs”. 10. Grafiskas zīmes mūzikas skaņu pierakstam. 11. Gaujas pieteka. 13. Patvērumš; apmešanās vieta. 16. Apdzīvota vieta Cēsu novadā. 17. Gatves. 18. Tāds (īpašums), kas nav pārvietojams, nemainot tā vietu. 19. Pakāpeniski nonākt

pacilātā, liksmā stāvokli. 21. Konditorejas izstrādājumi. 25. Pāriet uz kādu (par slimību). 26. Radīt paklusu, maigi dūcošu skaņu. 28. Mājas dzīvnieks. 29. Pilsēta Kurzemē. 30. Publiskas (kā) demonstrēšanas un vērtēšanas. 31. Mākslinieks, kas kādam tekstam darina ilustrācijas.

Stateniski. 1. Valsts varas iestāžu

lēmums, noteikums. 2. Viengadīgas puķes. 3. Dienakts vidū. 4. Sauszemes kaŗaspēks. 6. Latvieši (poēt.). 8. Instruments materiālu apstrādei ar spiedienu. 9. Kalns Latgales augstienē. 10. Prasība, ko izvirza (kādam), par to vienojoties. 12. Šampiņoni. 14. Anġļu tilpuma mērvienība. 15. Sakaru iestāde. 20. Latviešu rakstnieks (1865-1929). 22. Līnija, kuŗai visi punkti ir vienādā attālumā no centra. 23. Kļūt klusākam. 24. Prozas darbs, kuŗā attēloti reāli notikumi un personas. 27. Skaitļu vai citu datu sakārtots kopums. 28. Kāda organa gļotādas iekaisums.

Krustvārdu mīklas (BL Nr.3) atrisinājums

Limēniski. 1. Avarijas. 4. Kapitāls. 7. Soda. 9. Elks. 11. Epidēmijas. 12. Sams. 14. Keda. 15. Seti. 16. Skat. 17. Aptiekas. 18. Atspulgs. 19. Partijas. 21. Piruetes. 23. Okte. 25. Asis. 27. Alsa. 28. Sāmi. 29. Selekcija. 31. Asas. 32. Auts. 33. Agonijas. 34. Serenāde.

Stateniski. 1. Atvasara. 2. Inde. 3. Spīdvejs. 4. Krimulda. 5. Iela. 6. Sīstavas. 7. Soms. 8. Riņķi. 9. Ejas. 10. Siet. 13. Semiotika. 14. Karuselis. 19. Piramida. 20. Sirsenis. 21. Princips. 22. Smailīte. 23. Osta. 24. Eģes. 25. Aija. 26. Sāts. 29. Sari. 30. Auce.

Ziemsvētku eglīte Filadelfijas latviešu skolā

Filadelfijas Sv. Jāņa draudzes skolas un bērnudārza eglītes sarīkojumā, kas notika 2010. gada 12. decembrī, ieradās krietns pulks apmeklētāju. Laiks gan bija lietains, tā ka varējām dziedāt „Sidraņa lietišķā lija”. Svinīgajā dievkalpojumā skolēni un bērnudārza audzēkņi ienāca baznīcā, nesot iedegtas svečītes. Jēzus bērniņa dzimšanas stāsts šoreiz tika atainots īpašā veidā – izmantojot PowerPoint. Uz ekrāna redzējām fotogrāfijas un ļoti aizkustināja Ziemsvētku stāstam atbilstīgos tērpos saģērbtie bērni, kuņģi dzīvi un izteiksmīgi attēloja Bībeles varoņu emocijas un viņu rīcību.

Pēc dievkalpojuma visus laipni aicināja pie brīnišķīgi klātiem galdiem. Drīz pie durvīm klauvēja Ziemsvētku vecītis ar lielu dāvanu maisu. Viņš aicināja pie sevis visus bērnus un dāsni dalīja dāvanas. Vecākie bērni bija sagatavojuši garus dzejoļus, kuņģus bija labi iemācījušies no

galvas un izteiksmīgi skandēja! Mazākie bērni turējās līdzīti braši, dažs mēģināja deklamēt dzejolīti ar māmiņas palīdzību, dažs dunoja līdzīti dziesmiņu. Pavisam mazajiem ir laiks gatavoties nākamajiem svētkiem, kad varēs rādīt Ziemsvētku vecītim, ko gada laikā iemācījušies.

7. klases skolniece Tija Vilciņa nodeklamēja apsveikumu skolotājiem:

Ziemassvētki latviešu skolā

Vecītis sēž lielā solā,
Dāvanu tam pilns ir maiss,
Skolā virmo prieka gaiss.
Bērni skaita pantiņus
Un cer saņemt mantiņas.

Filadelfijas latviešu skolas bērni
Nav nekādi dumjie bērni!
Cītīgi tie visu gadu mācījās
Un ar mājas darbiem mocījās!

Skolotāja Silvija
Visu skolu valdīja.
Kad klasē ienāk Juris Baidiņš

Visiem uzplaukst smaidiņš.
Skolotāja Andra Zvārgule
Arī nav nekāda vārgule.
Bet skolotāja Vilciņa Rita
Reizēm mēdz būt dikti pikta!
Solis pa labi, pa kreisi, kāju uz
augšu, uz leju
Astrīda māca tautasdeju!

Visiem vēl svētkus jaukus
Lai no pīrāgiem neuzņem liekus
taukus!

Klau, vecīti... par šo jauko
pantiņu,
Dod man labu mantiņu!

Nobeigumā jāpateicas visiem,
kuņģi palīdzēja gatavot šo skaisto
sarīkojumu. Priekšdarbos
pedalējās krietns pulciņš palīgu,
īpašs paldies Astrīdai Liziņai par
Ziemsvētku stāsta fotogrāfēšanu
un PowerPoint sagatavošanu.

Lai visiem laimīgs jaunais,
2011. gads, un tiksimies atkal
gada beigās Ziemsvētku eglītes
sarīkojumā!

Guna Pantele

Priekšā: Markus Melo, pirmā rindā no kreisās: Guna Pantele ar Mateo Panteli klēpī, Zinta Lazda, Gabriela Pantele, Katrine Liepniece, Magnuss Klauzers (Clouser), Matiss Klauzers; otrā rindā: Helēna Hollija (Holly), Selga Lazda, Annika Dillone (Dillon), Sofija Dillone, Pēteris Blasmans (Blassmann), Marisa Liziņa; aizmugurē: Nilss Jansons, Tija Vilciņa, Māra Jansone, Emīlija Liziņa, Valters Rimeicāns, Ziemsvētku vecītis, Kristaps Rimeicāns

Makša un Veronikas Grīnu jubileja

Maksis un Veronika Grīni Kolumbiānā (Columbiana), Ohaijo pavalstī, svinēja 70 gadu laulības jubileju un Makša Grīna 90. dzimšanas dienu. Svinības 2010. gada novembrī Ohaijo, viesnīcā Holiday Inn Bordmenas (Boardman) pilsētiņā rīkoja Grīnu ģimene. Jubilārus godināja un apsveica draugi, radī, paziņas.

Attēlā priekšā: Elisa Renerte, Daina Renerte, Valdis Arums, Aija Aruma, Maksis Grīns, Veronika Grīna, Inta Grīna, Ērls (Earl) Brennemanns, Kristīna Brennemanns, Mārtiņš Arums; otrā rindā: Margārs Grīns, Māra Grīna, Inese Račevska, Sarma Aruma, Nora Renerte, Vita Borga, Uldis Borgs, Andā Prātiņa, Dace Borga, Karina Brennemanns, Anna Aruma, aizmugurē: Ēriks Arums, Pēteris Renerts, Arnis Borgs, Gunta Borga, Andris Prātiņš

Dievs ir mūsu tēvs

Māc. Alberts Galiņš
Viss mums no Tēva dāvināts,
Kā prieks, tā stunda grūta.
Bet nav nekā tik liels un svēts,
Kā Bērns, ko Dievs mums sūta.
Pie silītes kas ceļos slīgst.
Tas jaunai dzīvei cerēt drikst,
Laut sirdij mierā dusēt.

Grandrapīdu latviešu biedrības un pensionāru kopīgais Ziemsvētku sarīkojums notika 2010. gada 21. decembrī. Visi priekšnesumi bija pieskaņoti Kristus dzimšanas dienas atcerei. Pēc latviešu biedrības priekšnieces Dr. Līgas Gonzalesas ievadvārdiem, apsveicot svētku viesus un novēlot viņiem priecīgus Ziemsvētkus, visi kopā nodziedāja „Klusa nakts, svēta nakts”. Pensionāru biedrības priekšniece Julieta Rumberga vadīja svētbriņķi. Viņa teica: „Atkal svecīšu gaismā svētku eglīte mirdz, jo katru gad’ no jauna Kristus bērniņš nāk, un tāpēc mēs ar prieku dziedam *Klusa nakts, svēta nakts*. Bībelē rakstīs, ka Vārds tapa miesa un tas notika Jēzū Kristū, jo bērniņš pieauga un sludināja mums Dieva vārdu. Un kas šos vārdus dzirdēja un sirdi uzņēma, tiem viņš ļāva kļūt par Dieva bērniem un tāpēc mēs drikstam saukt par savu tēvu.”

Tādā noskaņā visi vienojās lūgšanā – „Mūsu Tēvs debesīs...” Līga Gonzalesa deklamēja dzejoli, kas bija veltīts Kristus bērnam Betlemē. Rūta Puriņa mūs domās aizveda dzimtenē, nolasot Teodora Zeltiņa dzejoli „Vidzeme”:

Tēva baznīcā viss pagasts
Staltiem zirgiem sabraucis.
Klusu nakti dzied kā ierasts
Te kopš baltās bērniņas...

Jauki skanēja Līgas Gonzalesas, Ausmas Lindes, Zaigas Petrovskas, Ivara Petrovskas un Reja Gonzalesa dziedātās dziesmas, Vijai Bovlei spēlējot klavieres: „Baltas sniega pārslas”, „Ak eglīte, ak eglīte”, „Mežus pārklāj sniegs un pošam visu greznā rotā”. Beigās visi kopā nodziedāja „Jūs, bērniņi, nāciet”. Visiem patika Felkeru mazdēla drošā un skanīgā balstiņā nodziedātā dziesmiņa.

Ieradās Ziemsvētku vecītis (Rejs Gonzalezs) un dalīja dāvanas bērniem. Bērnu bija labs bariņš, jo Ziemsvētki ir arī bērnu svētki, un gribas viņus iepriecināt, daloties Ziemsvētku priekā.

Sarīkojuma apmeklētāji svētku mielastam bija sanesuši dažādus gardumus. Izlozi vadīja Līga Gonzalesa un Ausma Linde.

Julieta Rumberga

Akcija par jaunumiem vārdu lietojumā – astoto reizi

Latvijas Rakstnieku savienība (LRS) un Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) Terminoloģijas komisija ir plaši pazīstamas organizācijas, kas katrā savā veidā rūpējas par latviešu valodas vērtībām. Rēgulāri tiek rīkota akcija, kuņģi meklē zīmīgākos jaunumus vārdu lietojumā, – gada vārds, gada nevārds un gada spārnotais teiciens. Šādas akcijas mērķis ir pievērst sabiedrības uzmanību valodas paudumu un to formu tīrībai, tās notiek daudzās pasaules valstīs, arī Vācijā, Austrijā un ASV.

Gada vārds – spilgtākais un trāpīgākais pēc latviešu valodas likumībām veidotais vārds, kas, pirmo reizi izskanējis, kļuvis populārs vai populāritāti atguvis 2010. gadā, vai arī jau pazīstams vārds, kas lietots ar šim gadam raksturīgu jaunu vai īpašu nozīmi.

Gada nevārds – visneįēdzīgāk darīnātais vai visnevajadzīgāk no citas valodas aizgūtais vārds, kas parādījies vai manāmi izplatījies 2010. gadā, vai arī jau pazīstams vārds, kas šajā gadā plaši lietots ar visneįēdzīgāk vai visnevajadzīgāk sagrozītu nozīmi (piemēram, pēc citu valodu parauga).

Gada spārnotais teiciens – spilgtākais vai divainākais teiciens, kas īpaši bieži lietots vai sevišķi pamanīts 2010. gadā.

2010. gada vārds, nevārds un spārnotais teiciens tiks paziņoti 18. janvārī. Vērtētāji ir dažādu jomu lingvisti un valodas praktiķi no Rīgas Latviešu biedrības Latviešu valodas attīstības kopas, LRS un LZA Terminoloģijas komisijas.

Šāda veida akcija Latvijā pirmo reizi notika 2003. gadā. Toreiz par gada vārdu tika atzīts „zīmolis” (ražojuma, uzņēmuma, personas, valsts u. tml. tēls, kas saistīts ar vārdu, simbolu, prečzīmi u. tml. angļiskā „brends”

vietā), par nevārdu – „eiro” (tā nelokāmības dēļ), par spārnoto teicienu „zelta rokas” (ar ironiju par bijušā veselības ministra Āra Audera darbību).

2009. gadā par gada vārdu kļuva „glābējsilīte” (angļiskā babybox vietā), par nevārdu – „saisināt (darbiniekus)”, par spārnoto teicienu – „Un ko jūs saprotat ar politisko atbildību?” (ministres jautājums žurnālistam).

Spārnoto teicienu meklējumos ir interesanti atradumi: „Valsts deg zilās ugunīs” (2004. g. ar nozīmi valstī ir krīze), „Vanags noknāba cālīti” (2005. g. no īpašvārdiem atvasināta vārdu spēle), „Nēma un uzmeta” (2006. g. no politiķu telefonsarunas), „Bojāts horizontālais taimkods” (2007. g. patiesības slēpšana aiz nesaprotama žargonvārda), „Pārāk liela cilvēība sabiedrībai bieži nav saprotama” (2008. g. politiķa izteiciens).

Uz 2010. Gada vārdu pretendē „skatieris” (skatītājs kā „aktieris”), „bezdarboties” (bez darba darboties, lai nebūtu jāslinko), „namrunis” (domofons), „krustofors” (luksofors) u. c.

Par 2010. Gada nevārdu varētu kļūt „paši galvenākie svētki”, „uzstādījums”, „atslēgas jautājums”, „pa lielam”, „da jebko” (lietot iesāka LTV raidījuma „Kas notiek Latvijā” vadītājs Jānis Domburs) u. c.

Daudz ir Gada spārnotā teiciena titula kandidātu. Interesantākie: „Cieti!”, „Cieti, Latvija!”, „Cieti, pensionāri!” utt., „Latvija var!” (Ministru prezidents Valdis Dombrovskis), „Radinieks ir tuvs, kaimiņš tuvāks” (Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaite), „Jauni kumeli izaug par zirgiem, toties veci ēzeļi nekad” (partijas Visu Latvijai! lideris Raivis Dzintars).

Ziemsvētku sezona Salas baznīcā Ņujorkā

Salas baznīcas čaklie rūķīši katru gadu ir ļoti aizņemti, gatavojoties Ziemsvētku sarīkojumiem. Draudzes jaunieši jau novembrī sapulcējās Rutas Lediņas lielajā virtuvē, lai ceptu piparkūkas Ziemsvētku tirdziņam. Decembra pirmajā piektdienā talcinieki baznīcas virtuvē piedalījās putraindesu gatavošanā dāmu komitejas priekšnieces Ilzes Beiniķes vadībā. Pavisam izgatavoja ap simt desu likumu. Saimniece Māra Vilciņa sagādāja pusdienas un pēc lielā darba pameloja visus talciniekus.

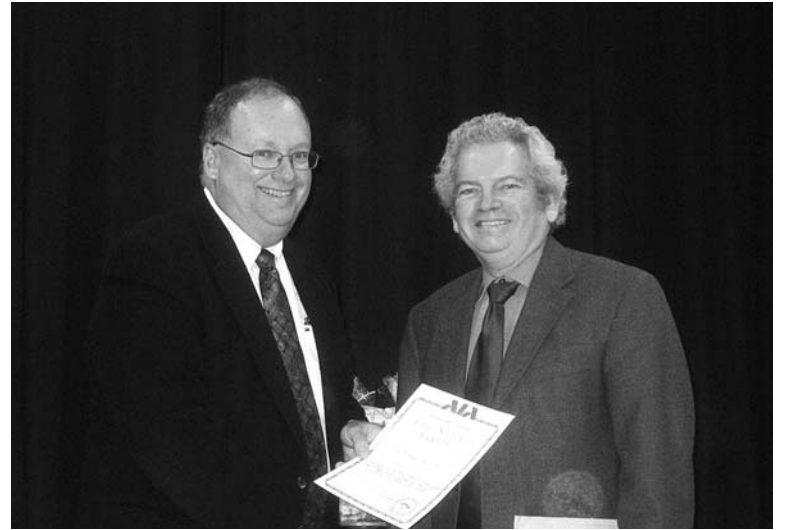
Ziemsvētku tirdziņā 5. decembrī ieradās tik daudz apmeklētāju, ka vajadzēja klāt papildgaldus. Tirdziņā varēja iegādāties latviešu Ziemsvētku spēkbarību: piparkūkas, putraindesas, maizes klaipus, pirādziņus, pelēkos zirņus, galertu, „Laimas” šokolādes, dzeltenmaizi un daudz ko citu. Longailendas skolas bērnu pārdeva tvartus, lai iegūtu līdzekļus ceļojumam „Sveika, Latvija!” Ņujorkas organizācijas padomes pārstāvis Jānis Riekstiņš pasniedza 2010. gada ALAs atzinības rakstu ārstam Ērikam Niedrītīm par kultūras sarīkojumu organizēšanu Ņujorkas sabiedrībai. Tirdziņa beigās visi devās mājās priecīgi ar gardumu pilnām somām.

Nākamā svētdienā, 12. decembrī, notika Longailendas latviešu

skolas eglītes sarīkojums. Skolēni bija iestudējuši uzvedumu „Apburtā” (angliski „Enchanted”). Skolnieces Madelēnas Miniatas tēvs Pauls lugu latviskoja. Režisorei un skolas pārzinei Zaigai Dūdarei Kandelai (*Candela*) lieliski izdevās bērniem iestudēt šo diezgan sarežģīto darbu. Luga sākās tāpat kā tipiskā latviešu pasākā. Princis (Laila Lapiņa) atrod savu princesi (Krista Lediņa), bet prinča mātei karalienei (Madelēnai Miniatai), protams, princese nav par prātam un viņu ieģrūž dziļā akā. Princese pēc tam pārsteigta izkāpa no cau-

rules Ņujorkas laukumā *Times Square*. Viņai šajā jaunajā pasaulē sākās lieli piedzīvojumi. Viņa satika Ņujorkas puisi (Āris Goldšmits), kas princesē iemīlējās. Kā jau varēja sagaidīt, princis nepadevās, akā meklēja savu iemīļoto princesi un arī ieradās Ņujorkas centrā. Karaliene viņam sekoja, arī ieļecot akā. Visi satikās pilsētā. Princesei bija jāzšķīras starp princi un Ņujorkas puisi. Karalienei domas mainījās, viņa visus aicināja mājās, arī Ņujorkas puisi, kas viņai apsolīja celt debesskrāpju.

Lugā piedalījās arī Anika Gold-

Jānis Riekstiņš pasniedz ALAs atzinības rakstu dr. Ērikam Niedrītīm

Dāmu komitejas priekšniece Ilze Beiniķe pie izlozes galda

šmita, Daniels Talbots, Ēriks Mazzanobile, Katarina Mazzanobile, Inta Krafta un Ērika Krafts. Bērni runāja skaidri un skaļi, labā latviešu valodā, un publika varēja visu labi saprast. Uzveduma beigās skatītāji skaļi aplaudēja, iepriecinot uzveduma dalībniekus.

Bērni ātri noģērba kostīmus un piedalījās talantu vakarā. Katrs spēlēja kādu instrumentu vai dziedāja. Visus pārsteidza Ziemsvētku vecīša ierašanās ar dāvanu maisiem. Bērni bija sagatavojuši priekšnesumus, lai nopelnītu dāvanu. Ziemsvētku vecītis lika dzejolišus deklamēt arī skolotājiem.

Vecāki apmeklētājus pacienāja ar cūkas cepeti. Visi devās mājās laimīgi un apmierināti.

Ēriks Niedrītis

Putraindesu gatavošanas talcinieki, no kreisās: Ilze Beiniķe, Jānis Reikmans, Inga Lediņa, Herberts Lediņš, Ēriks Niedrītis, Oļģerts Mastiņš, Maija Blūmfelde

Ziemsvētku tirdziņā pusdienas pasniedz, no kreisās: Vera Upeniece, Biruta Vasere, Ilze Pelkause, Agata Villija (Willie)

Jaungada nakts līksmība Portlandē

Pēc Ziemsvētku priekiem vecgada vakars pienāca nemanot. Sniega pietrūka, toties jautrība bija atliku likām. Šogad sarīkojums notika pēcpusdienā, lai mēs ar tautiešiem Latvijā un Igaunijā varētu vienlaikus sagaidīt Jauno gadu. Mērķis bija arī piesaistīt vairāk vecākās paaudzes apmeklētājus, kuriem nepatīk vakarā braukt ar auto. Vecākiem un bērniem sarīkojums šādā laikā bija īsti par prātam, un jaunieši, kuriem Vecgada vakarā bija citi plāni un saieti, paspēja arī uz tiem.

Rosība latviešu namā sākās jau iepriekšējā vakarā. Kopā ar igauņiem tika greznota svētku zāle, klāti galdi un apspriesta svētku organizācija. Vecgada dienā darbi turpinājās gan virtuvē, gan pušķojot zāli. Griestus rotāja desmitiem zilu un pelēku balo-

nu, balti klātie galdi ar dažādu nokrāsu ziliem akcentiem radīja sajūtu, ka esam ārā, kur skaidras ziemas nakts zvaigžņu gaismā atmirdz sniegpārslu un ledus vizuļi.

Vecgada sarīkojumā ieradās apmēram 90 latviešu un igauņu, trūka tikai brāļu lietuviešu. Cerams, ka citus gadus viņi būs aktīvāki un piedalīsies svinībās kopā ar mums! Viesi ieradās krietnu brīdi pirms pulksten diviem dienā, lai novietotu uz galdiem atnestos gardumus, kā arī atvilktu elpu un paspētu apspriest pēdējos jaunumus vēl pirms Jaunā gada.

Sarīkojumu vadīja divi bārdaini vīri – dānis Marks, pārstāvot igauņus, un latvietis Māris. Dažas minūtes pirms Jaunā gada Marks pievērsa uzmanību svarīgajam notikumam, sitot bungas un

skaitot sekundes. Gadu mijā tika saskandinātas glāzes, visi jutās emocionāli pacilāti, daudziem acis bija asaras.

Kamēr mūsu gudrie datorvīri sagādāja igauņu un latviešu prezidentu uzrunu ierakstus, pēc Eiropas modes sagaidītā Jaunā gada pirmās minūtes latviešu namā tika pavadītas cienājoties un runājoties. Pēc uzrunu noklausīšanās sākās priekšnesumi.

Pirmie izklaides programmu radīja latvieši, viņus pieteica mūsu biedrības priekšniece Ināra Beitlere. Vispirms viņa mūs iepazīstināja ar Henku Viljamsu no Tenesijas, kas ienāca ar lielu platmali galvā un ģitaru padusē (tomēr pazinām Māri Graubi). Mūs visus uzjautrinādams, viņš dienvidnieku izloksnē dziedāja par mīlestību, pavadījumu ar

basģitaru spēlēja Dāvids Firmans. Pēc tam mūziķēja pirms nedēļas dibinātā grupa „Viens, divi – gatavs!” Grupas zvaigze bija vokāliste Laima Kļaviņa, Kalifornijas Mākslas kolledžas studente, svētku brīvlaikā ieradusies mājās. Viņa turpināja mīlestības temu, skanīgi un jūsmīgi nodziedot dziesmu par Aiviekstes ozoliem, ko reti esam dzirdējuši, kā arī „Sazatiku puisīti” un „Jaunība”. Pavadījumu spēlēja ansamblis – Sandra Briga un Ināra Beitlere ar akordeoniem, Davids Firmans un Māris Graube ar ģitārām.

Igauņu priekšnesums, kā vienmēr, lika izkustināt kājas un uzjautrināja prātus. Apģērbusi savus košos tautērpus, viņi braši dejoja tautasdejas, parādot vairākas senas un arī laikmetīgas dejas, un pēc tam aicināja dejās

piedalīties visus kautrīgos malāsēdētājus. Smaidīgajiem uzaicinātājiem reti kāds pretojās, un dejas laukums drīz vien stāvēgrūdām bija pilns deļotāju. Zālē valdīja neviltota jautrība.

Lējām laimes gan igauņu, gan latviešu sabiedrībai. Latviešiem vienas laimes vietā tika veselas divas. Vai tas nozīmē, ka ievērosim prezidenta aicinājumu kuplināt latviešu saimi un dzims bērni?

Paldiesvisiemsvētkurīkotājiem dalībniekiem un atbalstītājiem! Sarīkojumā netrūka ne jautrības, ne pārsteigumu, ne arī deļotprieka.

Novēlam visiem latviešiem Jaunajā gadā gan veselību, gan daudz jautru brīžu!

Sandra Briga (*Briggs*)
Māra Reinolde (*Reynolds*)

Sniegi sniga, putināja

Ņudžersijas pavalsts Atlantijas Okeana piekrastes joslā 2010. gada otrajos Ziemsvētkos sniga un putināja tā, ka nākamajā rītā automašīnas bija zem sniega, ar lielām baltām cepurēm uz jumta un to īpašniekiem nebija viegli no mājas izbrist līdz ielai. Putināja tā, ka acis nevarēja atvērt, zeme un debess griezās kopā. Hugo Dzenis teica: „Nu gan īsta Sibīrija!” Viņš nekad Sibīrijā nav bijis un nezina, ka tur bieži sniega ir tik daudz, ka redzami tikai mājiņu skursteņi.

Priedainieši 26. decembrī gaidīja no Rīgas ierodamies aktieri Jāni Paukštello un bažījās, vai viņš varēs atbraukt. Aktieris atveda sev līdzī Latvijas balto ziemu. Jānis teica, ka viņa sieva Elīna iebērusi sniegu savā rokassomiņā. Viesi no Latvijas decembra pēdējās dienās paguva pakļauties pa Ņujorkas piesnigušajam ielām. Nosprieduši, ka tik milzīgas kupenas neesot pat Rīgā. Laila Robiņa abus bija ielūgusi pacieņoties un pārņakšņot viņas dzīvoklī, kas atrodas 14. stāvā. No tāda augstuma 30. decembra rītausmā pavērties uz pasaules lielpilsētu Elinai likusies kā Dieva dāvana dēla Dāvja dzimundienā. Vecgada vakarā sniegs bija mazliet saplacis, uz ielām un ceļiem pārvērties slapjā sniega putrā. Pa dažādiem ceļiem uz Ņudžersijas latviešu biedrības namu traucās automašīnas no malu malām. Jānis Grigaliničs braucējus sagaidīja automašīnu novietošanas laukumā un lūdza spēkratus novie-

tot ieslīpi glītās rindās, lai visiem pietiktu vietas.

Ņudžersijas latviešu biedrības nama zālē mirdzēja svētku uguniņas, skanēja mūzika, čalas un bērni šaudījās šurpu turpu. Jānis Paukštello un akordeonists Viljams Austs dziedāja pārmaiņus gan latviešu gan vācu dziesmas. Jānis dziedāja par cīelaviņu un aicināja baupt lēnāk pār tiltu, Vijams cildināja Rozmariju un Mariannu u. c. Klausītāji aktieri sumināja ar varenskaļiem aplausiem, akordeonistu Ramona Kļaviņa nomutēja uz vaiga par dziesmu „Ramona”. Viesi dziedot aizvadīja veco un sagaidīja jauno, 2011. gadu. Pulksten divpadsmitos Taimskvērā (*Time Square*) krita lielā bumba, bet Priedainē dziedāja „Dievs, svēti Latviju!”, saskandināja šampānieša glāzes, cits citam vēlēja laimīgu Jauno gadu. Ar urravām gaisā tika mesta Kaija Skapare, kam dzimundiena bija tieši 1. janvārī, un nodziedāja „Daudz baltu dieniņu, laimīga lemi...”

Jaungada ballēs Priedainē allaž ir smiets, diets un liksmots līdz pagurumam, bet šogad bija īpaši interesanti un jautri. Jānis Paukštello dziedāja daudz skaistu dziesmu un pazīstamākās sarīkojuma apmeklētāji dziedāja līdzī. Jautri bija gan pieaugušajiem, gan bērniem, Jānis Paukštello visus iesaistīja dažādās atjautības spēlēs, un uzvarētāji saņēma balvas.

Ingrīda Valdmane, palīdzot abām meitām un znotiem, augu dienu bija vārijusi, sautējusi un

Ramona Kļaviņa dedzīgi nomutēja akordeonistu Viljamu Austu pēc viņa dziedātās dziesmas „Ramona”

cepusi, lai Vecgada vakariņās būtu divpadsmit ēdienu. Saimniece bija izcepusi pat sīvēnu ar visu šņukuru! Ingrīda nemitīgi rosījās, uzmanīja lai bļodas vienmēr būtu pilnas, un paguva arī noglaust galviņas mazdēliem.

Latvijas Nacionālās operas gildes (LNOG) atbalstītāju kopas priekšsēde ASV Aija Pelše pēc pusnakts pasniedza kopas rīkotās izlozes balvas. Vienu no vērtīgākajām balvām, lidojumu (Ņujorka – Rīga un atpakaļ) vienai personai laimēja Marģers Pinnis no Ņujorkas. Ņujorkiete Līga Balode saņēma divus ielūgumus uz operas izrādi Rīgā un iespēju vakariņot divatā restorānā „Vincents”. Džemmas Skulmes glezna tika Ievai Slokenbergai no Ņujorkas, *Laika* abonements vienam gadam – Vijai Straumanei no Aijovas,

tvarts – „Elīna Garanča – Karmena Mēropolitēna operā” aizceļoja uz Ilinojas pavalsti Jurim Kalniņam, tvarts „Vilkaču mantiniece” (koncertversija) palika Ņujorkā Verai Siliņai, Zigurds Rīders no Ohaijo saņēms operas „Hamlets” tvartu. Aija sirsnīgi pateicās visiem ziedotājiem, kuŗi ar savu ārtavu ir atbalstījuši Bruno Skultes operas „Vilkaču mantiniece” pirmizrādes LNO 2011. gada jūnijā.

Pirmajā Jaunā gada rītā Priedaines saimnieks Džoni-Dži (tā tuvākie draugi dēvē Jāni Grigaliniču), Jāni un Elinu Paukštello aizveda uz Vašingtonu, lai ciemiņi gūtu iespādu arī par ASV galvaspilsētu. Šīs pašas dienas pievakarē tie, kuŗi pēc Jaungada balles jutās pietiekami moži, ieradās Māra un Ilzes Sermoliņu mājā Friholdā. Tur viesi vakariņoja, pārrunāja aizva-

ditā gada neparastākos notikumus un uzdziedāja. Sermoliņu namā var aplūkot Māra bagātīgo sērkokciņu kārbiņu kolekciju. Māris kopš 1966. gada, kad sāka savu profesionālo karjēru, uzņēmumdarbības ceļojumos pabijis daudzās ASV un Eiropas pilsētās, apmeties neskaitāmās viesnīcās un bijis dažādos restorānos. No katras vietas piemiņai atvedis pa sērkokciņu kārbiņai. Daudzus gadus tās glabājušās lielā krūkā. Pēdīgi meita iedāvājusi tēvam 15 nelielus skapišus ar stikla durtiņām un ieteikusi kārbiņas sakārtot gadu secībā. Tagad katrā skapīti atrodas 35 kārbiņas un tiem ierādīta goda vieta dzīvojamā istabā pie divām sienām. Katras kārbiņas otrā pusē uzrakstīts datums, vieta un cilvēku vārdi, ar kuŗiem būs kopā. Kārbiņas viņš turpina krāt vēl aizvien. Kolekcijā ir arī viena Latvijas sērkokciņu kārbiņa, ko pirms daudziem gadiem uz ASV atveda Ilzes māte. Aplūkojot sienu dekorējumu no attāluma, šķiet, ka Ilze izveidojusi mozaiku no maziem, krāsainiem stikla kvadrātiem. Par to nav ko brīnīties, jo Ilze ir vitražu māksliniece.

Kaķa gads ir sācies, un atliek vien rūpēties, lai Jaungada laimes vēlējumi piepildītos. Elīna ir atsūtījusi e-pasta vēstuli, kuŗā pateicas Jānim un Ilonai Studentiem par viesmīlīgu uzņemšanu viņu mājā un visiem, kuŗi rūpējās par viņu labsajūtu un centās pēc iespējas vairāk parādīt. Elīna ar sajūsmu stāsta, ka ASV ieguvusi daudz pozitīvu emociju un, atgriežoties piesnigušajā Rīgā, dzīve rādās daudz gaišāka.

Laima Dzene

Gabriela Pantele un Elizabete Grigaliniča dejo, Markuss Mockus brēc

Sniega kupenas Ņudžersijā

Latviešu skolas un skoliņas! Gaidas un skauti!

Ja vēlaties saņemt *Laika* 2011. gada mākslas kalendāru

„Latviešu Dziesmu svētki”, ziņojiet mums!

Kalendāru *Laiks* jums dāvina. Samaksājiet, lūdzu, tikai pasta izdevumus pēc rēķina, ko nosūtīsim kopā ar kalendāriem!

Jūsu *Laiks*

Ārste, kuŗu vienmēr gaida

Ārsti Čaksti Tipaini kāds vienmēr gaida. Un viņa iet. Brien pa sniegu un kupenām. Ne brīdi nedomājot par sevi. Jo tas ir mīlestības darbs, ko viņa pati izvēlējusies. Cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kuŗi saistīti pie mājas, viņa nes zāles. Turklāt – rūpīgi sekojot ārstu izrakstītajām receptēm, lai katrs saņemtu tieši tās zāles, kas viņam nepieciešamas.

Lai palīdzētu bijušajiem leģionāriem, lai palīdzētu tiem, kuŗiem klājas grūti, ārste 1994. gadā iestājās Daugavas Vanagos. Ar savu darbu viņa vēlējas atvieglot dzīvi tiem, kam ārstes palīdzība varētu noderēt. Pati pārdzīvojuši izsūtījumu Sibīrijā, viņa zina, kas ir ciešanas.

Čakste Tipaine pati nekad ne par ko nesūdzas. Nekad nesaka, ka ir grūti. Nesen nosvinējusi savu 91. dzimšanas dienu, viņa pašreizējā veic darbu, par

Foto no M. Čalītes personiskā arhīva

kuŗu nesaņem algu. Jo tas ir viņas mīlestības darbs, kas sniedz gandarījumu, kad kādam ir palīdzēts. Neviļus jādomā: kaut mums būtu vairāk tādu nesavtīgu ārstu!

Īsi pirms Jaunā gada Čakste Tipaine par savu darbu saņēma atzinību – Daugavas Vanagu nozīmi zeltā.

Armīda Priedīte

LATVIEŠI KANADĀ

Sabiedriskā darba vezums

Aizvadīti 63 gadi kopš **Montreālas latviešu biedrības** dibināšanas, kas notika 1948. gada 4. janvārī. Tā bija sākums gandrīz visām pārējām latviešu sabiedriskajām vienībām Montreālā. Aizvadītajos gados paveikts liels darbs, kas aptvēra aktivitātes kultūrā un politikā. Kopš 2003. gada MLB priekšnieks ir Roberts Klaiše, kas ir arī Montreālas latviešu organizāciju padomes priekšnieks. Vēl arvien pastāv MLB bibliotēka, kas atsākta pirms 60 gadiem. To vada Valdemārs Ozols ar palīdzību Irēni Krūmāju.

MLOP pirmā darba sēde notika 11. janvārī, Latviešu centrā. To vadīja R. Klaiše. Pieņēma zināšanai 2010. gada Valsts svētku sarīkojuma kases pārskatu. Pēc tā ienākumi bijuši \$ 2211, bet izdevumi 1399, dodot necevēru \$ 868 atlikumu. Tas izrādījies lielākais daudzu gadu laikā. Padomes kasē, pēc kasieŗa V. Paegles datiem ir \$ 3928. Atzina, ka MLOP mājaslapas jaunais vadītājs Saša Spurmanis ir izpelnījies uzslavu. Tehniskajiem izdevumiem viņam piešķīra \$ 100. Pārrunājot stipendija fonda jautājumus, nolēma ziņot, ka arī šogad tiks piešķirtas stipendijas latviskās izglītības apgušanai un eventueliem kultūras projektiem, kuŗiem vajadzīgs atbalsts. Stipendijas pieprasāmas līdz 2011. gada

1. maijam. Lūgumi adresējami R. Klaišem, 345 Cloverdale Ave., Dorval, QCH9S3J6. Organizācijas (dalībnieces) lūgtas savus atvēlētumus iemaksāt MLOP kasē arī līdz 1. maijam. Fondu var atbalstīt ikviens interesents, kā tas arī noticis iepriekšējos gados. Nolēma Valsts svētku sarīkojumu šogad sarīkot 19. novembrī Latviešu centrā. Atzina, ka programma varētu būt līdzīga iepriekšējām. Tūdaļ uzsāks svētku runas teicēja apzināšanu. Mākslas skati izkārtot aicinās Montreālas Baltiešu Mākslas apvienību.

Plašākas pārrunas izraisīja turpmākā darbība. Tās ietvaros ir Kaivas Mateus montrealiešu sadzīves arhīvu projekts un bibliotēkas lasītavas iekārtošana centrā. Lūdza centra pāstāvjus par to runāt nākamajā valdes sēdē.

Nākamo sēdi paredzēja 22. martā, plkst. 19.30, centrā.

DV Montreālas nodaļas valdes sēde arī notika 11. janvārī. To vadīja priekšnieks V. Paegle. Ar iepriekšējās sēdes protokolu iepazīstināja sekretāre H. Ozoliņa. Topieņemamabegrozijumiem. Īpašus ziņojumus sniedza kasiēris K. Čaks, ziedojumu vākšanas vadītājs un biedrzinis E. Bārdiņš un Palīdzībai Latvijā nozares vadītājs O. Rozentāls. Kases stā-

voklis: Ienākumi \$ 4242.05, izdevumi \$ 6486.16, iztrūkums \$ 2244.11; kasē \$ 4694.33. Ziedojumu akcijās kopā ienākuši \$ 3145, Uz Latviju leģionāriem, daudzbērnu ģimenēm un skolām kopā nosūtīti \$ 3876. Nodaļā šobrīd vēl ir 26 vanagi un 8 vanadzēs; kopā 34. No gadskartējās biedru maksas atbrīvoja dažus biedrus. Gada sapulci paredzēja 26. martā, plkst. 14, Latviešu centrā. Nākamā valdes sēde notiks 2. martā, plkst. 10, centrā.

Pensionāru apvienības janvāra saiets notika 13. janvārī, piedaloties 30 pensionāriem. To, kā parasts, vadīja priekšnieks V. Paegle. Viņš ziņoja par apsveikumiem Jaungadā, lasīja vairākus dzejoļus un teica lūgšanu. Biedrīne I. Strautiņa ziņoja, ka dzimšanas dienas janvārī svinot E. Ozola, M. Peize un O. Krūmāja, no kuŗiem neviens nebija ieradies. Par pozitīvajiem notikumiem Latvija pastāstīja M. Štauers, šoreiz sevišķi izceļot Poču ģimenes ilggadīgo veikumu rotālietu firmas Varisizveidošanā Brencēnos. Sergejs Kozlovskis skandēja Augusta Pušpura sacerēto dzejoli par pensionāru gaitām „Dzīve iet uz beigām”, kuŗai viņš arī komponējis melodiju. Nākamais saiets notiks 10. februārī, plkst. 13, centrā. Gada sapulce paredzēta 17. martā.

M. Štauers

Piemini Abreni!

(R. Norītis). Latviešu Nacionālās apvienības Kanadā valde izsludinājusi latviešu vēstures konkursu „Piemini Abreni” latviešu jaunatnei pasaules mērogā. Konkursa nolūks ir paplašināt jaunatnes zināšanas par Abrenes novadu, tā vēsturi un zaudēšanas apstākļiem. Konkurss paredz divas dalībnieku vecuma grupas – no 14 līdz 17 un no 18 līdz 24 gadiem. Pirmās vecuma grupas dalībnieku darbi vēlami sešu līdz deviņu lappušu apmērā. Iesnieg-

tiem darbiem jābūt oriģināldarbiem, kas nav publicēti nevienā no periodiskajiem izdevumiem. Darbi iesniedzami datorsalikumā vai mašīnrakstā ar divus centimetrus lielu lapas malu līdz 1. jūlijam LNAK birojā Latviešu centrā 4 Credit Union Drive, Toronto, ON., M4A 2Y8, e-pasts: lnak@lnak. vai arī Pasaules Brīvo latviešu apvienības birojā Rīgā, Lācplēša ielā 29, dzīv. 5, LV-1011, vai arī konkursa organizētājam Intai Purvai 236 Bowod Ave.

Toronto, On., M4N 1Y6, Canada. Abām grupām paredzētas godalgas: 1. vieta 1000 lati, 2. vieta – 500 lati un 3. vieta – 250 lati. Iesniegto darbu vērtēšanas komitejā darbosies vēsturnieks un LNAK padomes loceklis Jānis Mežaks, LNAK padomes sekretāre Ilga Breikša un Latviešu Preses biedrības Kanadas kopas valdes priekšsēde Inta Purva. Konkursa rezultātus paziņos un balvas pasniegs Latvijas Valsts svētkos 18. novembrī.

Aktrisei Lailai Robiņai jauna loma

No 1. līdz 27. februārim Laila Robiņa *Pasadena Playhouse* teātri Dienvidkalifornijā (39 S El Molino Ave Pasadena, CA) piedalīsies dziesmuspēlē *Dangerous Beauty*, kam pamatā itālietes, dzejnieces un kurtizānes Veronikas Franko (Franco) dzīvesstāsts. Veronika Franko dzīvoja 16. gadsimtā Venēcijā un kļuva par ietekmīgāko sievieti gan kultūrā, gan politikā. Viņa pārdzīvoja kuŗu, mēri un inkvizīcijas draudus. Laila Robiņa tēlo Veronikas māti Paolu.

Informācija: www.pasadenaplayhouse.org

Baibas Skrides koncerti Ziemeļkarolīnā

No 27. līdz 29. janvārim Baibai Skridei būs trīs koncerti Ziemeļkarolīnā.

27. janvārī plkst. 8.00 Čapelhilas (Chapel Hill) *Memorial Hall*; 28. un 29. janvārī plkst. 8.00 pavalsts gavas pilsētas Roli (Raleigh) *Meymandi Concert Hall*.

Programmā: Karela Husa „Mūzika Prāgai 1968”; Sergeja Prokofjeva 2. vijolkoncerts; Antonīna Dvoržāka 5. simfonija.

Informācija: <http://www.ncsymphony.org/>

Mineapoles - St. Paulas latviešu skola aicina visus audzēkņus, skolotājus, vecākus, vecvecākus, bijušos audzēkņus, bijušos skolotājus, pārzīņus, vecāku padomes locekļus, labvēļus un draugus uz skolas 60 gadu jubilejas un salidojuma sarīkojumu

2011. gada 5. februārī plkst. 4:00(16:00) Ukrainu namā (Ukrainian Event Center, 301 Main St NE, Minneapolis, MN 55413)

Ieejas biļete \$30.- bērniem līdz 12. g. v. par brīvu

Vakariņas plkst. 6:00

Muzikālā daļā spēlēs Denveras „Jūrmalnieki”

Lūdzam pieteikties līdz 20. janvārim

Sīkākas ziņas par sarīkojumu un vakariņu izvēli var iegūt, zvanot Maijai Zaeskaī, tālr.: 763-972-2521 un Lailai Švalbei: 952-492-5947 vai rakstot efredis@juno.com

Piedāvāju savu grāmatu tiem, kas nelasa latviski
“I GREW UP IN LATVIA”

Tā domāta latviešu izcelsmes jaunākām paaudzēm,
 kam interesētu zināt kaut ko par jauna cilvēka dzīvi
 pirmskara Latvijā un abu okupāciju laikā.

Zigrīda Vidners

Tel: 530-345-9296 e-pasts: vidners@sbcglobal.net

Adrese: 739 Brandonbury Ln. Chico, CA 95926

Cena: \$23.- ar piesūtišanu.

SARĪKOJUMI DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

DETROITA (MI)

• 23. janvārī plkst. 11.30 Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums. Jaunatnes nometnes 2x2 rīkotājs Aivars Osvalds stāstīs par 2x2 nozīmi, pagātni, tagadni un nākotni, stāstījumu ilustrējot ar attēliem. Pēc referāta saviesīga dzīve (būs pica, alus, debesmana). Sirsnīgi aicināti visi jaunieši no 5 līdz 95 gadu vecumam.

• 13. februārī Detroitas latviešu apvienības gada sapulce.

• 20. februārī Detroitas DV apvienības gada sapulce.

FILADELFIJA (PA)

• 22. janvārī Brīvo latviešu biedrības namā (531 North 7th Street PA 19123) Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums. Atklāšana plkst. 2.00. Līgas Ejupes referāts „Mākslinieks trimdā un latviešu bēgļu māksla 1944-1950”. Plkst. 6.00 vakariņas un dipīšu balle.

• 1. februārī Filadelfijas pensionāru kopas saiets plkst. 11.00 Brīvo latviešu biedrības telpās.

Programmā valdes ziņojumi un pārrunas par notikušo un gaidāmo. Dzimšanas dienu atceru svinēšana un kafijas galds. Viesi arvien laipni gaidīti.

GRANDRĀPIDI (MI)

• 31. janvārī plkst. 12.00 pensionāru saiets – pārdomu brīdis, programma un siltas pusdienas.

KALAMAZŪ (MI)

• Katru otrdienu plkst. 10.00 vingrošanas nodarbības vada dr. E. Balka-Valtere.

LOSANDŽELOSA (CA)

• 22 un 23. janvārī Latvijas Jaunā teātra institūta un slovēņu partneru izrāde *Show Your Face!* teātrī REDCAT.

• 30. janvārī plkst. 12.30 Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums latviešu skolā.

• 6. februārī amerikāņu futbola skatīšanās latviešu namā (Super Bowl XLV).

• 13. februārī Losandželosas latviešu nama biedru (ziedotāju) pilnsapulce.

• 20. februārī no plkst. 10.00 līdz 12.30 LASL pārstāve pieņems saņņus sūtīšanai uz Latviju.

• 20. februārī plkst. 1.00 filmas

„Sibīrijas bērni II” izrāde (DV apvienības sarīkojums).

• 27. februārī no plkst. 5.00 Oskaru pasniegšanas ceremonijas skatīšanās latviešu namā.

Losandželosas latviešu nama adrese: 1955 Riverside Dr. Los Angeles CA 90039-3704; tālr.: 323-669-9027; DKL B informācijas tālrunis: 323-663-6267. DK LB Informācijas biļetens timekli: www.biletens.com

MINEAPOLE (MN)

• 5. februārī plkst. 4.00 Ukrainu namā (Ukrainian Event Center, 301 Main St NE, Minneapolis, MN 55413) Mineapoles-St. Paulas latviešu skolas saime aicina visus audzēkņus, skolotājus, vecākus, vecvecākus, bijušos audzēkņus, bijušos skolotājus, pārziņus, vecāku padomes locekļus, labvēļus un draugus uz skolas 60 gadu jubilejas un salidojuma sarīkojumu. Vakariņas plkst. 6.00, mūzicēs Denveras „Jūrmalnieki”. Sīkākas ziņas var iegūt, zvanot Maijai Zaeskai, tālr.: 763-972-2521 un Lailai Švalbei: 952-492-5947 vai rakstot: efredis@juno.com

ŅUJORKA (NY)

• 22. janvārī plkst. 2.00 Ņujorkas latviešu biedrības un Ņujorkas Daugavas Vanagu apvienības Ziemsvētku eglīte un Daugavas Vanagu biedru vakars DV namā Bronksā. Dziedās Laima Veide un Indulis Brošs, klavierpavadījumu spēlēs pianiste Zinta Freiberga. Ieeja \$25 (ieskaitītas uzkodas un vīns). Visi sirsnīgi aicināti.

• 30. janvārī plkst. 11.45 Latviešu federālās kredītsabiedrības Ņujorkā biedru gada sapulce Salas baznīcas apakštāvā (4 Riga Lane, Melville, NY). Valdes priekšsēža, kasieņa, aizdevumu un revīzijas komisijas ziņojumi, vēlēšanas, pārrunas. Pēc sapulces cienasts. Sirsnīgi aicināti jauni biedri. Atsevišķus paziņojumus kredītsabiedrības biedriem neizsūtīs.

• 6. februārī plkst. 11.15 Kultūras dienas sarīkojums Jonkeru baznīcā. Godinās Ņujorkas apkaimē dzīvojošos Triju Zvaigžņu ordeņa, PBLA Kultūras fonda, ALAs Atzinības rakstu, ALAs Sporta nozares un Latvijas Zinātņu un Izglītības ministrijas laureātus. Koncertā piedalīsies flautiste Lalita Saliņa, mecosporāns Laila Saliņa, pianiste Arianna Goldiņa. Programmā latviešu komponistu mūzika. Riko Ņujorkas latviešu organizāciju padome. Sīkāku informāciju iespējams iegūt, zvanot Baibai Pinnei, tālr.: 914-631-5725 vai 917-270-4786

PORTLANDE (OR)

• 19. un 20. martā Rietumkrasta latviešu Mākslas dienas latviešu centrā.

(Turpināts 22. lpp.)

Mūžībā aizsaukts mans mīļais brālēns INDULIS GRASIS

dzimis 1930. gada 1. janvārī Sesavā, Latvijā
miris 2010. gada 15. septembrī Hartfordā, Konektikutā, ASV

*Ir skumjas,
Kas asaras rieš.
Ir atmiņas,
Kas visu dzīvi silda...*

Dziļās sērās
MĀSĪCA BIRUTA JANSONE
JELGAVĀ, LATVIJĀ

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā NINA T. TRUBAČS, dzim. PLĒPIS

dzimusi 1926. gada 10. augustā Latvijā
mirusi 2010. gada 19. decembrī Livonia, ASV

*Mūžīgo mieru dodī viņai, Kungs,
Un mūžīgā gaisma lai atspīd viņai.*

Dziļās sērās un mīlestībā piemin
VĪRS JĀNIS UN DĒLS ĒRIKS
BRONISLAVA UN SANDRA PENKAS,
VIJA UN VALDIS VEIDEMĀNI AR ĢIMENĒM RĪGĀ,
MĀSĪCA MARIJA LEJA AR DĒLU JURI TORONTO,
MĀSASMEITA SKAIDRĪTE ROPER AR VĪRU JACK,
DĒLU KARLMAN AR ĢIMENĪ,
MĀSASMEITA BIRUTA AR VĪRU ADRIAN,
DĒLIEM CRAIG, CARL UN DAVID AR ĢIMENĒM AUSTRĀLIJĀ.
RADI UN PAZIŅAS ASV UN LATVIJĀ

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā LIDIJA KŪLMANE STĒRSTE

dzimusi 1924. gada 16. decembrī Rīgā
mirusi 2010. gada 24. decembrī Pennsylvania

*Nu es gribu gulēt iet,
Tēvs, slēdz manas acis ciet.
Tava acs lai nomodā
Stāv pār mani miedziņā!
Amen*

Sirsnīgā pateicībā un mīlestībā
viņu vienmēr atcerēsies
VĪRS ANDREJS STĒRSTE,
MEITAS ANDREA OTTO UN VIVIAN BRANDLER,
SEPTIŅI MAZBĒRNI, RADI UN DRAUGI
DAŽĀDĀS PASAULES MALĀS

Mūžībā aizgājušie mūsu biedri 2010. gadā:

RASMA VILCIŅA LAURA BIRKENA

Viņas mīļā piemiņā paturēs
ČIKĀGAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

*„Es esmu augšāmcelšanās un dzīvība;
kas man tic, dzīvos, arī ja tas mirs.”
(Jāņa ev. 11:25)*

2010. gadā Dieva mūžībā aizsaukti draudzes locekļi:
ĀDOLFS GAILĪTIS

dzimis 1913. gada 13. jūnijā
miris 2010. gada 22. janvārī

AINA KUSIŅA

dzim. Mucinieks
dzimusi 1923. gada 15. februārī
mirusi 2010. gada 25. februārī

ILGA VILDE

dzim. Maldonis
dzimusi 1914. gada 11. maijā
mirusi 2010. gada 22. aprīlī

DAINA BAUMANIS

dzimusi 1944. gada 17. februārī
mirusi 2010. gada 6. augustā

VALENTĪNA LAMBERGS

dzim. Vasiļevska
dzimusi 1929. gada 13. septembrī
mirusi 2010. gada 11. septembrī

Mīlestībā piemin
BOSTONAS LATVIEŠU EV. LUT. TRIMDAS DRAUDZE

SARĪKOJUMI DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 21. lpp.)

SANFRANCISKO (CA)

• 22. janvārī plkst. 3.00 Draudzes namā (425 Hoffman Ave.) saviesīga mūzikāla pēcpusdienā „Sauls dziesma”. Piedalīsies komponists Gio Saule, soliste Dace Rapa, vijolniece Laima Martinska, pianists Džoša Hess, gitarists Džons Baumgartners; grupa VOX (Džeisons Kovingtons, Kristīne Kluša, Ruta Brūniņa Granda; Māra Linde, Zane Atteka, Meldra Atteka, Kārlis Veilands, Taira Zoldnere; vadītājs Armands Naumovs; dejojāji. Ieeja pieaugušiem par vismaz 10 dolāru ziedojumu, studentiem – \$10. Darbosies bārs un bufete.

• 5. februārī plkst. 4.00 draudzes namā (425 Hoffman Ave.) teātra grupa „sanfrancisko darbnīca” izrādīs Leldes Stumbres lugu „Plīvurītis ar punktiņiem” kabare stilā. Ieeja par ziedojumu: pie priekšējiem galdiem \$25, pie pārējiem – \$20. Vietas rezervēt, zvanot vai rakstot Andram Ziedinam, tālr.: 925-831-3893, e-pasts: az35@sbcglobal.net

• 6. februārī plkst. 1.00 Ziemeļkalifornijas DV apvienības gada sapulce.

• 27. februārī plkst. 1.00 Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības sapulce.

SIETLA (WA)

• 13. februārī pēc dievkalpojuma Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums latviešu namā. Andras Berkoldes priekšlasījums „Latvieši pasaules mērogā”.

• 20. februārī plkst. 12.00 Latviešu biedrības pilnsapulce latviešu namā.

SV. PĒTERSBURGA (FL)

• Koņa mēģinājums biedrības namā (1705 – 9th Ave. North, St Petersburg, FL 33713-7136; tālr.: 727-365-7856) 24. janvārī plkst. 7.00.

• 29. janvārī plkst. 3.00 Kultūras dienu koncerts biedrības namā. Piedalīsies koris, koklētāji, būs literārs lasījums. Pēc koncerts saviesīgā daļa (jāņem līdz groziņi). Būs kafija un atspirdzinoši dzērieni. Ieeja par vismaz 10 dolāru ziedojumu; tiem, kuŗi nevēlas nest groziņu, jāpiemaksā 5 dolari.

• 1. februārī plkst. 10.00 biedrības valdes sēde, budžeta apspriešana.

• 5. februārī plkst. 2.00 Aivara Jerumaņa priekšlasījums „Latvieši Sibīrijā”. Pēc priekšlasījuma sadraudzības un sadziedāšanās stunda pie kafijas un vieglām uzkodām. Dalības maksa – vismaz \$10.00 ziedojums.

• 12. februārī plkst. 5.00 „Sirsniņu balle”, mūzicēs pianists Vladimirs Hohlovs un viņa meita, vijolniece Maija Hohlova. Deju mūziku spēlēs Ilmārs Dzenis un Pēteris Ozols. Būs siltas vakariņas, vīns jāsaģādā pašiem. Ieeja par vismaz \$20.00 ziedojumu.

• 19. februārī plkst. 1.00 draudzes tirdziņš biedrības namā. Aleksandras Ritumas priekšnesumi.

• 27. februārī plkst. 1.00 biedrības pilnsapulce; valdes vēlēšanas. Pēc sapulces cienasts.

VAŠINGTONA (DC)

• 22. janvārī plkst. 7.00 Vašingtonas draudzes nama mazajā zālē notiks pārrunas par Latvijas diplomātiem Anatolu Dinbergu, Zigfrīdu un Gunāru Meierovicu, Arnoldu Spekki. Referenti – Vita Ramane, Knuts Ozols, Juris Poikāns. Ieeja par vismaz \$10 ziedojumu. Ielūdz Vašingtonas studentu korporāciju kopa un Vašingtonas konvents. Informāciju iespējams uzzināt, zvanot Baibai vai Knutam Ozolam, tālr.: 703-425-9575.

• 30. janvārī Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** dievk. 23. janv., 30. janv. (ar dievg.), 6. febr., 13. febr. (ar dievg.), 20. febr., 27. febr. (ar dievg.); pēc dievk. draudzes pilnsapulce. Dievk. sākas plkst. 11.00. Māc. J. Mingina

• **Bukskauntijas un apk. ev. lut. dr.:** 23. janv. plkst. 3.00 dievk. **Lankasterā.** 30. janv. plkst. 11.00 dievk.; pēc dievk. kafija. 13. febr. plkst. 11.00 dievk. **Kvēkertaunā;** pēc dievk. kafija. 20. febr. plkst. 3.00 dievk. **Lankasterā.** Māc. Dr. Arvids Ziedonis un māc. Dr. Ruta Ziedone.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI): 23. janv. dievk., pēc dievk. Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums. 30. janv. dievk. ar dievg.; pēc dievk. draudzes gada sapulce. Dievk. sākas plkst. 10.00. Māc. diak. F. M. Sīpols, tālr.: 248-433-3435; ērģ.: Dr. S. Lizlova, L. Upīte un A. Greiema.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepard of the Coast Lutheran Church* (1909 E. Commercial Blvd, Ft. Lauderdale). Diakone A. Venta, tālr.: 954-427-3558.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N. Newtown Street Road, tālr.: 610-353-2227): 23. janv. plkst. 11.00 dievk. ar dievg. angļu val. 30. janv. plkst. 11.00 dievk. 6. febr. plkst. 11.00 dievk.; pēc dievk. Draudzīgā aicinājuma atceres

sarīkojums; māc. Jāņa Siliņa stipendijas fonda izloze. Informācija: www.latvianluthchurch-phil.org

• **Grandrapidu latv. ev. lut. dr.:** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505): dievk. 30. janv.; 13. febr. pēc dievk. draudzes pilnsapulce. 27. febr. pēc dievk. Meteņdienas sarīkojums. Dievk. sākas plkst. 10.00, visi ar dievgaldu. Māc. I. Larsena, tālr.: 269-637-0460; kabatas: 269-214-1010; e-pasts: revilze@gmail.com

• **Kalamazū latv. Apvienotā ev. lut. dr.:** 23. janv. dievk.; pēc dievk. kafija. 30. janv. dievk.; pēc dievk. kafija un filma. Dievk. sākas plkst. 10.00 Māc. B. Puiķe.

• **Klīvlādes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave. Lakewood, OH 44107); māc. Dr. S. Eglīte.

• **Lansingas latv. ev. lut. dr.:** *University Lutheran Church* (1020 S. Harrison Rd., East Lansing, MI).

• **Losandželosas latv. ev. lut. dr.:** dievk. 23. janv. (ar dievg.), 30. janv., 6. febr., 13. febr. (ar dievg.), 20. febr., 27. febr. (ar dievg.) Dievk. sākas plkst. 11.00. Māc. D. Kaņeps.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414-258-8070), māc. L. Zusēviča, tālr.: 414-421-3934; draudzes priekšniece S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. informācija: www.milwaukeechurch.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** Bībeles stundas notiek katru otro nedēļu baznīcas lejas stāvā; informāciju var iegūt, zvanot Veltai Grustānei, tālr.: 612-866 8044, vai māc. M. Cepurei-Zemmelei: 763-546-8178. e-pasts: maiija.cz@gmail.com Bazn. adrese: 3152 - 17th Ave S, Minneapolis MN 55407; tālr.: 763-546-8178; kancelejas

tālr.: 612-722-4622.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** 23. janv. plkst. 1.30 dievk. draudzes dievnamā **Īstbransvikā** (12 Gates Ave East Brunswick). 30. janv. plkst. 1.30 mūzikas un meditācijas dievk. draudzes dievnamā **Īstbransvikā** (12 Gates Ave East Brunswick). Māc. I. Pušmucāne-Kineiko.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** 23. janv. plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš, pēc dievk. Ņudžersijas novada gada sapulce (Christ Church, 66 Highland Avenue, Short Hills, NJ). 29. janv. plkst. 9.45 **Short Hills NJ** dievk., māc. J. Saivars, pēc dievk. novada sapulce. 30. janv. plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128. N. Elm Str.): 23. janv. plkst. 1.00 dievk.; pēc dievk. kafija. 27. febr. plkst. 1.00 dievk.; pēc dievk. draudzes pilnsapulce. 27. martā plkst. 1.00 dievk., pēc dievk. kafija. Māc. R. Franklins.

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.:** 19. febr. plkst. 12.00 dievk. *Grace Lutheran Church* (3993 Park Boulevard, San Diego, CA 92116), prāv. D. Kaņeps; pēc dievk. kafijas galds. Izziņas: www.sandiegodraudze.com vai www.sandiegodraudze.us

• **Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.:** (425 Hoffman Ave.): 23. janv. plkst. 11.00 dievk. angļu val.; pēc dievk. kafijas galds. Māc. Kārlis Žols, e-pasts: kazols@msn.com; informācija: www.lvnc.org

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** katra mēneša trešā svētdienā. plkst. 2.00 dievk. *Christ Lutheran bazn.* (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119), māc. A. Kalniņa. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzes priekšniece

Irēnes Kalniņas tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 - 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125): 23. janv. plkst. 10.30 dievk. 30. janv. plkst. 10.30 dievk. ar dievg. 6. febr. plkst. 10.30 dievk., pēc dievk. Bībeles stunda. 13. febr. plkst. 10.30 dievk. angļu val. ar dievg., pēc dievk. Bībeles stunda. 20. febr. plkst. 10.30 dievk. ar dievg.; pēc dievk. LBVS gada sapulce. 27. febr. plkst. 10.30 dievk. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Baznīcas mājaslapa: www.seattlelatvianchurch.org

• **Sv. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** „Mūsu Pestītāja” (Our Savior) baznīcā (301 – 58th Str. S., St. Petersburg, FL 33707) 6. febr. plkst. 2.00 dievk., dziedās Andris Ritums. 20. febr. plkst. 2.00 dievk., pēc dievk. draudzes pilnsapulce. Māc. A. Pelds, draudzes priekšniece A. Norberga. Ziedojumus pieņem biedrīne Rita Blumentāle, tos var nosūtīt arī pa pastu: 1365 Snell Isle Blvd. NE, #7-D, St. Petersburg, FL 33704-2447. Pieteikumus altāra puķēm pieņem Zigrīda Dambē, tālr.: 727-527-5053. **Bībeles stunda:** 23. un 30. janv., 13. un 20. febr. plkst. 11.00. biedrības namā (1705 – 9th Ave. North, St Petersburg, FL 33713-7136; tālr.: 727-365-7856).

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121): 23. janv. plkst. 11.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. jubilaru apsveikšana. 30. janv. ģimeņu dievk. Informācija: <http://www.dcdraudze.org>; tālr. bazn.: 301-251-4151. Māc. A. Vārsberga Pāža, tālr.: 301-293-2052; e-pasts: macavp@yahoo.com

LATVIEŠU FEDERĀLĀ KREDITSABIEDRĪBA ŅUJORKĀ

Paziņo, ka gadskārtējā biedru pilnsapulce notiks **SVĒTDIEN – 30. janvārī plkst. 11.30** dienā Salas baznīcas sarīkojuma zālē, 4 Riga Lane, Melville, NY

DIENAS KĀRTĪBA

1. Kvoruma konstatēšana
2. Iepriekšējās gada sapulces protokola pieņemšana
3. Valdes priekšsēdētāja ziņojums
4. Kasiera ziņojums
5. Aizdevumu komisijas ziņojums
6. Revīzijas komisijas ziņojums
7. Vēlēšanas
8. Dažādi jautājumi

Pēc sapulces – cienasts. Jauni biedri mīļi gaidīti!
Atsevišķus paziņojumus kredītsabiedrības biedriem neizsūtīs.

PĒRK LAUKU VIENSĒTAS UN MEŽA ĪPAŠUMUS LATVIJĀ

Tālrunis: +371 26317617
e-pasts: hcr@delfi.lv

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Likmes: līdz \$100 - \$20
no \$101 līdz \$500 - \$25
virs \$500 - \$25 plus 3% no summas virs \$500. Summas nododam ASV dolāros. Piegāde Rīgā \$11, ārpus Rīgas \$0.40/km, min. \$19. Piegādājam summas līdz \$1000.

Kārtojam nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Lūdzu nosūtiet vēstuli ar sūtītāja un saņēmēja vārdu, adresi, telefona numuru un norādījumu par summu kopā ar čeku rakstītu uz:

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810

Lūdzu zvanīt Kristīne
(973) 746-3075

Aicinām pieteikties Garezera sagatavošanas skolas (GSS) direktora/s darbam:

- Kandidātam/ei ir jābūt ASV vai Kanādas pilsonim/ei, jeb derīga ASV darba atļauja (t.s. “zaļā karte”).
- Kandidātam/ei ir nepieciešama tekoša latviešu un angļu valoda.
- Vēlams, lai kandidātam/ei būtu paidagoģijas grads un pieredze strādāt ar sagatavošanas skolas vecuma bērniem (11-13 g.v.).

Darba pienākumi sāksies 2011. gada 15. februārī.

Lūdzam nosūtīt CV līdz š.g. 30 janvārim uz garezers@garezers.org vai

Latvian Center Garezers
57732 Lone Tree Rd.
Three Rivers, MI 49093

Mūžībā aizgājis
mūsu mīlais vīrs, tēvs un vectētiņš
INDULIS GRASIS

* 1930. gada 1. janvārī Sesavā, Latvijā
† 2010. gada 15. septembrī Hartfordā, Konektikutā

Par viņu sēro un mīlestībā piemin
SIEVA ANDA,
MEITA SARMĪTE AR STEVEN,
DĒLS PĒTERIS AR MELISSA
DĒLS ROBERTS AR CAROL,
MAZBĒRNI HEIDI, JACOB, JOHN,
KILEY, ISABEL, REBECCA UN LOGAN

*Zeme deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma.
Labi darbi, mīļi vārdi –
Tie palika šai saulē.
/T.dz./*

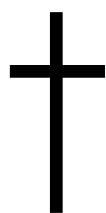

Mūsu filistrs

ROLANDS EIMANIS, ing.

dzimis 1926. gada 11. oktobrī Bauņu pag., Valmieras apriņķī
miris 2010. gada 1. novembrī Milvokos, Viskonsinā

Viņu mīlā piemiņā paturēs
KORPORĀCIJA SELONIJA

Mūžībā aizgājusi mana mīlā māsa
**MIRDZA TŪLIS,
dzimusi LŪSIS**

dzimusi 1921. gada 3. augustā Rīgā
mirusi 2011. gada 2. janvārī Collings Lakes, Williamstown, NJ

*Ir tuvām sirdīm grūta
Šai brīdī šķiršanās,
Bet mīlestība gūta –
Tā nekad neatstās.*

Skumjās un mīlestībā piemin
MĀSA MILDA, MĀSAS DĒLS IVARS,
VEDEKLA LORE UN MAZMEITA LAUMA
MĀSĪCAS LATVIJĀ UN DRAUGI AMERIKĀ

IRMA MUCENIEKS

dzimusi 1919. gada 27. septembrī Rīgā, Latvijā
mirusi 2010. gada 28. aprīlī Sebastopolē, Kalifornijā

ROBERTS ROMANOVSKIS

dzimis 1924. gada 20. oktobrī Preiļos, Latvijā
miris 2010. gada 1. jūlijā Sanfrancisko, Kalifornijā

VOLDEMĀRS RAKSTIŅŠ

dzimis 1918. gada 16. janvārī Saldus pagastā, Latvijā
miris 2010. gada 17. novembrī Burlingamē, Kalifornijā

ALEKSANDRA ĢĪMIS

dzimusi 1927. gada 28. martā Pāles pagastā, Latvijā
mirusi 2010. gada 16. decembrī Campbell, Kalifornijā

Mīlā piemiņā Jūs paturēs
VANAGI UN VANADZES ZIEMEĻKALIFORNIJĀ

*No Jums tik daudz skaista bija gūts, –
Gan daudzreiz dzīves gājiens bij grūts:
Jūsu pēdas ir dziļas, tās nepazudīs,
Mūs atmiņās ilgi vēl kopā vedīs!*

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais filistrs

LUDVIGS GERMANIS

dzimis 1907. gada 11. decembrī Rīgā
miris 2011. gada 1. janvārī Syracuse, NY

Viņu mīlā piemiņā paturēs
TERVETIAS KONVENTS

Mūžībā aizsaukti mūsu biedri 2010. gadā

KĀRLIS ENIŅŠ – biedrs

DR. VISVALDIS JANAVS – biedrs

ILGA BANGA – Mūža biedre

INĀRA KIRŠTEINS, dz. STRAUTMANIS – biedre

JŪLIJA PAKALNIŅŠ, dz. CEPLEVIČS – Mūža biedre

LUDVIGS BĒRZIŅŠ – Mūža biedrs

DR. HARALDS KUPLIS – biedrs

DR. ILONA BUBELIS, dz. JAUNZARIŅŠ – Mūža biedre

SKAIDRA BERNHARDS, dz. GRUZIŅŠ – Mūža biedre

Sērās piemin
ST. PĒTERSBURGAS LATVIEŠU
BIEDRĪBA

*Mīlotais cilvēks neaiziet,
tikai pārstāj līdzās būt...*

Dieva miera aizgājis mūsu mīlais

MĀRIS KUNDZIŅŠ

dzimis 1942. gada 20. maijā Rīgā
miris 2010. gada 13. decembrī Rīgā

Skumjās un mīlestībā viņu piemin
MARIO, SHEILA
BAIBA AR MICK, JADE UN SHAY
DACE AR DAN, BEN UN MAIJA
IEVA AR HANS

Mīlestība nekad nebeidzas...

ANDRIS AR SUSAN, JENNIFER UN JESSICA
RADI KANADĀ, ZVIEDRIJĀ UN LATVIJĀ

SPORTS

Latvijas puīši Amerikā

Amerikā studē arvien vairāk basketbolistu no Latvijas. Līdz šim biežāk bija aicinātas jaunieši.

Patlaban „vecākie” basketbolisti ir: rīdzinieks **Richards Kuksiks** (6 pēdas, 6 collas), mācās Arizonas valsts universitātes (*Tempe, AZ*) 4. kursā (D-I); rīdzinieks **Oskars Ernsteins** (6-4), studē Andersonas universitātes (*Anderson, SC*) 4. kursā (D-II) un rīdzinieks **Edgars Eglītis** (6-8), Floridas tehnoloģiskā institūta (*Melbourne, FL*) 3. kursa students (D-II).

Rīdzinieks **Richmonds Vilde** (6-9) mācās 1. kursā Dienvidmetodistu universitātē (*Dallas, TX*); **Mārtiņš Ābele** no Saldus (7-1) Radfordas universitātes (*Radford, VA*) 1. kursā; **Rolands Narkis** no Brocēniem (6-7) Šeridenas kolledžas (*Sheridan, WY*) 1. kursā.

Trīs studentiem ir t. s. „sarkanais krekls” (*redshirted*), viņi var

trenēties, bet vienībā vēl nav iekļauti – rīdzinieks **Oto Ošnieks** (6-8) mācās Minesotas universitātes 1. kursā (*Minnepole, MN*), cēsiniēks **Dāvis Rozītis** (7-0) Dienvidkalifornijas universitātes Losandželosā (*Los Angeles, CA*) 1. kursā; liepājnieks **Rendijs Gžibovskis** (6-7) Dienvidrietumu kolledžas (*Winfield, KS*) 1. kursā.

Nereti puīši Amerikā iestājas vidusskolas pēdējās klasēs, lai labāk sagatavotos kolledžu prasībām. Iecienītas ir t. s. sagatavošanas (*Prep*) skolas: **Roberts Baltruns** (6-8) mācās *Brehm Prep* (*Carbondale, IL*), **Artūrs Brēmers** (6-2) – *Westwind Prep Academy* (*Phoenix, AZ*); **Edvards Bagatskis** – *Florida Air Academy*; **Andris Mistars** (6-4) – *St. Benedicts Prep* (*Newark, NJ*); **Jānis Matulis** (6-4) – *Sunrise Christian Academy* (*Belair, KS*).

JR

Haraldam Silovam otrā vieta Eiropas meistarsacīkstes šorttrekā

Nīderlandes pilsētā Hērenvēnā risinājās 2011. gada Eiropas meistarsacīkstes šorttrekā. Latviju šajās sacensībās pārstāvēja trīs sportisti – trenera Māra Birzuļa audzēkņi, 2009. gada Eiropas vicečempions Haralds Silovs, kā arī Jēkabs Saulītis un Evita Krievāne.

Līdz šim labākie sasniegumi Eiropas meistarsacīkstēs ir Haraldam Silovam – divas zelta medaļas 1500 m distancē un sudrabs 1000 m, kā arī pa vienai zelta un sudraba godalgai absolūtajā vērtējumā. Jēkaba Saulīša labākais veikums bija pērn izcīnītā 11. vieta 1000 m distancē.

Sacensības sākās ar 1500 m slidojumu. Pēc uzvarām savos ceturtdaļfināla un pusfināla slidojumos Silovs pārliecinoši iekļuva finālā. Izšķirīgajā slidojumā Haralds no otrā līdz 11. aplim atradās līderpozīcijā, tomēr pēdējos apļus veica neveiksmīgāk, ļaujot sevi apsteigt trim sportistiem. Par Eiropas čempionu kļuva francūzis Tibu Fokonē, tālākajās vietās ierindojās nīderlandietis Šinkijs Knēgs un krievs Ruslans Zacharovs.

Jēkabs Saulītis pārvarēja ceturtdaļfinālu, bet pusfinālā savā skrējienā palika ceturtajā pozīcijā, kas distances beigās viņam deva desmito vietu. Evita Krievāne savā ceturtdaļfinālā skrējienā ieņēma ceturto vietu un nobeigumā palika 22. pozīcijā.

500 m distancē savos ceturtdaļfināla un pusfināla slidojumos Silovs izcīnīja otro vietu, iekļūstot finālā. Izšķirīgajā slidojumā pirmajos trīs apļos Haralds bija ceturtajā vietā, bet pēdējos divos apļos Silovam izdevās apsteigt vienu konkurentu un finišēt trešajā vietā.

1000 m distancē Silovs aizvadīja labi, uzvarot priekšsacīkšu, ceturtdaļfinālā un pusfinālā slidojumā. Finālā lielu slidojuma daļu vadībā atradās Silovs, tomēr finišā Fokonē par nieka tiesu apsteidza Haraldu. Ar bronzu nācās samierināties Velburnam.

Fokonē, uzvarot trijās disciplīnās, absolūtajā vērtējumā ieguva 102 punktus. **Silovam trīs disciplīnās bija 42 punkti un otrā vieta.** Bronzas godalgu absolūtajā vērtējumā ieguva britu šorttrekists Džeks Velburns. Jēkabs Saulītis palika 22., Evita Krievāne – 26. vietā.

Haralds Silovs distancē

Skeletons

Latvijas skeletonists Martins Dukurs Austrijā, Īglsas trasē, pārliecinoši triumfēja Pasaules kausa izcīņas kārtējā posmā, nostiprinoties kopvērtējuma līderpozīcijā. Martinam Dukuram tā bija septītā uzvara karjērā Pasaules kausa izcīņas posmos un otrā šajā sezonā.

Tomass Dukurs divu braucienu summā bija astotais.

Martins Dukurs pirmo braucienā veica 52,95 sekundēs, par 0,46 sekundēm apsteidzot krievu Sergeju Čudinovu un par 0,57 sekundēm – amerikāni Metju Antuānu. Tomass brālim pirmajā braucienā zaudēja 0,83 sekundes. Otrā braucienā Martins arī sasniedza labāko rezultātu, trasi veicot 53,0 sekundēs un summā 1:45,95.

Tomass otrā braucienā sasniedza sesto labāko laiku un summā pakāpās uz astoto vietu. Divu braucienu summā viņš Martinam zaudēja 1,45 sekundes.

Kamaniņu sports

Pasaules kausa izcīņas sestajā posmā kamaniņu sportā Oberhofā stafetē olimpisko vicečempionu Andra un Jura Šicu kļūdas neļāva Latvijas kamaniņu braucēju vienībai tikt augstāk par sešto vietu. Latvijas komandā brauca arī Maija Tūruma un Inārs Kivlenieks.

*

Maija Tūruma izcīnīja astoto vietu Pasaules kausa izcīņas sestajā posmā Oberhofas trasē Vācijā. Pirmajā braucienā Tūruma sasniedza devīto, otrā – 10. rezultātu. Maijai Tūrumai šis bija augstākais rezultāts šosezon. Līdz šim viņas labākais sasniegums bija devītā vieta pirmajā posmā Īglsā. Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā Tūruma ar 161 punktu ir 17. vietā.

Inārs Kivlenieks ierindojās 21. vietā.

Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā pirmo vietu ar 525 punktiem saglabā Oberhofā piektajā vietā finišējušais, 2002. un 2006. gada olimpisko spēļu zelta medaļu ieguvējs itālietis

Armīns Čigelers. Labākais no Latvijas sportistiem ar 82 punktiem ir Kivlenieks, kas viņam kopvērtējumā dod 27. vietu. Mārtiņš Rubenis, kurš startējis divos posmos, ar 31 punktu ir 37., Kristaps Mauriņš ar 18 punktiem – 42. vietā.

Divnieku sacensībās Oskars Gudramovičs un Pēteris Kalniņš ieņēma 12., Andrejs Bērze/Uldis Logins – 16. vietu. Vankuveras olimpisko spēļu sudraba medaļas ieguvēji Andris un Juris Šici pirmajā braucienā krita, tomēr veica otro braucienā un summā ierindojās pirmspēdējā, 19. vietā.

Biatlons

Biatloniste Madara Līduma izcīnīja 24. vietu Pasaules kausa izcīņas piektajā posmā Vācijas pilsētā Rūpoldingā 10 km iedziņas sacensībās. Līduma iepriekš sprintā bija izcīnījusi 16. vietu, kas bija viņas augstākais rezultāts pēdējo gadu laikā, saglabājot labas cerības pakāpties vēl augstāk.

Andrejs Rastorgujevs 12,5 km iedziņas sacensībās Rūpoldingā ierindojās 35. vietā. Rastorgujevs nesašāva trīs mērķus – vienu otrā un divus ceturtajā šautuvē, un finišā uzvarētājam zviedram Bjernam Ferijam zaudēja divas minūtes un 46 sekundes.

Latvijas biatlonisti Andrejs Rastorgujevs un Edgars Piksons Pasaules kausa posmā 10 km sprinta sacensībās sasniedza savus labākos rezultātus karjērā. Rastorgujevs izcīnīja 23., Piksons – 34. vietu. Ilmārs Bricis 96

sportistu konkurencē ieņēma 55. vietu, visi Latvijas sportisti kvalificējās iedziņas sacensībām.

Rastorgujevs uzvarētājam norvēģim Bergeram zaudēja 1:26,9, Piksons – 1:51,8. Bricis veica divus soda apļus un Bergeram zaudēja 2:27,3.

Bobslejs

Latvijas bobsleja ekipāža, ko pilotē Edgars Maskalāns, Pasaules kausa izcīņas piektajā posmā Austrijā četinieku konkurencē divu braucienu summā ierindojās 10. vietā. Maskalāns startēja kopā ar stūmējiem Daumantu Dreiškeni, Raivi Broku un Intaru Dambi. Pirmajā braucienā viņi sasniedza 11., otrā – septīto, un divu braucienu summā noslēdza pirmo desmitnieku, posmā uzvarētājam Manuelam Mačatam zaudējot 0,55 sekundes.

Edgars Maskalāns un Oskars Melbārdis ir vienīgie Latvijas pārstāvji PK sacensībās, jo Jānis Miņins konflikta pēc ar Latvijas izlases vadību tajās nepiedalās.

Divnieku sacensībās Edgars Maskalāns un Daumants Dreiškens izcīnīja 11. vietu. Latvijas ekipāža pirmajā braucienā ieņēma desmito vietu, otrā braucienā sasniegtais dalītais 11. labākais rezultāts neļāva nosargāt desmito pozīciju.

Oskars Melbārdis un Intars Dambis pirmajā braucienā sasniedza 19., otrā – dalītu 11. rezultātu, summā iznāca 17. vieta.

P. Karlsons

STARPTAUTISKO CEĻOJUMU APDROŠINĀJUMS

Jūsu drošībai un komfortam.

LRFA
SINCE 1952T 215.635.4137 // F 215.635.1583
ALPF@comcast.net // www.LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com